

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
REPORTS DE LA RECERCA A CATALUNYA
2003-2009
Filologia catalana: Llengua

Report elaborat per Imma Creus

DOCUMENT DE TREBALL

Si teniu cap comentari, podeu adreçar-vos a or@iec.cat

Barcelona, octubre 2012

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Report de la Recerca en Filologia catalana: Llengua

Sumari

Abreviacions	3
Resum	6
1. Presentació	9
2. Marc general del finançament públic de la recerca	14
3. Agents institucionals de recerca	27
4. Recursos humans	77
5. Recursos econòmics	85
6. Productivitat i resultats	109
7. Conclusions i recomanacions	158
8. Referències bibliogràfiques	167
Annexos	168

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

ABREVIACIONS

€	euro
1r	primer
2n	segon
3r	tercer
4t	quart
A	(professor/a) Associat/ada
AG	(professor/a) Agregat/ada
AGAUR	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
ALDC	<i>Atlas Lingüístic del Domini Català</i>
ANE	Seminari de Filologia i Informàtica de la UAB
ARCS	Ajuts de suport a la recerca: congressos i simposis
AS	(professor/a) Associat/ada substitut/a
BDLex	Base de dades lexicogràfica de l'IEC
BOE	Boletín Oficial del Estado
BP	(Programa) Beatriu de Pinós
BUSCANEO	Extractor de neologia formal
C	(professor/a) Col·laborador/a permanent
CERCA	Centres de Recerca de Catalunya
CEU	Catedràtic d'escola universitària
CICA	Corpus Informatitzat del Català Antic
CICYT	Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia
CIDEM	Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial
CIRIT	Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica
COD	Corpus oral dialectal del català
coord.	coordinador/a
CORDIS	Servicio de Información Comunitario sobre Investigación y Desarrollo
CRAI	Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació
CSIC	Consell Superior d'Investigacions Científiques
CTC	Consorci de Transferència de Coneixement
CTILC	Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana
CU	Catedràtic d'universitat
CUR	Comissionat per a Universitats i Recerca
DCC	<i>Diccionari del Català Contemporani</i>
DDCOR	<i>Diccionari de dubtes del català oral</i>
DDLDC	<i>Diccionari de dubtes del català oral</i>
DOGC	<i>Diccionari descriptiu de la llengua catalana</i>
DURSI	Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació
E	(professor/a) Emèrit/a
ECOD	Explotació d'un corpus oral dialectal
ECOTENT	European Digital Content on the Global Networks
EEES	Espai Europeu d'Ensenyament Superior
EER	Espai Europeu de Recerca
ERLEU	Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús
FFI	Filologia i Filosofia
FI	Beques i ajuts predoctorals per a la formació de personal investigador

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

FILO	Filologia
FP	Framework Programme
FPI	Beques i ajudes de formació de personal investigador
FPU	Beques i ajudes de formació de professorat universitari
GAC	<i>Gramàtica del Català Antic</i>
GALI	Gabinet d'Assessorament Lingüístic per a la Immigració
GEV	Grup d'Estudi de la Variació
GHL	Grup d'Història de la Llengua
GLC	Grup de Lèxic i Gramàtica
GRAMT	Grup de Recerca Aula Màrius Torres
GRC	Grups de recerca consolidats
GRE	Grups de recerca emergents
GREC	Aplicació de Gestió de la Recerca
GrEP	Grup d'Estudis de Prosòdia
GVL	Grup de variació en el llenguatge
HUM	Humanitats
I+D	Investigació Científica i Desenvolupament
I+D+I	Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica
IAE	Institut d'Anàlisi Econòmica
ICREA	Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats
IEC	Institut d'Estudis Catalans
ILCC	Institut de Llengua i Cultura Catalanes
IME	Institut Menorquí d'Estudis
IMF	Institució Milà i Fontanals
IMF-CSIC	Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques
inv.	investigador/a
IP	Investigador/a principal
IRL / UMass	Institut Ramon Llull / Universitat de Massachusetts
ISCH	Individuals, Societies, Cultures and Health
IST	Information Society Technologies
IULA	Institut Universitari de Lingüística Aplicada
IVITRA	Institut Virtual Internacional de Traducció
JCI	(Programa) Juan de la Cierva
L	professor/a) Lector/a
L1	primera llengua
L2	segona llengua
LIA	Línies Instrumentals d'Actuació
LIDIAFC	(Grup) Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada
MCT	Ministeri de Ciència i Tecnologia
MEC	Ministeri d'Educació i Ciència
MICINN	Ministeri de Ciència i Innovació
NEOXOC	Xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català
Obl	(assignatura) obligatòria
OdO	Oficina d'Onomàstica
Op	(assignatura) optativa
OR-IEC	Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans
p.	pàgina
PAM	Publicacions de l'Abadia de Montserrat

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

PDI	Personal docent i investigador
PGC	Programa de Promoció General del Coneixement
PIV	Beques de recerca per a professors i investigadors visitants a Catalunya
PM	Programa Marc
PN	Plan Nacional
PR	Pla de Recerca
PRC	Pla de Recerca de Catalunya
PRI	Pla de Recerca i Innovació de Catalunya
R+D	Recerca i Desenvolupament
R+D+I	Recerca, Desenvolupament i Innovació
RYC	(Programa) Ramón y Cajal
SAB	Estades de professors i investigadors estrangers en any sabàtic
SB	Estades de joves doctors estrangers
SdO	Societat d'Onomàstica
SGR	Suport a grups de recerca consolidats a Catalunya
TEU	Titular d'escola universitària
ToBI	Tones and Break Indices
Tronc	(assignatura) troncal
TU	Titular d'universitat
UA	Universitat d'Alacant
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UAO	Universitat Abat Oliba CEU
UB	Universitat de Barcelona
UCV	Universitat Catòlica de València
UdG	Universitat de Girona
UdL	Universitat de Lleida
UE	Unió Europea
UIB	Universitat de les Illes Balears
UIC	Universitat Internacional de Catalunya
UJI	Universitat Jaume I
UOC	Universitat Oberta de Catalunya
UPC	Universitat Politècnica de Catalunya
UPF	Universitat Pompeu Fabra
UPV	Universitat Politècnica de València
UR-Ling	Unitat de Recerca en Lingüística
URL	Universitat Ramon Llull
URV	Universitat Rovira i Virgili
UV	Universitat de València
UVic	Universitat de Vic
V	(professor/a) Visitant
veg.	vegeu
vol.	volum
XT	Xarxes temàtiques

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

RESUM

El *Report de Filologia catalana: llengua (2003-2009)* és el tercer informe que, per encàrrec de l'Institut d'Estudis Catalans, s'elabora per avaluar la recerca feta a Catalunya en aquest àmbit i el període esmentat. El precedeixen el *Report de Filologia catalana: llengua (1990-1995)* coordinat per Joan Martí i Castell —aleshores membre numerari de l'IEC— amb la col·laboració de Josep Moran, August Rafanell, Ramon Sistac i Jordi Cornellà, i el *Report de Filologia catalana: llengua (1996-2002)* coordinat també per Joan Martí i Castell —en aquell moment president de la Secció Filològica de l'IEC— amb la col·laboració de Mar Massanell. Com en els dos casos anteriors, el present report estableix les següents branques de referència: la història de la llengua, la gramàtica històrica, la lexicografia històrica, la dialectologia i l'onomàstica. Així doncs, malgrat les dificultats d'establir els límits de l'abast de la 'filologia' i de les imprecisions que poden sorgir a l'hora d'emmarcar la recerca filològica en els àmbits anteriors, ha prevalgut una orientació diacrònica que tradicionalment s'ha associat a la filologia. En principi, queden fora del nostre abast, amb els matisos pertinents, la gramàtica descriptiva (fonètica, fonologia, morfologia, semàntica i sintaxi), la pragmàtica, la sociolingüística, la lingüística de corpus, la lingüística aplicada, la psicolingüística, la traducció, el processament del llenguatge —continguts del *Report de Lingüística i ciències del llenguatge*— i la literatura, així com la recerca produïda en altres filologies diferents de la catalana.

L'objectiu del report és recopilar, analitzar i presentar les dades relatives a la recerca feta en l'àmbit lingüístic de la filologia catalana d'acord amb: *a)* les oportunitats que ofereixen els marcs europeu, espanyol i català com a fonts de finançament; *b)* els agents institucionals de recerca (universitats, fundacions, institucions i organismes diversos); *c)* els recursos disponibles, tant humans com econòmics; i *d)* els resultats obtinguts. La informació que dóna cos al document, en alguns casos no tan extensa i precisa com hauríem volgut, s'ha obtingut gràcies a la col·laboració de diferents persones i institucions. Destaquem sobretot el suport rebut des de la Secretaria Científica de l'IEC i, especialment, la feina feta per Llorenç Arguimbau, coordinador de l'Observatori de la Recerca de l'IEC, des d'on han buidat les bases de dades necessàries

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

per facilitar-nos la tasca (el servei europeu CORDIS, les del MCT, del CSIC, del DURSI, de l'ICREA, de l'IEC, etc.). Igualment subratllem la informació que ens han proporcionat totes les universitats catalanes (UB, UAB, UPC, UPF, URV, UdG, UdL, UOC, URL, UVic, UIC) ja sigui a través dels seus gestors de recerca electrònics (GREC) o dels serveis i responsables directes de la gestió de la recerca en cadascuna de les universitats. No ens oblidem tampoc de l'ajuda rebuda (directa o indirecta) dels investigadors i investigadores implicats en la recerca filològica.

El report s'estructura en vuit apartats, a més de dos annexos: 1) presentació, 2) marc general del finançament públic de la recerca, 3) agents institucionals de recerca, 4) recursos humans, 5) recursos econòmics, 6) productivitat i resultats, 7) conclusions i recomanacions, 8) referències bibliogràfiques.

En l'apartat 1 de presentació es fan comentaris sobre la delimitació dels àmbits de recerca que es tenen en compte a l'hora d'elaborar el document, del qual se n'exposen algunes dades de tipus descriptiu. En aquest apartat també es concreten els objectius principals del report. Tot seguit, l'apartat 2 es dedica a la contextualització dels marcs principals de finançament de la recerca en tres dimensions: l'europea, l'espanyola i la catalana. A més d'unes dades de caràcter general, que contribueixin precisament a contextualitzar les oportunitats que ofereixen els diferents programes de recerca, es dona informació dels projectes que s'han beneficiat d'aquests ajuts. Els responsables de tirar endavant aquesta recerca es defineixen en l'apartat 4. La informació que s'hi conté es distribueix en quatre blocs tenint en compte els agents principals implicats en la recerca filològica: *a)* àmbit universitari, *b)* Institut d'Estudis Catalans, *c)* Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats i *d)* Consell Superior d'Investigacions Científiques. Pel que fa a l'àmbit universitari, es tracten tant els aspectes relatius al professorat com a la seva activitat docent i investigadora (PDI). En relació amb la descripció introductòria dels grups de recerca universitaris s'opta ja des d'aquest moment per fer-ne una distribució a partir de les diferents àrees del report. Certament, aquesta és una opció metodològica no exempta de problemes i que, en més d'una ocasió, pot generar certa imprecisió, però, quan escau, s'intenta justificar-ne la inclusió en un determinat àmbit. També ens referim a les xarxes temàtiques vigents en el període estudiat. En el cas de les altres institucions (IEC, ICREA, CSIC), s'analitzen les

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

convocatòries de recerca que ofereixen i els projectes finançats, els centres de recerca de què disposen o als quals es vinculen i els premis que atorguen a treballs d'investigació.

En els següents apartats abunden més aviat les dades de tipus quantitatiu. En el capítol 4 es donen xifres del PDI de les universitats on s'ofereixen estudis de filologia catalana i d'altre personal que realitza tasques de recerca, com ara els becaris predoctorals o postdoctorals de les diferents convocatòries en què s'han obtingut resultats satisfactoris. En el cinquè apartat les xifres corresponen a les quantitats —no sempre disponibles, tanmateix— obtingudes a través dels programes de finançament públic presentats anteriorment (apartat 2). A banda d'unes dades generals es concreten els recursos aconseguits pels diferents grups de recerca universitaris de què s'ha parlat prèviament. Les dades quantitatives figuren també, tot i que s'intenta combinar-les amb els comentaris més aviat de tipus descriptiu i qualitatiu, en les pàgines que omplen l'apartat 6. Aquí ens fixem principalment en la productivitat dels grups de recerca universitaris a partir de diferents indicadors com ara publicacions (revistes, capítols de llibres i llibres), contribucions a reunions científiques i producció de treballs de recerca (tesis de màster, treballs de doctorat, treballs acadèmicament dirigits, tesis doctorals, etc.). S'hi afegeix també informació bibliogràfica d'obres publicades per l'Institut d'Estudis Catalans.

L'informe es clou amb un capítol de conclusions i de recomanacions finals. Aquí s'hi exposen valoracions de conjunt que tenen a veure amb aspectes de política científica, els resultats de la recerca o la dinàmica investigadora en les àrees del report. S'apunten també algunes recomanacions pensant en la trajectòria futura de la recerca en filologia catalana (llengua). Tot seguit, en l'apartat 8 es donen les referències bibliogràfiques completes citades al text. La part final correspon a dos annexos: 1) inclou treballs publicats resultants de la recerca en els àmbits analitzats, però que no s'ha cregut oportú citar-los en el cos del report, sobretot perquè es tracta d'una recerca personal o no vinculada directament als grups de recerca que es tracten en cadascun dels blocs temàtics; i 2) recull les tesis doctorals que pels motius suara adduïts també s'ha considerat adequat citar-les a part.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

1. PRESENTACIÓ

El projecte d'elaboració dels *Reports de la recerca a Catalunya*, coordinat per la Secretaria Científica de l'IEC, es va iniciar el 1995. D'aleshores ençà s'han fet públics els resultats de dos informes corresponents als períodes 1990-1995 (1a edició) i 1996-2002 (2a edició). L'actual, per tant, és el tercer informe i recull el període 2003-2009. En el primer, l'anàlisi de la recerca produïda en l'àmbit lingüísticofilològic en llengua catalana es va projectar a través de dos reports: *Filologia catalana* (IEC, 2000) i *La lingüística i les ciències del llenguatge* (IEC, 1998), mentre que en el segon, aquesta part de les Humanitats es va presentar amb algun matís, que s'ha mantingut en la present edició: *Filologia catalana: llengua*¹ i *Lingüística i ciències del llenguatge*.²

L'elaboració del present *Report de la recerca a Catalunya. Filologia catalana: llengua (2003-2009)* no pot, doncs, obviar el llegat de la recerca feta anteriorment en l'àmbit que ens ocupa. Avui, els resultats de la mesura quantitativa i qualitativa de la investigació que s'ha fet en l'àmbit lingüístic de la filologia catalana al llarg de gairebé dues dècades, i que s'ha reflectit en els reports precedents, ens permeten constatar unes línies evolutives —en sentit positiu o negatiu— que, òbviament, hem tingut presents a l'hora de redactar l'actual informe i que són fonamentals a l'hora d'extraure'n les conclusions finals i apuntar algunes recomanacions de futur. A la constatació dels canvis produïts en les parcel·les filològiques que s'han tingut en compte, i que sovint dificulten l'exercici d'acotar els límits de la disciplina, n'hi ha d'altres que tenen a veure amb els avenços que s'han produït en l'àmbit de la ciènciemètrica. Aquests ens han permès que puguem fer un examen quantitatiu de la investigació cada cop més completa

¹ En aquesta segona edició l'àrea temàtica de *Filologia catalana* es va subdividir en *llengua i literatura*. El contingut del *Report* corresponent a la part de llengua, elaborat sota la coordinació de Joan Martí i Castells i amb la col·laboració de Mar Massanell i Messalles, es pot consultar en una versió en línia a:

<<http://institucional.iec.cat/gc/ViewPage.action?siteNodeId=462&languageId=1&contentId=-1>>
[Consulta: desembre 2011].

² Elaborat sota la coordinació de Joan A. Argenter, amb la col·laboració de Sergi Balari, Emili Boix, Joaquim Llisterra i Núria Sebastian, es pot consultar en una versió en línia a:
<<http://institucional.iec.cat/gc/ViewPage.action?siteNodeId=462&languageId=1&contentId=-1>>
[Consulta: desembre 2011].

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

i acurada —en alguns casos, però, encara no suficientment— a partir dels principals indicadors en què es fonamenten els resultats productius obtinguts en qualsevol de les disciplines científiques. En el nostre cas, tanmateix, per dur a terme aquesta tasca ha estat fonamental el suport tècnic de l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC) i la col·laboració constant del seu coordinador, Llorenç Arguimbau, a qui hem d'agrair la seva diligència. Precisament, els dos aspectes a què acabem de referir-nos: la delimitació de l'àmbit de coneixement en què ens centrem (la filologia catalana) i els plantejaments metodològics que hem seguit en l'elaboració del report, així com els objectius que pretenem assolir, són els elements fonamentals d'aquesta presentació.

1.1. Delimitació de l'àmbit de coneixement

La primera decisió que cal prendre en el moment d'elaborar un report sobre la producció lingüística en l'àmbit de la filologia catalana és indiscutiblement quines àrees s'hi han d'incloure. La necessitat, però, de la delimitació de l'àmbit topa de seguida amb les dificultats que generen la indeterminació. Aquesta darrera en el nostre cas s'explica sobretot per una manca de concreció dels continguts de la disciplina, per les convergències que s'observen amb altres àrees afins, com ara la lingüística, i per la interdisciplinarietat que evidencien alguns estudis lingüísticofilològics.

En el *Report de Filologia catalana: llengua (1996-2002)* —i també en l'anterior (1990-1995)— es feia avinent que «El terme *filologia* no denota un àmbit de recerca clarament delimitat» (p. 889). Certament, la idea de fons que plana a l'hora de classificar la producció filològica des d'una perspectiva diacrònica i analitzar la lingüística des d'una òptica sincrònica avui ja només és vàlida parcialment. Probablement és poc discutible l'anàlisi inherent de tipus diacrònic que aporten branques com la història de la llengua o la gramàtica històrica, però, en canvi, quan hom afronta una recerca dialectològica ningú no dubta que l'anàlisi geolèctal implica una tasca de descripció lingüística que categòricament s'emmarca en el camp de la lingüística. Seguint amb l'exemple, els estudis de dialectologia urbana, posem per cas, són molt propers als plantejaments de la sociolingüística. Paral·lelament fer recerca en història de la llengua implica fer també història de la lingüística, història general o antropologia, com

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

L'onomàstica exigeix sovint apropar-se a la geografia. Així, doncs, no només els límits de la disciplina sinó les àrees que en formen part acaben diluint-se sobretot quan s'afronta la classificació de recerques concretes. Aquesta indeterminació afecta no només l'àmbit de la llengua en el marc de la filologia catalana sinó també la disciplina de la lingüística i les anomenades ciències del llenguatge.

Sigui com sigui, i creiem que no superat encara de forma satisfactòria aquest primer estadi d'elaboració del report, la delimitació clara de l'àmbit de coneixement, cal tenir en compte que en el present informe s'inclouen dades relatives a: la *història de la llengua* (descripció i interpretació de les transformacions, tant socials com lingüístiques, que expliquen la formació i desenvolupament de la llengua), la *gramàtica històrica* (descripció de l'evolució del sistema foneticofonològic, morfològic, lexicosemàntic i sintàctic), la *lexicografia històrica* (cabal lèxic recollit en diccionaris antics), la *dialectologia* (estudi de la variació geogràfica) i *l'onomàstica* (estudi de la formació de noms propis). En algunes ocasions hem tingut en compte també la recerca feta en l'àmbit de la història de la lingüística, bàsicament per dues raons: *a)* perquè creiem que sovint treballs d'història de la llengua contribueixen de forma decisiva a la història de la lingüística i a l'inrevés i, *b)* perquè, altrament, aquesta seria una àrea desatesa dels reports i, per tant, la recerca que s'hi desenvolupa no quedaria reflectida enlloc. En canvi, les dades referents a la gramàtica, la sociolingüística, la pragmàtica, la lingüística de corpus, la lingüística aplicada, la psicolingüística, la traducció i el processament del llenguatge, així com la recerca en filologia produïda en altres llengües que la catalana, són objecte d'anàlisi d'altres dos reports: *Lingüística i ciències del llenguatge* i *Altres filologies*, respectivament. Ateses les circumstàncies, i malgrat les dificultats ja plantejades, ens proposem evitar tant com sigui possible repeticions i/o omissions d'informació respecte al contingut dels reports que ens són més afins.

1.2. L'elaboració del Report

El contingut d'aquest report segueix estructuralment la disposició de la informació que es va presentar en el report homònim del període 1996-2002. Aquesta tria es deu fonamentalment a una voluntat de mantenir certa coherència estructural que afavoreixi el contrast de dades d'ambdós períodes, tot i algunes petites variacions que s'hi han

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

introduït. A més, es mantenen les directrius generals per a l'elaboració de la resta de reports. L'informe, doncs, s'estructura en set apartats, a banda de l'apartat de referències bibliogràfiques (8) i annexos: 1) Presentació, 2) Marc general del finançament públic de la recerca, 3) Agents institucionals de recerca, 4) Recursos humans, 5) Recursos econòmics, 6) Productivitat i resultats i 7) Conclusions i recomanacions.

En la presentació de les dades que forneixen cadascun dels apartats anteriors hi té un pes important la quantificació —especialment en el 4, 5 i 6—, atès que la mesura dels indicadors que determinen la recerca que es fa en l'àmbit filològic és un element de valoració imprescindible. Tanmateix, les dades i estadístiques no ens servien per a res si no en formuléssim la consegüent interpretació. Justament això és el que hem intentat pal·liar, sempre que hem cregut oportú i ens ha estat possible, amb comentaris de tipus descriptiu i qualitatiu. També les conclusions i recomanacions finals cal interpretar-les en aquesta línia.

La informació que es presenta en l'informe beu, com no podria ser altrament, d'un conjunt de fonts que d'alguna manera acaben determinant la naturalesa del report. Les dades de què partim, que en gran mesura ens ha facilitat la Secretaria Científica de l'IEC a través de l'Observatori de la Recerca d'aquesta institució, provenen de diferents àmbits: l'uropeu (servei CORDIS), l'Estat espanyol (MCT i CSIC), i Catalunya (DURSI, IEC, ICREA). Aquestes es completen amb les dades ofertes per les diferents universitats del sistema universitari català, a través dels diferents gestors implicats en la recerca: UB, UAB, UPC, UPF, URV, UdG, UdL, UOC, URL, UVic i UIC. No s'ha tingut en compte, per tant, la producció i recerca que en filologia catalana es fa en altres parts territorials dels Països Catalans —vegeu però la nota a peu de pàgina de l'annex 1—, bàsicament perquè en el report s'avalua només el territori en què té competència la Generalitat de Catalunya. Tanmateix, el fet que les fonts siguin diverses i les dades cada cop més nombroses no neutralitza certes dificultats amb què ens hem trobat durant el procés de redacció de l'informe. En primer lloc, hem pogut comprovar que no totes les fonts institucionals aporten dades amb el mateix nivell de compleció i transparència. Efectivament, de vegades les dades són incompletes, inexactes o difícils d'interpretar, sobretot quan s'han de presentar en parcel·les del coneixement que no sempre coincideixen amb la disposició de la font d'origen. Aquesta dificultat afecta també la delimitació cronològica del període que analitzem, ja que sovint les dades no

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

coincideixen amb el període 2003-2009; en aquests casos hem optat per presentar les dades tal com ens les han facilitat o bé fent-ne les adaptacions més escaients. En segon lloc, hem patit també el desequilibri informatiu que afecta altres fonts d'informació científica com ara els indicadors bibliomètrics relacionats amb la recerca filològica que, malgrat alguns avenços, no són encara comparables als disponibles per altres àrees científiques no humanístiques. En tercer lloc, hem pogut comprovar també algunes mancances que es produeixen en la gestió de la recerca personal dels propis investigadors. Això es fa evident a l'hora de consultar les bases de dades de les pròpies universitats que generen la producció científica i que solen nodrir-se de la informació que els faciliten els mateixos investigadors. Sense menystenir els esforços en aquest front i la col·laboració oferta, el cert és que de vegades encara les imprecisions o el fet de no disposar de dades actualitzades dificulten poder manllevar la informació amb el rigor i la fiabilitat necessaris. Aquestes dificultats metodològiques, per tant, sovint han impedit el tractament i la presentació homogènia de les dades. Amb tot, el resultat final de la presentació i interpretació del contingut d'aquest informe és responsabilitat de la persona que el redacta i és a qui en darrera instància s'han d'atribuir els errors i les possibles mancances. De totes maneres, esperem que l'exposició pública d'aquest, prèvia a la publicació de la versió definitiva, en pugui esmenar els errors a temps.

1.3. Objectius generals

L'objectiu general d'aquest report és presentar la producció científica en l'àmbit de la filologia catalana (llengua) durant el període 2003-2009. A més, pretenem:

- a) Avaluar amb dades quantificables l'estat de la recerca en l'àmbit que ens ocupa a través d'indicadors que ens permetin concretar fonts de finançament, agents de recerca en les àrees implicades, línies de recerca, recursos humans, recursos econòmics i resultats productius.
- b) Analitzar les tendències del període avaluat així com l'evolució de la recerca en la investigació lingüística, si més no en les àrees que ens pertocuen, en el marc de la filologia catalana.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

c) Aportar algunes propostes orientades a la millora de la gestió de la recerca científica en filologia catalana i a l'obtenció de resultats més satisfactoris.

2. MARC GENERAL DEL FINANÇAMENT PÚBLIC DE LA RECERCA

La inversió pública en recerca es genera a través de tres àmbits: l'europeu, l'estatal i l'autonòmic, a banda de les fonts institucionals vinculades al món acadèmic de les quals ens ocuparem més endavant. En l'àmbit europeu l'instrument fonamental és el Programa Marc de Recerca i Desenvolupament Tecnològic de la Unió Europea (PM); en l'estatal, el Pla Nacional d'R+D+I (PN); en l'àmbit autonòmic el finançament es gestiona actualment a través del Pla de Recerca i Innovació de Catalunya (PRI), anteriorment Pla de Recerca (PR).

2.1. Marc europeu: Programa Marc de Recerca i Desenvolupament Tecnològic

En el període que analitzem el finançament europeu es va canalitzar a través de dos programes marc d'R+D: el 6è PM (2002-2006) i el 7è PM (2007-2013), encara vigent. L'objectiu del 6è PM, la creació de l'Espai Europeu de Recerca (EER), s'estructurava en tres grans programes específics: *a*) Concentració i integració de la recerca europea (EER), *b*) Estructuració de l'EER i *c*) Enfortiment de les bases de l'EER. El primer dels programes establia set àrees temàtiques prioritàries: 1) Ciències de la vida, genòmica i biotecnologia aplicades a la salut, 2) Tecnologies per a la societat de la informació, 3) Nanotecnologia i nanociència, materials multifuncionals basats en el coneixement, nous processos de producció i dispositius, 4) Aeronàutica i espai, 5) Qualitat i seguretat alimentària, 6) Desenvolupament sostenible, canvi planetari i ecosistemes, i 7) Ciutadans i governança en la societat del coneixement. Com es pot comprovar, cap d'aquests eixos temàtics s'apropen a la recerca en filologia. El segon dels eixos, l'Estructuració de l'EER, preveia sobretot actuacions per potenciar la mobilitat del personal investigador, mentre que el tercer es destinava a programes de cooperació dels agents implicats en l'EER.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Pel que fa al 7è Programa Marc, que ha passat dels quatre anys de durada dels PM anteriors a una de set, té quatre objectius específics que corresponen a quatre programes: Cooperació, Idees, Persones i Capacitats, més un d'addicional sobre la investigació nuclear. El programa *Cooperació* pretén reforçar els projectes de cooperació internacional i fomentar els avenços del coneixement i la tecnologia. S'estructura en deu àrees temàtiques: 1) Salut, 2) Alimentació, agricultura i biotecnologia, 3) Tecnologies de la informació i de la comunicació, 4) Nanociències, nanotecnologies, materials i noves tecnologies de producció, 5) Energia, 6) Medi ambient, 7) Transport, 8) Ciències socioeconòmiques i humanitats, 9) L'espai, 10) Seguretat. Tot i que aparentment la filologia podria trobar el seu espai en el vuitè bloc temàtic (Ciències socioeconòmiques i humanitats), el cert és que en les àrees d'investigació que inclou el programa la recerca lingüística no hi té una presència específica. Quant als programes *Idees*, que intenta potenciar la creativitat i excel·lència en investigació, *Persones*, concebut per incentivar les accions de mobilitat i *Capacitats*, per optimitzar l'ús d'infraestructures d'investigació, els recursos que han repercutit directament en l'àmbit de la filologia catalana han estat escassos.

Certament, tot i que el finançament en recerca que ha rebut Catalunya ha anat creixent en la comparativa dels darrers PM, si analitzem els projectes europeus finançants per la UE durant el període 2003-2009 i relacionats amb l'àmbit de la filologia i la lingüística ens adonarem que els resultats ens són poc favorables. Així, dels 37 projectes finançats relacionats amb aquests àmbits, només en tres hi consta participació d'un Departament de Filologia Catalana. La majoria dels projectes tenen a veure amb el camp de l'adquisició lingüística, la lingüística computacional i la lingüística matemàtica, alhora que en trobem algun de demolingüística o lingüística aplicada (veg. la taula 1 i la taula 27 per a les dades del finançament), camps que no són objecte d'anàlisi d'aquest report. Caldria afegir, tanmateix, una dada en el sentit que pràcticament tots els projectes finançats ho van estar a través dels programes de mobilitat (accions Marie Curie) o, puntualment, d'infraestructures del 6è i 7è PM. Alguns centres universitaris catalans (UOC, UAB, UPF) també van participar en accions més generals relacionades amb el foment del multilingüisme en el marc europeu com a eina d'aprenentatge i de formació professional (programa «Leonardo Da Vinci» (2a etapa 2000-2006), programa «Languages» (Key Activity 2)).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 1

Projectes de recerca de la UE en l'àmbit de la filologia (llengua) i lingüística (2003-2009)

Programa	Centre/Insti tució (participació catalana)	Període	Projecte / (nombre de participants)
ISCH (Individuals, Societies, Cultures and Health)	Dept. Filologia Catalana (UAB)	24/10/2005- 30/1/2010	Cross-linguistically robust stages of children's linguistic performance (42)
ISCH (Individuals, Societies, Cultures and Health)	Dept. Filologia Catalana (UAB)	8/6/2009- 7/6/2013	Language Impairment in a Multilingual Society: Linguistic patterns and the road to assessment (48)
FP6-IST	Centre de Tecnologies i Aplicacions del llenguatge i la parla (UPC)	1/1/2004- 31/12/2006	Enabling an intelligent natural language based hub for the deployment of advanced semantically enriched multi-channel mass-scale online public services (HOPS) (12)
FP6-IST	Departament de Traducció i Filologia (fins 14/12/2008) (UPF)	10/10/2004- 30/9/2007	Statistical machine translation using monolingual corpora: from concept to implementation (METIS-II) (4)
FP6-Mobility	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	1/8/2005- 31/7/2007	Demolinguistics and language revitalisation (DMLX) (1)
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/7/2004- 1/7/2005	Modular architectures for natural language description and artificial intelligence (MODULAR ARCHITECTURE) (1)
FP6-Mobility	Departament de Filologies	1/6/2005-	Analyzing biomolecular structures in a linguistic

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Romàniques (URV)	31/5/2006	paradigm (BIO-LING-GBE) (1)
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/4/2006- 31/3/2008	Combinatorial approach to machine translation (COMTRANS) (1)
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/10/2006- 30/9/2009	Molecular computing and intractable problems (MOLCIP) (1)
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/4/2007- 31/3/2010	Grammatical inference with correction queries (GICQ) (2)
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/4/2008- 31/3/2011	Constraint solving and language processing for bioinformatics (CSLPB) (1)
FP7- Infrastructures	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	1/1/2008- 31/12/2010	Common language resources and technology infrastructure (CLARIN) (32)
FP7-People	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	1/12/2009- 31/11/2013	Common language resources and their applications (CLARA) (9)
FP7-People	Departament de Filologies Romàniques (URV)	1/3/2009- 28/2/2011	Statistical machine translation using monolingual corpora (MONOTRANS) (1)
ECOTENT (European Digital Content on the Global Networks)	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	1/1/2005- 30/6/2007	Linguistic infrastructure for interoperable resources and systems (LIRICS) (9)

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de la base de dades CORDIS i d'altres fonts d'informació.

2.2. Marc estatal: Pla Nacional de Recerca i Desenvolupament Tecnològic

El finançament estatal de la recerca durant el període 2003-2009 es distribueix en tres plans nacionals d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (I+D+I:) el IV Pla Nacional (2000-2003), el V Pla Nacional (2004-2007) i el VI Pla Nacional (2008-2011).

El IV Pla d'I+D+I (2000-2003) establia unes àrees prioritàries dividides en àrees científicotecnològiques i àrees sectorials. Les àrees científicotecnològiques, d'actuació prioritària i lligades al desenvolupament de tecnologia que permetés incrementar els coneixements d'aquesta per aplicar-los en diversos sectors, corresponien a: «Biomedicina», «Biotecnologia», «Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions», «Materials», «Processos i Productes Químics», «Disseny i Producció Industrial», «Recursos Naturals», «Recursos i Tecnologia Agroalimentàries» i «Socioeconomia». Les àrees sectorials del PN, considerades un conjunt d'activitats orientades per la demanda empresarial i social, van ser: «Aeronàutica», «Alimentació», «Automoció», «Construcció Civil i Conservació del Patrimoni Històric Cultural», «Defensa», «Energia», «Espai», «Medi Ambient», «Sociosanitària», «Societat de la Informació», «Transports i Ordenació del Territori», «Turisme, Oci i Esport». Paral·lelament el PN es fixava com un dels seus objectius fonamentals la generació de coneixement, és a dir de la investigació bàsica, una lligada a les àrees científicotecnològiques corresponents (investigació bàsica orientada) i una altra de caràcter general (investigació bàsica no orientada) i considerada en el marc del PN com una àrea addicional. Aquesta darrera preveia una àrea genèrica de Promoció General de Coneixement i és precisament aquí on s'hi incloïen les Humanitats i Ciències socials. A banda de les actuacions relacionades amb cadascuna de les àrees científicotecnològiques i sectorials, es preveïen un seguit d'actuacions horitzontals per millorar les actuacions bàsiques de cada àrea. Els objectius d'aquestes accions horitzontals eren tres: *a*) potenciar els recursos humans d'I+D+I, *b*) la cooperació internacional i *c*) la innovació tecnològica, la transferència i difusió dels resultats de les activitats d'I+D als sectors productius. En la potenciació dels recursos humans s'incloïen dotacions per a beques predoctorals i postdoctorals, ajudes de mobilitat i la contractació de doctorats novells o

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

amb experiència professional de més de deu anys en centres públics d'I+D. Com a altres instruments de finançament, el PN considerava també: el finançament de projectes d'I+D tant en la investigació bàsica no orientada com en la bàsica orientada, així com de grups consolidats de centres públics i tecnològics i l'adquisició, millora i renovació d'instal·lacions científicotècniques. En el bloc d'accions especials s'hi encabien, entre d'altres, ajuts a l'organització de congressos, seminaris i jornades científiques.

El relleu d'aquest PN va ser el V Pla Nacional (2004-2007). La planificació de les activitats també en aquest pla es concretaven mitjançant les àrees prioritàries, sense gaires modificacions respecte de l'anterior PN (2000-2003), que ara es concretaven en les àrees següents: temàtiques, definides clarament pel domini científicotecnològic d'actuació, i horitzontals, més obertes al domini científicotecnològic i d'aplicació més genèrica. Les àrees temàtiques eren: «Ciències de la vida», «Ciències i tecnologies agroalimentàries i medioambientals», «Ciències de l'espai, matemàtiques i física», «Energia», «Química, materials i disseny i producció industrial», «Seguretat i defensa», «Tecnologies de la societat de la informació», «Transport i construcció», «Humanitats, ciències socials i econòmiques». Aquesta darrera àrea, a través del Pla Nacional d'Humanitats, establia com a prioritats temàtiques: estudi, recuperació, conservació, restauració i difusió del patrimoni històric i cultural; identitats culturals, multiculturalisme i efectes de la globalització en la cultura; dimensió europea i internacional de les cultures i els pobles d'Espanya; ètica en investigació científica; llenguatge, pensament i societat; comunicació interpersonal, de masses i institucional; aplicacions de la lingüística i indústries de la llengua; desenvolupament i aplicació de noves tecnologies en humanitats. Les àrees horitzontals es relacionaven amb els temes de cooperació internacional (bilateral i multilateral), recursos humans (beques predoctorals, postdoctorals i de formació en gestió de la investigació i innovació; contractes d'incorporació de doctors i tecnòlegs; mobilitat de personal ja format), competitivitat empresarial (creació i foment de noves empreses tecnològiques), equipament i infraestructures (increment de la disponibilitat d'equipament científicotecnològic) i foment de la cultura científica i tecnològica. Com a element important cal destacar que el V PN establia, com un dels objectius estratègics, potenciar el paper del sistema públic en la generació de coneixement bàsic, és a dir donar suport al desenvolupament de la investigació no orientada, tasca que en l'anterior PN es duia a

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

terme a través del Programa de Promoció General del Coneixement (PGC). En el V PN el programa de PGC es transforma en un conjunt de programes (o subprogrames) nacionals. En aquest sentit el PN explicita la necessitat de fer més visibles programes d'investigació no orientada sobretot en àrees que fins aleshores no disposaven de programes propis com ara les Humanitats. A més, una part de les actuacions de les àrees horitzontals (potenciació de recursos humans, cooperació internacional i equipament i infraestructures) així com els programes d'àrees temàtiques també es destinen a cobrir aspectes d'investigació bàsica.

El VI Pla Nacional (2008-2011) presentava una estructura de quatre àrees lligades als objectius generals del PN i als programes instrumentals desenvolupats. Les àrees eren: *a)* Generació de Coneixements i Capacitats Científiques i Tecnològiques, *b)* Foment de la Cooperació en I+D, *c)* Desenvolupament i Innovació Tecnològica Sectorial i *d)* Accions Estratègiques. Les més directament relacionades amb la filologia (Humanitats) eren les actuacions en «Generació de Coneixements i Capacitats Científiques i Tecnològiques» i potencialment la de «Foment de la Cooperació en I+D». L'objectiu de la primera, que no establia una prioritització temàtica sinó d'excel·lència, era generar coneixement i capacitats tant en el sector públic com privat, amb programes de formació de tecnòlegs i tècnics (a través per exemple del programa 'Severo Ochoa') i finançament per a la disponibilitat d'equipament i infraestructures adequades. La segona pretenia incentivar la cooperació entre agents de diferent naturalesa i tant en el marc internacional com regional. En funció de les quatre àrees esmentades, el Pla preveia un seguit de programes instrumentals —sis en total—, agrupats en el que s'anomenava Línies Instrumentals d'Actuació (LIA): 1) Recursos Humans, 2) Projectes d'I+D+I, 3) Enfortiment Institucional, 4) Infraestructures Científiques i Tecnològiques, 5) Utilització del Coneixement i Transferència Tecnològica i 6) Articulació i Internacionalització del Sistema. Aquestes LIA al seu torn es desenvolupaven a través dels Programes Nacionals que en aquesta edició es van convertir en tretze: LIA (1): 1) Formació de Recursos Humans, 2) Mobilitat de Recursos Humans, 3) Contractació i Incorporació de Recursos Humans; LIA (2): 4) Projectes d'Investigació Fonamental, 5) Projectes d'Investigació Aplicada, 6) Projectes de Desenvolupament Experimental, 7) Projectes d'Innovació; LIA (3): 8) Enfortiment Institucional; LIA (4): 9) Infraestructures Científicotecnològiques; LIA (5): 10) Transferència de Tecnologia, Valorització i

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Promoció d'Empreses de Base Tecnològica; LIA (6): 11) Xarxes, 12) Cooperació Pública-Privada i 13) Internacionalització de l'I+D. En aquest cas les oportunitats en l'àmbit filològic es podien canalitzar bàsicament a través dels programes de la LIA de Recursos Humans (1), que finançaven sobretot la formació, la mobilitat i contractació d'investigadors, i de la LIA de Projectes d'I+D+I (2), a través del finançament d'investigació fonamental (treballs experimentals o teòrics que serveixin per adquirir nous coneixements malgrat que no es puguin aplicar de forma pràctica immediatament).

Segons dades de la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia (CICYT), facilitades per l'OR-IEC, durant el període 2003-2009 el nombre total de projectes de recerca del Pla Nacional I+D+I atorgats a Catalunya en l'àmbit de la filologia van anar variant en nombre mentre dibuixaven una evolució irregular: «Programa nacional de PGC - Filología y Filosofía» any 2000 (39 projectes), 2001 (22), 2002 (34); «Programa nacional de Humanidades» 2004 (66), 2005 (85), 2006 (73); «Departamento Técnico de Humanidades y Ciencias Sociales - Subprograma de Filología: Lenguas, Literatura» 2008 (47) , 2009 (40). En termes genèrics, doncs, es van finançar poc més de tres-cents projectes de recerca fonamental relacionats amb l'àmbit de la filologia i la lingüística, entre els quals en trobem alguns que s'emmarquen en les àrees d'aquest report (veg. taula 2 i la taula 28 per a les dades del finançament). Bàsicament es tracta de projectes d'història de la llengua, lexicografia històrica i de dialectologia.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 2

*Projectes de recerca fonamental del Plan Nacional de I+D+I en de la filologia
(llengua) i lingüística (2003-2009)*

Programa	Centre/Insti tució	Projecte / (IP)
FFI2008	Dept. Filologia Catalana (UB)	Sciència.cat: hacia un corpus digital de la ciencia y de la técnica en catalán en su contexto románico durante la Edad Media y el Renacimiento (Lluís Cifuentes Comamala)
FFI2008	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC/UdG)	Las representaciones de la lengua catalana en la historia (Josep M. Nadal Farreras)
FFI2008	Dept. Filologia Catalana i Comunicació (UdL)	Estudio y dinamización del dialecto pallarés (Ramon Sistac Vicén)
FFI2009	Dept. Filologia Catalana (UB)	Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y proyección dialectal (M . Àngels Massip Bonet)
HUM2004	Dept. Filologia Catalana (UB)	Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada (Mari Rosa Lloret Romañach)
HUM2005	Dept. Filologia Catalana (UB)	Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y variación dialectal (M . Àngels Massip Bonet)
HUM2005	Dept. Filologia Llatina (UB)	Informatización del <i>Glosarium Mediae Latinitatis Cataloniae</i> (5) (Pedro Juan Quetglas Nicolau)
HUM2005	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC/UdG)	Historia de la lengua catalana (siglos XIX y XX) (Josep M. Nadal Farreras)
HUM2005	Dept. Filologia Catalana i Comunicació (UdL)	Lengua y territorio en Pallars y Ribagorza (Ramon Sistac Vicén)
HUM2007	Dept. Filologia Catalana (UB)	Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada (2a fase) (Mari Rosa Lloret Romañach)

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de les dades MICINN i del BOE.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Pel que fa a la suma de projectes de recerca i accions complementàries atorgats als departaments de Filologia Catalana (o afins) de les universitats catalanes en el marc del IV (2000-2003), V (2004-2007) i VI (2008-2011) Plan Nacional de I+D+I, segons dades aportades per l'OR-IEC, consten el següent nombre d'expedients resolts favorablement.

TAULA 3

Projectes de recerca i accions complementàries del Plan Nacional I+D+I concedits als departaments la Filologia catalana de les universitats catalanes (2003-2009)

Universitat	Centre/ Institució	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UAB	Dept. Filologia Catalana	4	2	4	5	1	4	2
UB	Dept. Filologia Catalana		5	5	4	1	5	3
	Dept. Filologia i Comunicació							3
UdG	Dept. Filologia i Filosofia	2	2	5	3	1	2	
UdL	Dept. Filologia Catalana i Comunicació			2		1	1	
UVic	Dept. Filologies Catalana i Espanyola		1				1	
UPF	Dept. de Traducció i Filologia (fins 2008)	4	11	5	5	5	4	
URV	Dept. Filologia Catalana				1			2

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC).

2.3. Marc autonòmic: Plans de Recerca de Catalunya

Els instruments de la Generalitat de Catalunya per finançar la recerca són els Plans de Recerca quadriennals que es van posar en marxa l'any 1992 (I Pla de Recerca (PRC) (1993-1996), II Pla de Recerca (1997-2000), III Pla de Recerca (2001-2004), Pla de Recerca i Innovació (PRI) (2005-2008), Pla de Recerca i Innovació (2010-2013)). El

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

període que s'avalua en aquest report, doncs, s'emmarca en el III PRC i el primer dels PRI.

El III PRC (2001-2004) va establir com a eixos d'actuació preferent una política de recursos humans i la política de centres homologats de recerca, alhora que la necessitat de competitivitat internacional de Catalunya feia que el III PRC es complementés amb l'elaboració d'un Pla d'Innovació per part del CIDEM (Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial). Així doncs, el III PRC establí com a objectius: *a)* impulsar el creixement i la qualitat del sistema català de ciència i tecnologia, *b)* potenciar els recursos humans destinats a R+D, *c)* promoure la internacionalització de la recerca duta a terme a Catalunya, *d)* estimular una major implicació de les empreses en les activitats de recerca, desenvolupament i innovació i *e)* afavorir una millor gestió i una major comunicació de les activitats d'R+D. Per assolir aquests objectius el PRC establí una sèrie de programes horitzontals a partir de dos tipus d'àrees de gestió: Àrea del Progrés General del Coneixement, amb la finalitat de promoure i donar suport a la recerca bàsica i aplicada de qualitat, i les Àrees Concertades que s'establien en un nombre de set: 1) Ciències Agroalimentàries, 2) Cultura i societat, 3) Innovació tecnològica, 4) Medi ambient i recursos naturals, 5) Salut i qualitat de vida, 6) Societat de la Informació i 7) Territori, ciutat i mobilitat. Les àrees no incloses en aquesta relació, doncs, s'inclouïen per defecte en el marc de l'Àrea de Progrés General del Coneixement.

Les actuacions concretes del III PRC, tanmateix, es van dur a terme a través d'una sèrie de programes horitzontals amb els derivats subprogrames: «Programa de Recursos humans» (formació de personal investigador, incorporació d'investigadors i tècnics, suport als investigadors i grups de recerca, accions mobilitzadores), «Programa de Centres de Recerca» (creació de Centres Homologats de Recerca i creació i consolidació de Centres de Referència), «Programa d'Infraestructures de Recerca» (dotació i manteniment d'equipament científic i creació i potenciació de grans i mitjanes instal·lacions de recerca), «Programa de Cooperació Internacional» (mobilitat d'estudiants i investigadors a centres universitaris i de recerca de fora de Catalunya, col·laboració internacional amb institucions de prestigi internacional), «Programa de Transferència de Tecnologia» (estímul de la cooperació de les universitats i centre de recerca amb empreses) i altres accions dels PRC, com ara el suport a projectes de

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

recerca multidisciplinària, ajuts per al desenvolupament de projectes de R+D d'abast comarcal o la concessió dels Premis CIRIT.

El primer dels PRI (2005-2008), prorrogat fins al 2009, s'estructurava en actuacions transversals i actuacions complementàries, a més d'unes línies prioritàries d'estratègia sectorial. Les actuacions transversals es fonamentaven en: 1) un «Programa de suport a la recerca» (suport a investigadors i a grups de recerca i creació de xarxes entre grups de recerca amb objectius comuns); 2) un «Programa de personal de recerca» (afavoria la formació, incorporació i consolidació d'investigadors (beques predoctorals i postdoctorals —concovatòria Beatriu de Pinós—, contractes ICREA) i tècnics de l'àrea de gestió, alhora que es promovia la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en l'àmbit científic); 3) un «Programa de centres i infraestructures de recerca» (creació de centres de recerca i ajuts per als equipaments científics i tecnològics de les universitats i centres de recerca catalans); 4) un «Programa de suport a la transferència de tecnologia i coneixement» (creació d'un consorci entre totes les universitats i la Generalitat anomenat Consorci de Transferència de Coneixement (CTC)); 5) un «Programa de foment de la innovació» (estímul de la competitivitat i innovació de les empreses catalanes) i 6) un «Programa de suport financer» (finançament de projectes d'innovació vinculats a l'àmbit empresarial).

Pel que fa a les actuacions complementàries del PRI se n'establien cinc: 1) «Programa de mobilitat, cooperació i internacionalització», 2) «Programa de foment i comunicació de la cultura científica i tecnològica», 3) «Programa de foment de l'emprenedoria», 4) «Iniciativa per al foment de la innovació en l'Administració» i 5) «Programa de coordinació i atracció de recursos estatals i europeus». El programa que aportava alguna oportunitat per a la filologia era el primer, sobretot amb la convocatòria de beques i ajuts per a la formació d'investigadors fora de Catalunya o en sentit invers, ajuts per promoure la mobilitat universitat-empresa i ajuts per a l'organització de congressos internacionals. Tampoc la recerca filològica tenia una presència destacada en les línies prioritàries en àmbits de recerca, i estratègia sectorial i tecnològica que fixava el PRI. De fet, només s'inclouïa en l'àmbit de la «Recerca en desenvolupament social i cultural» de forma poc precisa en el camp de les humanitats (multilingüisme).

Com a dades generals del finançament de la recerca a l'àmbit que ens ocupa, cal dir que en els ajuts als grups de recerca catalans (SGR) —veg. la taula 13— en la

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

convocatòria de 2005 (2005-2008) dels cinquanta-cinc finançats, 12 s'adcrivien específicament a un departament de Filologia catalana (o afins). D'aquests, la meitat estaven relacionats amb l'àmbit lingüístic i només tres es podrien vincular directament als àmbits d'aquest report; concretament els relacionats amb la dialectologia i l'estudi de la llengua (aquest adscrit a l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes). Se n'hi sumarien un parell més, de contingut més general, relacionats amb variació lingüística. En la convocatòria homònima de 2009 (2009-2013) el finançament es va ampliar a setanta-dos grups, dels quals catorze estaven adscrits a un departament de Filologia catalana. És important assenyalar que en pràcticament tots els casos —llevat d'un— el finançament dels grups de la convocatòria anterior es mantenia.

A banda del finançament aconseguit a través dels programes de mobilitat, que analitzarem més endavant, les convocatòries dels plans de recerca també han ajudat a finançar trobades científiques (congressos, col·loquis, seminaris, etc.). Durant el període 2003-2009 els ajuts ARCS (Ajuts de suport a la recerca: Congressos i simposis) relacionats amb els àmbits de la filologia i la lingüística es poden quantificar en un centenar, dels quals setze s'adscriuen específicament a un departament de Filologia catalana. D'aquests cap específicament es dedica als àmbits d'aquest report; més aviat es tracta de propostes de temàtica més oberta (2003: «II Col·loqui Internacional "La Lingüística de Pompeu Fabra» (Departament de Filologia Catalana, URV); 2009: «Variació lingüística i complexitat» (Departament de Filologia Catalana, UB)) o d'altres àrees lingüístiques que es tracten en el report corresponent.

3. AGENTS INSTITUCIONALS DE RECERCA

Els agents que permeten quantificar la recerca que es fa en el nostre país són les universitats, els centres de recerca, centres d'innovació i tecnologia, hospitals, empreses, administració pública i altres entitats. En els camps que ens ocupen la recerca en filologia catalana es vehicula bàsicament a través de les universitats, alguns centres de recerca i altres entitats, com ara l'Institut d'Estudis Catalans, que destinen al finançament en investigació una part dels seus recursos.

3.1. Àmbit universitari

El marc universitari és sens dubte el més prolífic en recerca filològica, especialment en les àrees que ens ocupen (història de la llengua, gramàtica històrica, lexicografia històrica, dialectologia i onomàstica). Aquesta iniciativa investigadora es genera a través de dos eixos com són l'activitat docent (1r cicle, 2n cicle i doctorat) i, sobretot, la constitució de grups de recerca (autogestionats per una sola universitat o gestionats en xarxa).

El sistema universitari català en aquests moments està integrat per dotze universitats; set de públiques: Universitat de Barcelona (UB), Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat de Lleida (UdL), Universitat de Girona (UdG) i Universitat Rovira i Virgili (URV); quatre de privades: Universitat Ramon Llull (URL), Universitat de Vic (UVic), Universitat Internacional de Catalunya (UIC) i Universitat Abat Oliba CEU (UAO); i una de no presencial: Oberta de Catalunya (UOC). D'aquestes, només cinc tenen un departament de Filologia catalana, o nom afí, i en d'altres tres s'imparteix docència relacionada amb la Filologia catalana.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 4

Departaments universitaris de Filologia catalana i afins

Universitat	Departament / institut
UB	Departament de Filologia Catalana
UAB	Departament de Filologia Catalana
UPF	Departament d'Humanitats Departament de Traducció i Filologia (fins a 14/12/2008) Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge (des de 15/12/2008) Institut Universitari de Lingüística Aplicada
UdL	Departament de Filologia Catalana i Comunicació Departament de Filologia i Filosofia (fins a 23/7/2009)
UdG	Departament de Filologia i Comunicació (des de 24/7/2009) Institut de Llengua i Cultura Catalanes
URV	Departament de Filologia Catalana
UOC	Estudis d'Humanitats i Filologia Estudis d'Arts i Humanitats (des de 1/10/2008)
UVic	Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura

Font: Webs de les universitats citades.

De la relació anterior d'universitats, només en sis actualment s'ofereixen estudis de filologia catalana (UB, UAB, UdL, UdG, URV i UOC). El final del període d'anàlisi del report coincideix a més amb el moment d'inici de les titulacions de grau per adaptar-se a l'EEES (curs 2009-2010) i en el procés progressiu d'extinció de les titulacions de llicenciatura que, en la majoria de casos, es preveu que s'hagi acomplert en els cursos 2012-2013 o 2013-2014.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 5

*Estudis de Filologia catalana i afins**

Universitat	Titulació	Facultat
UB	Llicenciatura en Filologia Catalana	
	Grau en Filologia Catalana (2009-2010)	Facultat de Filologia ³
UAB	Llicenciatura en Filologia Catalana	
	Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Facultat de Filosofia i Lletres ⁴
	Llicenciatura en Humanitats	
	Grau en Humanitats (2009-2010)	Facultat d'Humanitats
UPF	—————	—————
	Llicenciatura en Traducció i Interpretació	
	Llicenciatura en Lingüística	
	Grau en Llengües Aplicades (2009-2010)	Facultat de Traducció i Interpretació
	Grau en Traducció i Interpretació (2008-2009)	
UdL	Llicenciatura en Filologia Catalana	
	Grau en Estudis Catalans i Occitans (2009-2010)	Facultat de Lletres ⁵
UdG	Llicenciatura en Filologia Catalana	
	Grau en Llengua i Literatura Catalanes	Facultat de Lletres ⁶

³ El departament també imparteix docència a la Facultat de Formació del Professorat i a la Facultat de Dret.

⁴ Imparteix docència també a les titulacions de Comunicació Audiovisual, Educació Infantil, Educació Primària, Humanitats, Logopèdia, Periodisme, Publicitat i Relacions Públiques i Traducció i Interpretació.

⁵ Imparteix docència també a la Facultat de Ciències de l'Educació.

⁶ També imparteix docència a la Facultat de Turisme i a la Facultat d'Educació i Psicologia.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Llicenciatura en Filologia Catalana	
URV	Grau de Llengua i Literatura Catalanes (2009-2010)	Facultat de Lletres ⁷
	Llicenciatura de Filologia Catalana	
UOC	Grau d'Humanitats (2009-2010) Grau de Llengua i Literatura Catalanes (2009-2010)	Estudis [àrees docents] d'Arts i Humanitats
UVic	Grau en Traducció i Interpretació	Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

* Entre parèntesis s'indica, si disposem d'aquesta informació, el curs en què es va iniciar la nova titulació i, per consegüent, l'extinció total o parcial de la titulació anterior.

Font: Webs de les respectives universitats i secretaries i direcció dels centres.

3.1.1. Professorat i docència

3.1.1.1. *Professorat*

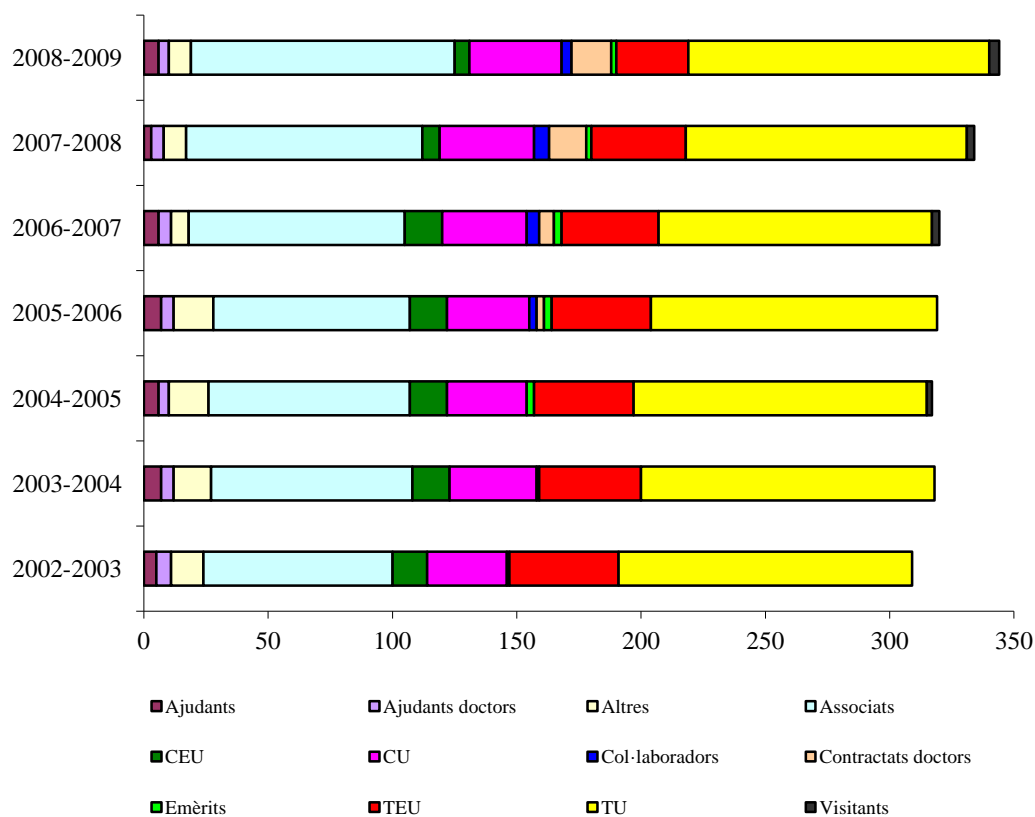
El personal docent i investigador assignat a l'àrea de coneixement de Filologia catalana i que impartia docència en les titulacions corresponents durant el període 2003-2009⁸ és, en xifres absolutes, la que consta al gràfic següent.

⁷ Imparteixen docència en diversos ensenyaments: filologia catalana, filologia anglesa, filologia hispànica, periodisme, publicitat i relacions públiques, història, geografia i ensenyament de mestre.

⁸ No incloem, per tant, les que pròpiament no oferien la titulació (UPF i UVic), tot i que en les dades de la Secretaria d'Universitats i Recerca dona dades sobre el PDI de la UPF adscrit a l'àrea de coneixement de Filologia Catalana (2002-2003: 22 (2 CU, 8 TU, 9 A(ssociats), 3 TEU); 2003-2004: 21 (2 CU, 8 TU, 8 A, 2 TEU, 1 (no s'especifica la categoria); 2004-2005: 21 (2 CU, 7 TU, 9 A, 2 TEU, 1 (no s'especifica)); 2005-2006: 16 (2 CU, 7 TU, 4 A, 2 TEU, 1 Ag(regat)); 2006-2007: 15 (2 CU, 7 TU, 3 A, 1 TEU, 1 Ag, 1 (no s'especifica)); 2007-2008: 15 (2 CU, 7 TU, 3 A, 1 TEU, 1 Ag, 1 (no s'especifica)); 2008-2009: 18 (2 CU, 8 TU, 5 A, 1 Ag, 1 visitant, 1 emèrit). Una cosa semblant passa amb altres universitats, en aquest cas de l'àmbit privat, com ara la Universitat Ramon Llull en què hi ha professors adscrits a l'àrea de Filologia catalana. No oblidem que la titulació en Educació Primària inclou en els seus plans d'estudi la docència relacionada amb la competència lingüística, que és on s'emmarca la llengua catalana.

GRÀFIC 1

Personal docent investigador (PDI) de l'àrea de Filologia catalana en les universitats catalanes (2003-2009)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya) i OR-IEC.

Aquestes xifres es concreten, segons les diferents universitats, tal com s'indica a la taula 5. Més endavant, en l'apartat de *recursos humans* s'especifica la distribució de docents per a cada universitat i segons les diferents categories professionals.

TAULA 6

Professors assignats a l'àrea de Filologia catalana en les universitats públiques catalanes (2003-2009)

Universitat	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
UB	58	59	58	57	55	54	53
UAB	47	51	51	58	58	59	63
UdL	19	18	18	18	17	17	17
UdG	18	19	18	18	16	16	16
URV	15	15	15	15	14	14	13
UOC ⁹	18	20	21	13	16	17	

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya) i OR-IEC.

3.1.1.2. Docència: 1r i 2n cicles

A continuació afegim l'oferta docent, relacionada només amb els àmbits d'aquest report (història de la llengua, gramàtica històrica, lexicografia històrica, dialectologia i onomàstica)¹⁰ durant el període 2003-2009 ens els casos en què se'ns ha facilitat aquesta informació. Les dades permeten veure l'evolució en el manteniment o desaparició d'aquestes àrees en el currículum acadèmic i formatiu de l'alumnat llicenciat durant el període que analitzem.

⁹ S'hi inclouen els professors dels Estudis d'Humanitats i Filologia (fins a 31/8/2005) i els d'Estudis d'Humanitats (des de 1/9/2005 fins a 30/9/2008).

¹⁰ Talment com havíem fet en el cas del professorat, no incloem tampoc en aquesta relació l'oferta docent de les universitats que no ofereixen titulació específica en Filologia catalana (UPF, UVic). Això no significa, tanmateix, que en els plans d'estudi d'alguna titulació afí d'aquestes universitats no hi hagi assignatures relacionades amb la llengua catalana. Efectivament, n'hi ha, però en tot cas tractar-les, si escau, correspon al report de Lingüística i ciències del llenguatge.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

a) Universitat de Barcelona

TAULA 7

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2008)

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus	Crèdits		
2003-2004	- Lingüística històrica catalana	1r cicle	Obl	6		
2005-2006	- Història de la llengua catalana	1r cicle	Obl	6		
2007-2008	- Dialectologia catalana I	2n cicle	Obl	6		
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle	Obl	6		
	- Gramàtica històrica catalana II	2n cicle	Op	6		
	- Mètodes en la recerca dialectal del català	2n cicle	Op	6		
				Total:	36	
2004-2005	- Lingüística històrica catalana	1r cicle	Obl	6		
2006-2007	- Història de la llengua catalana	1r cicle	Op	6		
	- Dialectologia catalana I	2n cicle	Obl	6		
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle	Obl	6		
	- Gramàtica històrica catalana II	2n cicle	Op	6		
	- Mètodes en la recerca dialectal del català	2n cicle	Op	6		
			2n cicle	Op	6	
	- Onomàstica catalana				6	
				Total:	42	

Font: UB.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

b) Universitat Autònoma de Barcelona

TAULA 8

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2009)¹¹

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus
2003	- Gramàtica històrica catalana I - Història de la llengua catalana II - Dialectologia catalana - Gramàtica històrica catalana II - Història lingüística del català	2r cicle 2r cicle 2r cicle 2r cicle 1r cicle	Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl
2004	- Gramàtica històrica catalana I - Dialectologia catalana - Història lingüística del català	2r cicle 2r cicle 1r cicle	Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl
2005	- Dialectologia catalana - Gramàtica històrica catalana - Història lingüística del català - Dialectologia	2r cicle 2r cicle 1r cicle 2r cicle	Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl
2006-2008	- Dialectologia catalana - Gramàtica històrica catalana - Història lingüística del català - Variació dialectal i canvi lingüístic	2r cicle 2r cicle 1r cicle	Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl Op
2009	- Dialectologia catalana - Gramàtica històrica catalana - Història lingüística del català - Variació dialectal i canvi lingüístic - Metodologia de l'estudi de la filologia catalana	2r cicle 2r cicle 1r cicle	Tronc i Obl Tronc i Obl Tronc i Obl Op Op

Font: UAB.

¹¹ No disposem de la informació corresponent al nombre de crèdits ni al cicle/curs on s'impartia alguna assignatura.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

c) Universitat de Lleida

TAULA 9

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2009)

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus	Crèdits		
2002-2003	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc i Obl	3		
	- Història de la llengua catalana I	1r cicle/(2n)	Op	6		
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6		
	- Dialectologia catalana	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6		
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6		
	- Dialectologia catalana II	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Gramàtica històrica catalana II	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Geolingüística	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Dialectologia romànica	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Història de la llengua catalana III	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Onomàstica catalana	2n cicle/(4t)	Op	6		
					Total:	63
2003-2004	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc i Obl	3		
	- Història de la llengua catalana I	1r cicle/(2n)	Op	6		
	- Història de la filologia	1r cicle/(2n)	Op	6		
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6		
	- Dialectologia catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6		
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6		
	- Gramàtica històrica catalana II	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Geolingüística	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Història de la llengua catalana III	2n cicle/(4t)	Op	6		
	- Onomàstica catalana	2n cicle/(4t)	Op	6		
					Total:	57

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

2004-2005	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc i Obl	3
2005-2006	- Història de la llengua catalana I	1r cicle/(2n)	Op	6
	- Història de la normativa catalana	1r cicle/(2n)	Op	4.5
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6
	- Dialectologia catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6
	- Història de la llengua catalana III	2n cicle/(4t)	Op	6
	- Dialectologia romànica	2n cicle/(4t)	Op	6
	- Onomàstica catalana	2n cicle/(4t)	Op	6
	- Investigació en dialectologia catalana	2n cicle/(4t)	Op	3
				Total:
2006-2007	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc i Obl	3
	- Història de la llengua catalana I	1r cicle/(2n)	Op	6
	- Història de la filologia	1r cicle/(2n)	Op	6
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6
	- Dialectologia catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6
	- Història de la llengua catalana III	2n cicle/(4t)	Op	6
	- Onomàstica catalana	2n cicle/(4t)	Op	3
	- Investigació en dialectologia catalana	2n cicle/(4t)	Op	3
				Total:
2007-2008	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc i Obl	3
	- Història de la llengua catalana I	1r cicle/(2n)	Op	6
	- Història de la filologia	1r cicle/(2n)	Op	6
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(3r)	Tronc i Obl	6
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6
	- Dialectologia catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc i Obl	6
	- Onomàstica catalana	2n cicle/(4t)	Op	6

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	- Investigació en dialectologia catalana	2n cicle/(4t)	Op	3	
				Total:	42
2008-2009	- Història de la lingüística catalana	1r cicle/(2n)	Tronc	3	
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
	- Dialectologia catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
	- Gramàtica històrica catalana I	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
	- Onomàstica catalana	2n cicle/ (3r-4t)	Op	6	
				Total:	27

Font: UdL.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

d) Universitat de Girona

TAULA 10

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2009)

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus	Crèdits	
2003-2004	- Gramàtica històrica catalana	1r cicle/(2n)	Tronc	9	
2005-2006	- Història social de la llengua	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
2007-2008	- Història de la llengua literària	2n cicle/(5è)	Tronc	6	
	- Dialectologia catalana	2n cicle	Op	6	
				Total:	27
2004-2005	- Gramàtica històrica catalana	1r cicle/(2n)	Tronc	9	
	- Història de la llengua literària	2n cicle/(5è)	Tronc	6	
	- Història social de la llengua catalana	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
				Total:	21
2006-2007	- Gramàtica històrica catalana	1r cicle/(2n)	Tronc	9	
2008-2009	- Història de la llengua literària	2n cicle/(5è)	Tronc	6	
	- Història social de la llengua catalana	2n cicle/(4t)	Tronc	6	
	- La llengua catalana en el segle XX		Op		

Font: UdG.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

e) Universitat Rovira i Virgili

TAULA 11

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2009)

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus	Crèdits	
2003-2005	- Gramàtica històrica	2n cicle/(4t)	Tronc	12	
	- Dialectologia	2n cicle/(5è)	Tronc	12	
	- Història de la llengua	1r cicle	Op	6	
	- Onomàstica	2n cicle	Op	4.5	
				Total: ¹²	34.5
2005-2006	- Gramàtica històrica	2n cicle/(4t)	Tronc	12	
2007-2009	- Dialectologia	2n cicle/(5è)	Tronc	12	
				Total:	24
2006-2007	- Gramàtica històrica	2n cicle/(4t)	Tronc	12	
	- Dialectologia	2n cicle/(5è)	Tronc	12	
	- Història de la llengua	1r cicle	Op	6	
				Total:	30

Font: URV.

¹² El total de crèdits no correspon a tot el període (2002-2005) sinó a cada un dels cursos acadèmics; en aquest cas 2002-2003, 2003-2004 i 2004-2005. El mateix succeeix en la resta de casos.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

f) Universitat Oberta de Catalunya

TAULA 12

Assignatures de la llicenciatura en filologia catalana (2003-2009)

	Assignatures	Cicle/curs	Tipus	Crèdits	
2003-2009	- Gramàtica històrica catalana I: els orígens de la llengua	1r cicle	Obl	7.5	
	- Gramàtica històrica catalana II: l'evolució del sistema	1r cicle	Obl	7.5	
	- Història de la llengua catalana I				
	- Història de la llengua catalana II	2n cicle	Troncal	6	
	- Dialectologia catalana	2n cicle	Troncal	6	
		2n cicle	Obl	6	
				Total:	33

Font: UOC.

3.1.1.3. *Docència: doctorat i màsters*

Els programes de doctorat que oferien les universitats analitzades en el període 2003-2009 evidencien que cap no disposava d'uns estudis de 3r cicle relacionats exclusivament amb la lingüística diacrònica, dialectologia o onomàstica. Tanmateix, algunes de les assignatures que s'hi podien cursar sí que tenien a veure amb aquestes disciplines. Excloem de la relació la UOC perquè, segons informació de la pròpia universitat, durant el període 2003-2009 no disposaven de cap programa de doctorat específic de Filologia catalana.

a) Universitat de Barcelona

Durant el període 2003-2009 el Departament de Filologia catalana de la UB va oferir tant programes de doctorat en l'àmbit de la literatura (programa «Literatura catalana: propostes teòriques i pràctica. Del segle XIII al XX», 2003-2008) com en el de la llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

i la lingüística. En aquests darrers àmbits, el curs 2003-2004 es va començar a oferir el programa «Llenguatge i variació», que es va mantenir fins al curs 2007-2008, l'objectiu del qual era proporcionar els coneixements i les tècniques metodològiques necessàries per a estudiar aspectes relacionats amb la descripció i la variació lingüístiques des del punt de vista sincrònic o diacrònic. El programa oferia assignatures com: 'Estructura argumental, configuracions sintàctiques', 'Estructura del lèxic i diccionaris', 'Ciència, variació i lingüística', 'Estructura fonològica del català', 'Scripta i projecció diatòpica', 'Variació lingüística en textos arcaics', 'Variació sociolectal i ideologies lingüístiques', 'Polítiques i ideologies lingüístiques', 'Comunicació social i discurs', 'Llengua i publicitat', 'Transcripció del discurs oral i variació funcional', 'Llengua oral, estil i variació funcional' i 'Gramàtica i interacció'. En aquests programes, doncs, l'àrea del report amb una presència més definida era la dialectologia, mentre que els altres es dedicaven a tractar diferents aspectes de la variació lingüística en el nivell gramatical o bé aspectes sociolingüístics.

b) Universitat Autònoma de Barcelona

La Universitat Autònoma de Barcelona ha mantingut una oferta de cursos de doctorat força estable durant el període que analitzem. El curs 2002-2003 s'oferien cinc programes diferents: «Literatura catalana», «Llengua catalana», «Ciència cognitiva i llenguatge», «Arts escèniques» i «Informació i documentació en l'era digital». Aquesta oferta es va mantenir el curs 2003-2004, mentre que el curs 2004-2005 es va modificar lleugerament; es mantenien els tres darrers programes però s'unificava el doctorat de «Llengua i literatura catalana» i s'introduïa el programa «Humanitats», aquest només vigent els cursos 2004-2005 i 2005-2006. El curs 2006-2007 es van oferir els quatre programes restants i a partir d'aleshores van quedar reduïts a tres: «Ciència cognitiva i llenguatge», «Arts escèniques» i «Informació i documentació en l'era digital» (curs 2007-2008); «Ciència cognitiva i llenguatge» —vinculat al Màster homònim—, «Llengua i literatura catalana i Estudis teatrals» —vinculat al Màster «Estudis avançats i aplicats en llengua i literatura catalana i «Estudis teatrals» (2009-2010)— i «Informació i documentació en l'era digital» (cursos 2008-2009 i 2009-2010). D'aquests programes, el de «Ciència cognitiva i llenguatge» tenia més aviat un component lingüístic ja que es proposava de proporcionar les eines i els coneixements suficients per

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

investigar tant en àrees concretes relacionades amb la ciència cognitiva (percepció del llenguatge; processament de la parla, del lèxic, de la sintaxi o la semàntica; relació entre semàntica i cognició, etc.), com en la relació que s'estableix entre l'estudi del llenguatge i les ciències cognitives en general. Pel que fa al programa «Llengua i literatura catalana i Estudis teatrals», que és potser —i encara parcialment— el més proper al contingut d'aquest report, seguia tres línies de recerca relacionades amb la llengua catalana, la literatura catalana i els estudis teatrals. En el primer àmbit es tractaven aspectes gramaticals de la llengua catalana, l'estudi social de la llengua, llengua i mitjans de comunicació i la llengua catalana com a llengua estrangera.

c) Universitat de Lleida

El Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la UdL durant el període avaluat va participar en cinc programes de doctorat amb un grau d'implicació diferent. Es tractava dels programes «Qüestions de llengua i literatura: identitat i estandardització» (interuniversitari, es va iniciar el curs 2001-2002 però el 2003-2004 encara es podia cursar), «La Construcció Europea: Societat, Cultura, Dret i Educació» (interdepartamental, curs 2004-2005¹³), «Estudis Filològics Interdisciplinaris» (interuniversitari, curs 2005-2006), «Comunicació, Art i Educació» (interuniversitari, curs 2006-2007), «Territori, Patrimoni i Cultura» (curs 2008-2009). En tots, llevat del de «Comunicació, Art i Educació», trobem assignatures que s'emmarquen en els àmbits d'aquest report.

El programa «Qüestions de llengua i literatura: identitat i estandardització», que la Universitat de Lleida va impartir de forma conjunta amb la Universitat Rovira i Virgili durant el període 2001-2004, incloïa assignatures de llengua com 'Onomàstica i estandardització' i 'Estandardització, diatopia i seguretat lingüística', a més d'altres relacionades amb el procés d'estandardització dels diferents nivells gramaticals del català. El programa que va rellevar aquest, «La Construcció Europea: Societat, Cultura, Dret i Educació» es va plantejar, en canvi, com un programa interdepartamental de la UdL a l'entorn de diferents temàtiques relacionades amb la construcció europea. S'estructurava en assignatures interdisciplinàries i assignatures d'itinerari les quals

¹³ En tots els casos, si no s'especifica altra informació, es dona el curs en què es va iniciar el programa.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

fixaven diferents blocs: 'Patrimoni històric i artístic', 'Lingüística i literatura', 'Societats i cultures', 'Dret europeu' i 'Educació'. Una de les assignatures interdisciplinàries era 'Llengua, cultura i fronteres en l'espai pirinenc', relacionada, per tant, amb la dialectologia. Les de l'itinerari de lingüística i literatura eren de tipus més generalista o bé no tenien el català com a objecte d'anàlisi.

Pel que fa al programa «Estudis Filològics Interdisciplinaris» es va coordinar de forma conjunta amb la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat d'Alacant i va comptar amb la implicació de docents de diferents universitats. Entre les assignatures oferides n'hi havia també que tenien a veure amb la dialectologia i la toponímia: 'Aproximació multidisciplinària a la gènesi de la llengua. L'àrea pirinenca i les connexions occità-català-aragonès' (UdL), 'Dialecte i model. Aplicació del model català referencial al dialecte nord-occidental' (UdL), 'La toponímia com a document lingüístic' (UdL) i 'Dialectologia romànica des de la perspectiva del català' (UA). Altres assignatures partien d'un enfocament diacrònic de la llengua: 'El català preliterari (XI-XIII)' (UV), 'La llengua catalana als regnes de València i Múrcia' (UA) i 'La construcció de l'espai lingüístic al segle XIX: el cas català' (UdG).

Finalment, i dins les línies d'investigació del programa «Territori, Patrimoni i Cultura», concretament en l'àrea de Filologia catalana i occitana, es treballava en diferents línies: patrimoni lingüístic, lingüística aplicada catalana, patrimoni literari i estudis de crítica. És precisament en la primera on els objectius s'emmarcaven sobretot en l'àmbit de la dialectologia i l'onomàstica, ja que es proposava l'estudi de la dinàmica de les relacions entre els dialectes i la llengua referencial (en especial aplicació al català occidental i a l'occità), així com tot allò referent a la variació sociolingüística i històrica de la llengua, i a la seva relació amb el territori, incloent-hi la toponímia.

d) Universitat de Girona

Els professors del Departament de Filologia i Filosofia de la UdG van participar en diferents programes de doctorat i màster però no gestionats directament per aquest departament. Entre aquests, «Diversitat educativa i pluralitat lingüística» (2004-2006), «Estudis filològics interdisciplinaris» (2004-2005), «Cultura i societat a l'Europa mediterrània» (2005-2007).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

e) Universitat Rovira i Virgili

La URV durant el període avaluat va participar en programes de doctorat interuniversitaris que s'han descrit anteriorment. Concretament, en el programa «Qüestions de llengua i literatura: identitat i estandardització» conjuntament amb la UdL, i el programa «Estudis Filològics Interdisciplinaris» que es va coordinar de forma conjunta amb la UdL i amb la UA. En aquest darrer cas les assignatures de llengua impartides des de la URV eren: 'Variació i canvi lingüístic. Aproximació teòrica i metodològica' i 'Fraseologia, concurrències i llengua estàndard', no relacionades de forma directa amb els àmbits del report.

Pel que fa a les titulacions de màsters oficials oferides per les universitats catalanes, en la majoria de casos encaixen sobretot amb un perfil més proper a la lingüística general i aplicada i a la didàctica de la llengua que no a les àrees que tractem en aquest report. Es tracta de les propostes següents: «Recerca en didàctica de la llengua i la literatura» (UAB, inici: 2007-2008), «Estudis avançats i aplicats en llengua i literatura catalanes» (UAB i UB, 2008-2009), «Ciència cognitiva i llenguatge» (UB, UAB, UPF, URV, UdG, 2006-2007), «Lingüística aplicada i adquisició de llengües en contextos multilingües» (UB, 2007-2008), «Lèxic i comunicació lingüística» (UB, 2007-2008), «Recerca en didàctica de la llengua i la literatura» (UB, 2007-2008), «Ensenyament d'espanyol i de català com a segones llengües/Llengües i moviments de població» (UdG, 2006-2007), «Llengües aplicades» (UdL, 2007-2008), «Lingüística i aplicacions tecnològiques» (UPF, 2006-2007) i «Estudis superiors de llengua, literatura i cultura catalanes» (URV, 2007-2008).

3.1.2. Grups de recerca

Una part molt important de la investigació que es desenvolupa en l'àmbit lingüístic de la filologia catalana es duu a terme des dels diferents grups de recerca constituïts en les universitats catalanes. Malgrat que la font de finançament els arriba per diferents vies, la Generalitat de Catalunya atorga un reconeixement a aquests grups a través les convocatòries respectives desenvolupades en els plans de recerca. En el marc del III Pla de Recerca de Catalunya (2001-2004) la convocatòria es va gestionar en el programa de foment general de la recerca a través del subprograma de suport a la recerca: grups de

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

recerca consolidats (2001SGR). En la convocatòria de 2005 (període 2005-2008) s'establien dues modalitats: *a*) ajuts per a grups de recerca emergents (GRE) o *b*) ajuts per a grups de recerca consolidats (GRC). En la convocatòria de 2009 (període 2009-2013) es mantenen aquestes dues modalitats. A la taula següent (veg. també la taula 30 per a les dades del finançament) es mostren el nombre d'expedients que es van resoldre favorablement.

TAULA 13

Ajuts de suport a les activitats dels grups de recerca (SGR)

Entitat	Centre	SGR2001	SGR2005	SGR2009
Institut d'Estudis Catalans	Institut d'Estudis Catalans	1		
Universitat Autònoma de Barcelona	Departament de Filologia Catalana	2	3	3
	Departament de Filologia Catalana	3	4	4
Universitat de Barcelona	Departament de Filologia Grega		1	1
	Departament de Filologia i Comunicació (des de 24/7/2009)			1
Universitat de Girona	Departament de Filologia i Filosofia (fins 23/7/2009)		1	
	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC)	1		
Universitat de Lleida	Departament de Filologia Catalana i Comunicació		2	3
Universitat de Vic	Departament de Filologies Catalana i Espanyola		2	1
Universitat Oberta de Catalunya	Estudis d'Arts i Humanitats (des de 1/10/2008)			1
Universitat Pompeu Fabra	Departament de Traducció i Ciències del llenguatge (des de 15/12/2008)			2
Universitat Rovira i Virgili	Departament de Filologia Catalana			2
Total		7	13	18

Font: OR-IEC, a partir del CUR (Comissionat per a Universitats i Recerca) i del DOGC.

Si ens fixem en la relació de grups que han rebut el reconeixement de grup consolidat (GRC) en les tres convocatòries a què ens hem referit, ens adonem que, per una banda, hi ha hagut un lleuger augment en el nombre de grups que han aconseguit

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

aquesta categoria i, per l'altra, que molts dels grups reconeguts han rebut un suport — no sempre econòmic— de forma continuada, la qual cosa sens dubte ha beneficiat la seva trajectòria investigadora.

TAULA 14

Alguns dels grups de recerca consolidats en l'àmbit de la Filologia catalana (2001-2013)

SGR2001¹⁴		SGR2005		SGR2009	
Institució	Nom del grup (ref.)	Institució	Nom del grup (ref.)	Institució	Nom del grup (ref.)
UB	Grup de Recerca sobre Literatura Catalana Moderna: Inventari, Estudi i Edició de Textos (2001SGR 00003)				
UB	Grup d'Estudi de la Variació (2001SGR 00004)	UB	Grup d'Estudi de la Variació (2005SGR 01046)	UB	Grup d'Estudi de la Variació (2009SGR 521)
UAB	Grup d'Estudis de la Literatura Catalana Contemporània (2001SGR 00149)	UAB	Grup d'Estudis de la Literatura Catalana Contemporània (2005SGR 00473)	UAB	Grup d'Estudis de la Literatura Catalana Contemporània (2009SGR 349)
UAB	Grup de Lingüística Teòrica (2001SGR 00150)	UAB	Grup de Lingüística Teòrica (2005SGR 00753)	UAB	Grup de Lingüística Teòrica (2009SGR 1079)
UB	Grup de Cultura i Literatura a la Baixa Edat Mitjana (2001SGR 00286)	UB	Grup de Cultura i Literatura a la Baixa Edat Mitjana (2005SGR 00346)	UB	Grup de Cultura i Literatura a la Baixa Edat Mitjana (2009SGR 1261)
UdG	Grup de Llengua i Literatura de l'Edat Moderna (2001SGR 00287)	UdG (Institut de Llengua i Cultura Catalanes. Secció F.	Grup de Llengua i Literatura de l'Edat Moderna (2005SGR 00129)	UdG (Institut de Llengua i Cultura Catalanes. Secció F.	Grup de Llengua i Literatura de l'Edat Moderna (2009SGR 90)

¹⁴ Partim de les dades que consten al *Report de Filologia catalana: llengua* (1996-2002), p. 902 i s.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		Eiximenis)		Eiximenis)	
UdG	Grup de Lèxic i Gramàtica (2001SGR 00288)	UdG	Grup de Lèxic i Gramàtica (2005SGR 00427)	UdG	Grup de Lèxic i Gramàtica (2009SGR 543)
IEC/UAB	Grup de Fonètica Experimental (2001SGR 00425)	IEC/UAB	Grup de Fonètica Experimental (2005SGR 00864)	IEC/UAB	Grup de Fonètica Experimental (2009SGR 3)
		UdL	Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu (2005SGR 00041)	UdL	Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu (2009SGR 741)
		UdL	Grup de Recerca en Fonètica (2005SGR 00599)	UdL	Grup de Recerca en Fonètica (2009SGR 408)
		UAB	Llengua i Mèdia (2005SGR 00414)		
				UAB	A cura de (2009SGR 552)
				UdL	Grup de Recerca Aula Màrius Torres (GRAMT) (2009SGR 423)
				UB	Llengua i Publicitat (LIP) (2009SGR 1275)

Font: AGAUR.

Com es desprèn d'aquestes dades, alguns dels GRC adscrits a l'àmbit de la Filologia catalana queden fora clarament de l'abast d'aquest report. Es tracta de grups que treballen en el camp de la literatura: Grup de Recerca sobre Literatura Catalana Moderna: Inventari, Estudi i Edició de Textos (UB), Grup d'Estudis de la Literatura Catalana Contemporània (UAB), Grup de Cultura i Literatura a la Baixa Edat Mitjana (UB), A cura de¹⁵ (UAB) i el Grup de Recerca Aula Màrius Torres (GRAMT) (UdL). Pel que fa a la resta de grups, n'hi ha que considerem que pel seu perfil caldria tractar-los més a bastament en el report de Lingüística i ciències del llenguatge. Ens referim

¹⁵ El GRC 'A cura de' treballa en la preparació de l'edició crítica de les Obres Completes de Joan Maragall.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

sobretot al grup de Lingüística Teòrica (UAB), al grup Llengua i Mèdia (UAB) i al de Llengua i Publicitat (UB). El grup de Lingüística Teòrica de la UAB és un grup amb una llarga trajectòria investigadora que s'inicia a principis dels anys vuitanta i que ja el 1993 en la primera convocatòria de la Generalitat de Catalunya fou l'únic grup de recerca en les ciències humanes i socials reconegut com a grup de recerca de qualitat (*grup de recerca consolidat gran*); des de 2006 està reconegut com a Centre d'Estudis i Recerca de la UAB. La seva àrea d'investigació és la teoria gramatical (lingüística teòrica) en els camps de la fonologia, morfologia, lexicologia, sintaxi i semàntica, així com la lingüística aplicada en els àmbits de l'adquisició, la prosòdia i el processament lingüístic. Quant als grups Llengua i Mèdia (UAB) i Llengua i Publicitat (UB) són dos grups que desenvolupen la seva recerca en l'àmbit dels mitjans de comunicació. El primer, constituït el 1992 i integrat per professors vinculats a diverses facultats de la UAB (Ciències de la Comunicació, Ciències de l'Educació, Traducció i Interpretació i Filosofia i Lletres), té com a objectiu prioritari l'estudi de les varietats lingüístiques utilitzades en els mèdia. El segon grup, constituït el 1998 i format també per docents de diferents facultats de la UB (Filologia i Formació del Professorat) o d'altres universitats (Ciències de la Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull), té com a objectiu l'estudi de la llengua i del discurs publicitaris, tant des del vessant purament lingüístic com de les implicacions socials, culturals i pedagògiques contingudes en el món de la publicitat. Se sumen a la nòmina d'aquests grups d'altres que ja no hem inclòs en la taula anterior perquè estan adscrits a altres àrees filològiques o perquè ho estan de forma explícita a l'àmbit de la lingüística (la Unitat de Variació Lingüística (UPF/IULA), per exemple, que estudia aspectes relacionats amb el canvi lingüístic, la lingüística forense, les actituds lingüístiques i la demolingüística, o el grup Infolex (UPAF/IULA), que estudia el lèxic com a objecte dels diccionaris). Això no significa que no produeixin investigació propera a l'àmbit lingüístic de la filologia catalana, però també en aquest cas per les característiques específiques de la recerca que s'hi desenvolupa pensem que el tractament d'aquests grups depassa els límits del nostre report.

Paral·lelament a l'exclusió (per les raons adduïdes) dels equips de recerca esmentats, cal admetre que en alguns casos també és discutible l'adscripció al report de llengua d'alguns grups que consten a la taula anterior. Tanmateix, ha prevalgut el criteri

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

que en tots es treballa —de forma específica, generalista o tangencial— alguns dels aspectes que són objecte d'interès del report, tal com veurem en la descripció més detallada que presentem a continuació tot mantenint els àmbits temàtics d'aquest report. Hi afegim la referència a d'altres projectes, amb fonts de finançament diverses o que no disposen de finançament reconegut, per completar el marc de recerca universitària en les àrees que ens interessin. Les dades globals relatives al suport econòmic d'aquests grups així com els resultats quantificables de la producció es reserven per als capítols 5 (*recursos econòmics*) i 6 (*productivitat i resultats*), respectivament.

3.1.2.1. *Història de la llengua*

Probablement el gruix més important de la recerca universitària que s'ha desenvolupat a l'entorn de la història de la llengua durant el període que analitzem s'ha canalitzat a través del projecte de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC) de la Universitat de Girona, creat el 1985, i l'únic institut universitari català que té com a àmbit de recerca propi la història de la llengua. L'ILCC, dirigit des del 2008 per Sadurní Martí, a més d'una línia de recerca en 'Història de la llengua' (Secció Francesc Eiximenis), en té diverses relacionades amb la literatura catalana antiga i contemporània (Literatura medieval, Literatura moderna, Literatura contemporània) i dues d'un abast potser més específic (Studia Humanitatis, que estudia la producció llatina dels humanistes catalans dels segles XV i XVI, i una línia de Llengua i literatura occitanes encara incipient). L'ILCC està format per 36 membres i una nòmina de col·laboradors externs (professors d'universitats dels Països Catalans i estrangeres) que ratllen la cinquantena.

El Grup d'Història de la Llengua (GHL), encapçalat per Josep Maria Nadal, ha desenvolupat una de les línies de recerca principals de l'ILCC d'ençà dels seus orígens, que es poden fixar en la preparació i edició posterior del primer volum de la *Història de la llengua catalana* (1982) de Josep Maria Nadal i Modest Prats.¹⁶ L'objectiu del grup se centra en l'estudi de la història dels models formals (orals i escrits) i la història del pensament de les idees lingüístiques. Així, a través de diversos projectes, el grup ha adoptat una perspectiva interdisciplinària de l'estudi de la història de la llengua, tenint

¹⁶ NADAL, Josep Maria; PRATS, Modest (1982), *Història de la llengua catalana. Dels orígens fins al segle XV*, vol. 1. Barcelona: Edicions 62. El segon volum es va editar el 1996: NADAL, Josep Maria; PRATS, Modest (1996), *Història de la llengua catalana. El segle XV*, vol. 2. Barcelona: Edicions 62.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

en compte les aportacions de la literatura, la sociologia, la psicologia o la filosofia del llenguatge i agermanant la filologia i les ciències socials. A més, ha fet aportacions rellevants relatives als aspectes teòrics i metodològics de l'estudi d'aquesta disciplina. En aquest sentit en són una mostra l'organització de diverses edicions del "Col·loqui Internacional Problemes i Mètodes" en dues modalitats alternatives: 'Història de la Llengua' i 'Literatura Antiga'. En l'àmbit de la història de la llengua, des del 1991 fins al 2001 se'n van celebrar sis edicions. El GHL està integrat per 10 investigadors,¹⁷ majoritàriament de la UdG: Josep M. Nadal (investigador principal), Francesc Feliu, Joan Ferrer, Narcís Iglésias, Joan Peytaví (U. de Perpinyà), August Rafanell, Olga Fullana, Jordi Mascarella, Mercè Mitjavila, Modest Prats; compta també amb col·laboradors de la pròpia universitat i d'alguna altra institució (IEC).

En el període en què s'emmarca el present report el grup ha desenvolupat diferents projectes finançats per fonts diverses: 'Historia de la lengua catalana (siglo XVIII)' (Ministerio de Ciencia y Tecnología, 2002-2005), 'Historia de la lengua catalana (siglos XIX i XX)' (Ministerio de Educación, Cultura i Deporte, 2006-2008) i 'Las representaciones de la lengua catalana en la historia' (Ministerio de Educación, Cultura i Deporte, 2009-2011). En aquest període, tanmateix, va deixar de rebre finançament (convocatòria de 2004) la Xarxa Temàtica en 'Història de la Llengua i Literatura Medieval i de l'Edat Moderna' que el GHL ha liderat des de 1994 i que ha suposat un enllaç de coordinació d'investigadors de diferents universitats interessats en l'edició i el comentari històric i filològic de textos. La trajectòria d'aquesta Xarxa ha permès assolir els seus objectius: 1) consolidar la cooperació ja existent entre els grups integrants de la Xarxa i amb d'altres grups afins, 2) coordinar tots els aspectes comuns de la tasca investigadora dels diferents grups, i 3) promoure activitats filològiques d'interès general de caràcter científic i/o acadèmic (Valsalobre, 2009: 297). El GHL està vinculat al GRC 'Llengua i Literatura de l'Edat Moderna', dirigit per Albert Rossich, reconegut per la Generalitat de Catalunya.

3.1.2.2. *Gramàtica i lexicografia històriques*

¹⁷ En aquest cas, com en la majoria dels grups que estudiem, no es disposa d'informació relativa als anys de vinculació dels investigadors a l'equip de recerca corresponent.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

La recerca preferent en els camps de la gramàtica històrica i la lexicografia històrica gosaríem afirmar que no es pot vincular a cap de les universitats catalanes. Tanmateix, hi ha grups de diferents universitats que, com veurem, canalitzen una part de la seva recerca en aquests àmbits.

La Universitat de Girona compta amb el grup de 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' (LIDIAFC), integrat per 10 investigadors que pertanyen majoritàriament a l'àrea de coneixement de la Filologia espanyola: Avel·lina Sunyer, Montserrat Batllori, Beatriz Blecua, Isabel Pujol, Francesc Roca, Ekaterina Chernova, Irene Tirado, Assumpció Rost, Daniela Ibba i Francesc González. El grup treballa en tres línies de recerca: *a*) Gramàtica comparada de les llengües i les variants lingüístiques romàniques (fonètica i fonologia, morfologia, sintaxi i pragmàtica), *b*) Gramàtica històrica (fonètica i fonologia històriques, morfologia històrica i sintaxi històrica) i *c*) relació entre canvi lingüístic, variació i adquisició de primeres i segones llengües (fonètica, fonologia i sintaxi).

El grup de 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' de la UdG col·labora també amb el projecte 'Gramàtica del Català Antic' en l'elaboració del Corpus Informatitzat del Català Antic (CICA). El projecte de la 'Gramàtica del Català Antic' està liderat per la Universitat d'Alacant (Josep Martines) i la Universitat de València (Manuel Pérez Saldanya). Aquesta gramàtica descriptiva està concebuda com una obra col·lectiva i pretén descriure estats de llengua (sincronia) però sense deixar de banda els canvis produïts en el català (diacronia) des dels seus orígens fins a finals del s. XVI. El projecte de la GCA compta també amb la participació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Efectivament, el Seminari de Filologia i Informàtica (ANE) de la UAB, que pertany al Departament de Filologia Espanyola, és una unitat d'investigació, creada el 1989, que col·labora amb diferents projectes de l'àmbit de la filologia que utilitzen suports informàtics per a les seves investigacions. El Seminari està format per diferents investigadors de la UAB pertanyents al Departament de Filologia Espanyola, Filologia Catalana i Filologia Francesa i Romànica (Gloria Clavería (coord.), José Manuel Blecua, Santiago Alcoba, Dolors Poch, Carlos Sánchez, Marta Prat, Margarita Freixas, Cristina Buenafuentes, Laura Muñoz, Mar Massanell, Sonia Varela, Amadeu-J. Soberanes, Joan Torruella (invest. ICREA)), així com investigadors d'altres centres

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

(María Jesús Mancho (Universidad de Salamanca), Guillermo Herráez (Kark Franzens-Universität Graz, Àustria)), a banda dels becaris d'investigació que treballen a l'equip. S'estructura en dos grups que treballen en projectes diferents: 'Grup de Lexicografia i Diacronia' i 'Grup de Fonètica'. El 'Grup de Lexicografia i Diacronia', que és el més relacionat amb les àrees de què tractem, està format per investigadors de la UAB i de la UdG (Grup 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada') i va estar reconegut com a Grup de recerca consolidat en les convocatòries de 1994, 1995, 1997, 1999, 2001, 2005 i 2009, alhora que ha format part de la 'Xarxa Temàtica de Lexicografia' (1998, 2000, 2002). Les línies d'investigació del 'Grup de Lexicografia i Diacronia' són: *a*) estudis d'investigació bàsica en història de la llengua, gramàtica històrica i qüestions lèxiques des del punt de vista sincrònic i diacrònic; *b*) tractament informàtic del llenguatge i eines per a la investigació filològica (corpus, programes de lematització automàtica, etc.). Un dels projectes del grup¹⁸ és el ja esmentat Corpus Informatitzat del Català Antic (CICA), endegat el 2003 oficialment a partir de la celebració del 'I Simposi Internacional de Sintaxi Històrica' (La Nucia, 12-14 novembre de 2003). Es tracta d'un corpus informatitzat consultable a través d'internet¹⁹ que serveix de suport a la redacció de la *Gramàtica del Català Antic*. A través del CICA es pot resseguir la utilització d'una paraula i les seves variants des del punt de vista diacrònic, tipològic i diatòpic. El 'Grup de Lexicografia i Diacronia', a través del Seminari de Filologia i Informàtica, també ha participat en l'organització de diverses trobades científiques com ara: 'Germà Colón: les llengües romàniques juntes i contrastades. Jornada d'homenatge' (2003), 'Estudio del léxico y base de datos' (2003), 'Seminarios de investigación del léxico y diacronía' (2008), 'Jornada «Filología e Informática: Investigación y aplicaciones» (2008) i 'Jornada «Historia del léxico: perspectivas de investigación» (2009). Tot i que la majoria d'aquestes iniciatives es vinculen al Departament de Filologia Espanyola de la UAB, en la relació de ponències hi ha aportacions interessants per a l'estudi de la lexicografia i la gramàtica històriques del català.

¹⁸ Són els responsables també de la informatització del *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico* de Joan Coromines.

¹⁹ S'hi accedeix des de l'adreça: <http://lexicon.uab.es/cica>.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

A més del grup esmentat anteriorment, a la Universitat de Girona també hi trobem el 'Grup de Lèxic i Gramàtica' (GLG) format per una quinzena d'investigadors, als quals se sumen nombrosos becaris: Lluïsa Gràcia, Alícia Baltasar, Beatriz Bleuca, Ana Maria Corredor, Florence Detry, Margarida Falgàs, Laura Garganta, Lourdes Güell, Xavier Lamuela, Pau Maré, Joan Rafel, Francesc Roca, Avel·lina Suñer (1995-2007), Joan Miquel Contreras (2002), Berta Crous (2008), Myriam Mora (2008), Anna Verdum (2009). Tot i tractar-se d'un grup interdisciplinari que aplega investigadors de l'àmbit lingüístic (àrees de lingüística general, llengua espanyola, filologia francesa i filologia romànica), de l'educatiu i del sanitari, treballa en diferents línies, algunes de les quals corresponen justament a les àrees d'aquest apartat. Es tracta sobretot de la línia relacionada amb la descripció sincrònica i diacrònica de les llengües romàniques. A més, treballen en la relació entre descripció i tipologia lingüística, teoria lingüística, tipologia i adquisició de segones llengües, gramàtica comparada, variació lingüística, contacte lingüístic i codificació lingüística. D'aquest interès per l'anàlisi de la nova situació de diversitat lingüística del nostre país, va sorgir l'any 2002 la creació del Gabinet d'Assessorament Lingüístic per a la Immigració (GALI), que vehicula els projectes de transferència del 'Grup de Lèxic i Gramàtica'. Des de l'any 1995 el GLG ha estat reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya. Ha format part també de la 'Xarxa Temàtica de Lingüística Teòrica' (fins al 2004) i amb anterioritat també de la 'Xarxa temàtica de Lingüística Aplicada'.

3.1.2.3. Dialectologia

La recerca en l'àmbit de la dialectologia catalana es desenvolupa sobretot a la Universitat de Barcelona i a la Universitat de Lleida, a través d'alguns dels projectes del 'Grup d'Estudi de la Variació' i de 'L'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu', respectivament. Amb tot, també s'hi treballa, com veurem més endavant, des de grups d'altres universitats o institucions.

El Grup d'Estudi de la Variació (GEV), coordinat per Joaquim Viaplana (UB), és un grup amb llarga trajectòria investigadora i reconegut com a grup consolidat des del 1995. Segons les dades que consten en la convocatòria de GRC de la Generalitat de Catalunya en la convocatòria de 2005 (2005SGR 01046) els membres del grup eren 12

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

persones mentre que en la de 2009 (2009SGR 521) la xifra arribava als 32, 23 del quals eren becaris. Al web del grup consten (no tenim en compte els becaris amb beca extingida en aquell període) com a membres del grup durant el període 2005-2008: Joaquim Viaplana, Montserrat Adam, Núria Alturo, Òscar Bladas, Emili Boix, Sebastià Bonet, Josefina Carrera, Maria Rosa Lloret, Àngels Massip, Josep Moran, Lluís Payrató, Maria Pilar Perea, Clàudia Pons, Joaquim Rafel, D. Xavier Vila i Joan Solà. El GEV està integrat per diferents projectes que treballen a l'entorn de l'estudi de la variació lingüística des de diferents vessants: la dialectològica, la històrica, la pragmàtica i la sociolingüística. Entre els projectes relacionats amb l'abast d'aquest report destaquen l'ECOD (Explotació d'un corpus oral dialectal. Anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada) i el projecte 'Scripta i variació dialectal'. El GVL és també l'encarregat d'organitzar des de l'any 1993 el 'Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona' (CLUB), un espai de reflexió i intercanvi d'experiències en els diferents àmbits de la recerca en filologia catalana, alguns relacionats específicament amb els d'aquest report: 11è CLUB ('Noves tecnologies aplicades a la dialectologia', 2003), 17è CLUB ('Imbricacions entre variació històrica i variació geogràfica en la llengua catalana', 2009).

L'objectiu del projecte ECOD és estudiar la variació lingüística i desenvolupar aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada a partir de l'explotació de les dades del corpus oral dialectal del català (COD), desenvolupat en un projecte anterior (2001) i dirigit per Joaquim Viaplana. Els objectius específics són: *a*) completar el COD, *b*) analitzar fenòmens lingüístics de variació dialectal, *c*) fer una anàlisi dialectomètrica de les dades disponibles, bàsicament de dades fonològiques i morfològiques (projecte DiLET), i *d*) confeccionar mapes dialectals amb transcripció automatitzada de les dades disponibles a través del reconeixement de veu. Formen part del projecte investigadors de la UB (Maria Rosa Lloret (investigadora principal), Joaquim Viaplana, M. Pilar Perea, Montserrat Adam, Sebastià Bonet, Andreu Bosch, Josefina Carrera, Josep Moran), d'altres universitats catalanes (Esteve Clua (UPF), Jesús Jiménez (UV), Clàudia Pons (UAB), Ricart Herrero (UCV)), així com d'universitats estrangeres (Germà Colón (Universität Basel), Hanz Goebel i Xavier Casassas (Universität Salzburg) i Franz Hinskens (Meertens Institut)). El projecte ha rebut

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

finançament del Ministerio de Educación, Ciencia y Tecnología (1a fase: 2004-2007; 2a fase: 2007-2010).

Pel que fa al projecte 'Scripta i variació dialectal', es va iniciar el 1996, dirigit per Joan Veny; en la seva nova fase (amb finançament atorgat pel Ministeri d'Educació i Ciència el 2005) la direcció va passar a Àngels Massip. A més, formen part de l'equip: Andreu Bosch, Caterina Martínez, Jean-Paul Escudero, Joan Carles Villalonga, Joana Llordella, Juan Antonio González, Montserrat Alegre, Montserrat Barri, Pere Casanellas i Xavier Luna, als quals se sumen una dotzena de col·laboradors (Rubén Fernández, Roser Orquín, Mireia Campabadal, Dolça Albert, Xavier Gomila i Joan Carles Villalonga, Xavier López, Carles Rebassa, Anna Fernández, Esther Vaquero, Roger Aluja, Susanna Febrer i Ares Llop). El seu objectiu principal és aplegar, en un corpus automatitzat, textos representatius de la llengua des del segle XIII fins al XX que permetin estudiar la variació diatòpica del català (eix diacrònic intradialectal i eix diatòpic interdialectal), a banda de qüestions de variació diastràtica a partir de la relació entre llengua oral i escrita. Durant el període que s'inicia el 2000 amb el finançament del Ministeri de Ciència i Tecnologia es treballa en la selecció, transcripció i digitalització de textos del balear, català central, rossellonès, alguerès, nord-occidental i valencià (1034 textos) i alhora en la codificació i anàlisi lingüística d'uns 200 textos. A partir del 2005, es completa el corpus de textos balears, se'n fa la seva anàlisi lingüística, s'elaboren glossaris per a cada varietat i s'avança en la gestió informàtica de la cerca lingüística en els textos disponibles.

L'altra universitat amb un grup de recerca vinculat clarament amb el camp de la dialectologia catalana és, com dèiem, la Universitat de Lleida i concretament l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu —vegeu més endavant la descripció de projectes concrets finançats a través de l'IEC. El director de l'Oficina és Ramon Sistac i, segons les dades de la convocatòria de SGR 2005 està integrada per un total de 26 investigadors, que en la convocatòria de 2009 han passat a 8: Albert Turull, Miquel Pueyo, Xavier Macià, Jordi Suïls, Ferran Rella i Jordi Satorra. Els objectius del grup són: *a*) la recollida d'informació lingüística (inclou dades toponímiques) a partir d'enquestes a les Terres de Ponent, Franja de Ponent i Pirineu lleidatà (l'Alta Llitera, l'Alta Noguera, la Baixa Ribagorça, el Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça); *b*) la recollida, inventari i classificació sistemàtica de diverses manifestacions orals de literatura

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

popular i c) estudi dels diferents moviments literaris i dels autors de la geografia ponentina, que han derivat en la creació de la 'Biblioteca Literària de Ponent' (amb la col·laboració de la Paeria, Diputació de Lleida i Institut d'Estudis Ilerdencs, 1997-2007).

Les característiques lingüístiques dels dialectes catalans s'han tractat també des d'altres grups de recerca universitaris, especialment a través de projectes que analitzen la descripció foneticofonològica dialectal i malgrat que en cap d'aquests el camp objecte d'estudi hagi estat la dialectologia en sentit tradicional. És per això que hauríem de tenir en compte el Grup de Recerca en Fonètica (UdL), el Grup de Fonètica Experimental (IEC/UAB) (veg. 3.2.1.5) i l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús (ERLEU) (URV), així com els projectes següents: *Els sons del català* (UB), *Atles interactiu de l'entonació del català* (UAB/UPF) i *Diccionari de dubtes del català oral* (UAB). Som conscients que la inclusió d'aquests grups o projectes en l'apartat de dialectologia pot considerar-se imprecisa i inadequada i que, en certa mesura, suposa una 'dispersió temàtica' de la disciplina, tal com s'apuntava en el *Report* de 1990-1995 (p. 29). En qualsevol cas, hem optat per incloure'ls aquí per les seves contribucions a la descripció gramatical dels dialectes catalans tot mantenint la premissa que, certament, com es matisava en el *Report* citat «molts treballs descriptius gramaticals poden ésser considerats de dialectologia si s'apliquen a parlars concrets («dialectes»), però aleshores s'allunyen de l'estudi de la variació espacial» (p. 29).

Entre un dels projectes del Grup de Recerca en Fonètica de la UdL consta l'elaboració del *Diccionari de pronúncia del català: nord-occidental, central, valencià i balear*. Es tracta d'una obra lexicogràfica que inclou la transcripció fonètica —en la forma estàndard i altres variants fonètiques— en les principals varietats del català de mots comuns i propis. Formen part de l'equip: Joan Julià-Muné (inv. principal, UdL), Imma Creus (UdL), Sílvia Romero (Consorci per a la Normalització Lingüística/UOC), Nicolau Dols (UIB) i Carles Segura (UA). Pel que fa al Grup de Fonètica Experimental (IEC/UAB), tot i que el director del grup és professor i investigador de la UAB, l'equip treballa des del Laboratori de Fonètica de l'IEC (veg. 3.2.1.5.). Entre els seus projectes figura l'estudi de les característiques fonètiques dels dialectes catalans a través de metodologia experimental. Per la seva banda l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús (ERLEU) de la URV té entre una de les seves línies de recerca principals

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

(gramàtica, variacionisme i estandardització) l'estudi de les relacions entre llengua estàndard i varietats dialectals parlades del català. Són membres del grup: Antoni Arnal, Maite Domingo, Sílvia Güell, Anna Montserrat, Miquel À. Pradilla, Olga Cubells, Jordi Ginebra, Roser Llagostera, Pere Navarro i Xavier Rull. Altres membres del grup tenen també com a línia de recerca algun dels àmbits d'aquest report, tot i que no de forma exclusiva; és el cas de Jordi Ginebra que dedica part de la seva tasca investigadora a la història de la llengua i la historiografia lingüística (veg. algunes obres seves a l'annex 1). De fet, entre les iniciatives del grup ERLEU destaca l'organització del 'Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra»' del qual fins ara se n'han celebrat tres edicions (I: 1998 , II 2003 i III: 2008).

En relació amb *Els sons del català. Desenvolupament de recursos tecnològics per a l'ensenyament i l'aprenentatge autònom de la fonètica*²⁰ es tracta d'un projecte que es va iniciar des del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona el 2008 a partir d'un ajut a la Millora de la Qualitat Docent. Va comptar també amb el suport financer de l'Institut Ramon Llull i la Casa de les Llengües (veg. apartat 5), a més de la implicació del l'esmentat anteriorment Grup d'Estudi de la Variació de la UB. Els responsables inicials del projecte foren Joan Solà (investigador principal), Josefina Carrera-Sabaté (direcció) i Clàudia Pons (coordinació) i amb el suport acadèmic i tècnic, com a assessors, d'una dotzena d'investigadors en l'àmbit de la fonètica i la fonologia de pràcticament totes les universitats dels Països Catalans (*assessors*: Gabriel Bibiloni (UIB), Eulàlia Bonet (UAB), Teresa Cabré (UAB), Jordi Cicres (UdG), Nicolau Dols (UIB), Ricard Herrero (UCV), Jesús Jiménez (UV), Joan Julià-Muné (UdL), Maria Rosa Lloret (UB), Silvia Llach (UdG), Joan Mascaró (UAB/ICREA ACADÈMIA), Blanca Palmada (UdG), Miquel Àngel Pradilla (URV), Pilar Prieto (UPF/ICREA), Joaquim Rafel (UB), Daniel Recasens (UAB), Joaquim Viaplana (UB); *tècnics*: Ana M. Fernández, Eugenio Martínez-Celdrán, Paolo Roseano (UB) per a la representació acústica; Michael Kennedy (UAB) i Júlia Llompart (IRL/UMass) per a la correcció i traducció de l'anglès, respectivament; Maria Moll (Escola d'art i superior de disseny Pau Gargallo) encarregada dels dibuixos, animacions en Flash, disseny del web; així com la Unitat de Suport a la docència del CRAI (UB), per al disseny i estructura de la pàgina web, i la Unitat d'audiovisuals de la UB, responsable dels enregistraments de

²⁰ S'hi pot accedir a través de: <http://www.ub.edu/sonscatala/>.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

so i d'imatge. El projecte es materialitza en la creació d'un entorn virtual que ofereix un conjunt de recursos i materials amb l'objectiu prioritari de facilitar l'ensenyament de la fonètica (aspectes articulatoris i acústics) i, per tant, que sigui útil per a estudiants d'aquesta disciplina, aprenents del català com a llengua estrangera i professionals de l'assessorament lingüístic i la logopèdia, entre d'altres. El programa ofereix informació fonètica del català en les varietats nord-occidental i central, tant des del punt de vista descriptiu com sonor a través de les veus de dos informants (Anna Pineda Cirera i Esteve Valls Alecha), amb l'assessorament de Roser Güell (Institut del Teatre).

Pel que fa a l'*Atles interactiu de l'entonació del català*²¹ es tracta d'un projecte iniciat l'any 2006 (UAB), que va comptar amb el finançament de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez (2005-2009), la Generalitat de Catalunya a través de l'ajut Euroregió 2007 i l'ajut del Pla de Recerca de Catalunya (2009SGR-701, grup de recerca emergent), la Universitat Autònoma de Barcelona a través d'un projecte d'innovació docent i el Ministeri de Ciència i Innovació (HUM2006-01758/FILO i FFI2009-07648/FILO, Grup d'Estudis de Prosòdia), a més del suport institucional de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Pompeu Fabra i l'Institut d'Estudis Catalans. L'objectiu de l'*Atles interactiu de l'entonació del català* és presentar de forma sistemàtica materials en àudio i vídeo per a l'estudi de la prosòdia i l'entonació dels dialectes catalans. A més, el projecte forma part d'un programa internacional que pretén proposar un sistema d'etiquetatge tonal (ToBI) per a diferents llengües. En el mateix web de l'*Atles* es pot accedir a la proposta de transcripció prosòdica del català (Cat-ToBI). L'*Atles interactiu de l'entonació del català* és un projecte coordinat per Pilar Prieto (ICREA, UPF) i Teresa Cabré (UAB), que compta amb una nombrosa nòmina de col·laboradors, alguns dels quals tenen la tasca de coordinar l'equip dels diferents àmbits territorials (Maria del Mar Vanrell (UPF) (alguerès i balear), Núria Argemí (UAB) (central), Roger Cravotto (UAB) (nord-occidental), Rafèu Sichel-Bazin (Universität Osnabrück, UPF) (septentrional), Verònica Crespo-Sendra (UPF) (valencià)). La majoria d'aquests investigadors formen part del Grup d'Estudis de Prosòdia (GrEP), que coordina Pilar Prieto i que forma part de la Unitat de Recerca en Lingüística (UR-Ling) del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra. Els interessos del grup se centren en la interfície entre

²¹ Adreça d'accés: <http://prosodia.upf.edu/atlesentonacio/>.
Institut d'Estudis Catalans
Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)
Filologia catalana: Llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

prosòdia audiovisual i pragmàtica, analitzant els processos cognitius implicats així com l'adquisició de la prosòdia audiovisual en L1 i L2 en diverses llengües (català, castellà, occità, anglès i sard).

Finalment, el *Diccionari de dubtes del català oral*²² (DDCOR) és un diccionari digitalitzat i sonor de l'estàndard oral de la llengua catalana iniciat el 2009 gràcies a l'ajuda de la Generalitat de Catalunya a partir de la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent a les universitats catalanes. El diccionari conté més de 2600 entrades, a les quals es pot accedir alfabèticament o bé a través de les categories ('etiquetes') en què s'agrupen els mots (aplecs vocàlics, consonants laterals. Marcatge, consonants nasals. Assimilacions, l'accentuació, etc.). El DDCOR dona una proposta fònica de pronúncia estàndard segons les principals varietats del català: central, balear (mallorquí), rossellonès, nord-occidental i valencià, així com la norma ortoèpica i altres remarques de pronúncia. També es poden escoltar textos d'autoaprenentatge en els diferents dialectes catalans i en doble versió: una versió pronunciada correctament i una altra amb errors de dicció. Els responsables del projecte són: Mònica Montserrat (UAB), David Paloma (UAB) i Josep Àngel Mas (UPV), amb la col·laboració de les persones que han posat les veus del enregistraments sonors (Gabriel Bibiloni (mallorquí), Imma Creus (nord-occidental), Joan Lluís Mas i Joan-Lluís Lluís (rossellonès), Josep Àngel Mas (valencià) i David Paloma (central)).

3.1.2.4. Onomàstica

En l'àmbit universitari català i durant el període analitzat no consta cap grup de recerca dedicat de forma exclusiva a l'onomàstica. Conseqüentment, la investigació onomàstica s'ha de vincular sobretot a: *a*) recerques concretes promogudes en el si de grups amb interessos més generals, *b*) dedicació investigadora pròpia d'investigadors que treballen en aquest camp, integrada o no en grups de recerca finançats, i *c*) la feina que en matèria de recerca i publicacions es duu a terme des d'algunes institucions catalanes.

Pel que fa a la recerca que emmarcaríem en els apartats *a* i *b* que acabem d'esmentar, destacariem la desenvolupada des de la Universitat de Barcelona, la

²² S'hi pot accedir des de: <http://www.lecturanda.cat/www/lecturanda/ca/recursos/ddcor.html>.
Institut d'Estudis Catalans
Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)
Filologia catalana: Llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Universitat de Lleida i la Universitat de Girona. A la UB cal reconèixer la trajectòria investigadora de Josep Moran, especialista en lingüística històrica i onomàstica. Val a dir, tanmateix, que la seva participació en projectes d'onomàstica, com ara el *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* (2003), s'ha canalitzat més aviat a través de la seva condició de director de l'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans (veg. 3.2.1.4.) que no pas a partir de projectes departamentals de la UB, on sí ha exercit mestratge a través de la docència. Altres recerques personals o en equip que s'han difòs en forma de publicació de Josep Moran corresponen cronològicament a etapes anteriors a les que es recullen en aquest report.

A la UdL destaquen com a especialistes en onomàstica Albert Turull i Xavier Terrado. Albert Turull és membre de l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, adscrita al Departament de Filologia Catalana i Comunicació, i és en el si de l'Oficina que ha dut a terme alguns treballs de recerca onomàstica com a director científic del projecte 'Inventari toponímic de les Valls d'Àneu: projecte de recollida de noms de lloc', promogut pel Consell Cultural de les Valls d'Àneu i per l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu. En el període 1999-2004 aquest projecte ha culminat la seva tercera fase consistent en l'edició de l'inventari. Paral·lelament Turull ha desenvolupat recerca pròpia divulgada a través de nombroses publicacions, potser la més destacada de les quals és *La toponímia de les comarques de Ponent. Un assaig d'interpretació tipològica* (IEC, 2007). Per la seva banda, Xavier Terrado tot i pertànyer al Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica de la UdL, desenvolupa part de la seva recerca en onomàstica recollint i estudiant la toponímia de la Ribagorça, principalment. Aquesta tasca en el període analitzat ha derivat en la publicació de la toponímia dels municipis de Vilaller, Perarrúa, Monesma i Cajigar, dins la col·lecció 'Toponímia de la Ribagorça' de l'editorial lleidatana Pagès editors/Editorial Milenio — vegeu-ne les referències a l'annex 1. També l'onomàstica és centre d'interès de la recerca que es duu a terme en el Grup de Recerca en Fonètica de la UdL, encapçalat per Joan Julià-Muné. En aquest cas es tracta de recollir onomàstica forana procedent de llengües llatinitzades (llengües romàniques, germàniques, escandinaves, etc.), no llatinitzades (rus, àrab) i parallatinitzades (mandarí) i fer-ne tant un estudi a partir dels hàbits de pronúncia de professionals de la llengua (periodistes i locutors, sobretot) com aportar propostes d'adaptació adequades al català.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

També a la UdG caldria esmentar bàsicament la feina desenvolupada per Anna Maria Corredor, membre del grup de 'Lèxic i Gramàtica' d'aquesta universitat, i que, a banda de les seves línies en recerca relacionades amb la llengua, literatura i cultura francòfones, la traducció literària i la història local, inclou també l'onomàstica. En el seu cas la recerca onomàstica se centra en l'àmbit gironí i específicament en terres empordaneses (*Pals. Recull onomàstic*, 2008).

Quant a les institucions no universitàries, cal destacar la recerca (veg. 3.2.1.4.) —i les publicacions que se'n deriven (6.4.)—, que es duu a terme des de l'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans, dirigida com ja havíem avançat per Josep Moran i que compta també amb Joan Anton Rabella (cap de l'Oficina) i M. del Mar Batlle (tècnica). Així mateix en l'àmbit de l'onomàstica desenvolupa una tasca rellevant la Societat d'Onomàstica que, entre d'altres objectius, promou l'inventari i l'anàlisi dels topònims i antropònims catalans (veg. 3.5).

3.1.3. Xarxes temàtiques

La convocatòria de xarxes temàtiques (XT) promoguda per la CIRIT (Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica) de la Generalitat de Catalunya es va iniciar el 1994 amb l'objectiu de finançar la recerca col·laborativa d'aquells grups que treballaven en línies d'investigació similars. Justament a l'inici del període del report que ens ocupa, finalitzava la convocatòria de XT; concretament l'any 2004 amb el III Pla de Recerca de Catalunya (2001-2004).²³ En aquest Pla de Recerca la convocatòria de XT formava part del «Programa de recursos humans» i s'emmarcava en el 'Subprograma d'accions mobilitzadores' al costat de la convocatòria ARCS d'ajuts a congressos i simposis.

Segons les resolucions de les convocatòries, l'any 2003 es van finançar dues XT: 'Xarxa temàtica de La Renaixença' i 'Xarxa temàtica d'Orientacions i tendències en les arts escèniques a Catalunya', cap de les quals pertany als nostres àmbits de referència. L'any 2004, en canvi, es renova el finançament de dues xarxes de contingut més

²³ Durant el període 1994-2004 de vida de les convocatòries de XT es van finançar 207 xarxes. En l'àmbit de les Humanitats, 29. Aquesta xifra suposava un 14'01% del total, la més baixa de tots els àmbits científics, però a molt poca distància percentual del finançament a XT de Ciències de la vida (14,49%), Ciències socials (15,94%) i Enginyeria i arquitectura (15,94%). En l'àrea de coneixement de Filologia catalana durant el període 1994-2004 es van crear 8 xarxes temàtiques (Miquel, Tasies i Cadefau, 2006: 94).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

lingüístic: 'Xarxa temàtica de Variació lingüística: dialectologia, sociolingüística i pragmàtica' i 'Xarxa temàtica Observatori de la Llengua', així com la 'Xarxa Temàtica Història de la Llengua i Literatura Medieval i de l'Edat Moderna'. És important apuntar que es deixa de finançar la 'Xarxa temàtica de Gramàtica Teòrica' (Grup de Gramàtica Teòrica de la UAB), que ho havia estat en les convocatòries precedents (2002XT 00036; 2000XT 00032; 1998XT 00065; XT 94-98).

TAULA 15

Finançament de Xarxes temàtiques (2004)

Títol:	Xarxa Temàtica de Variació lingüística: dialectologia, sociolingüística i pragmàtica (2004XT 00078)
Universitats:	UB (i UAB, UdL, URV, UPF, UV, UA, UJI, UIB, Esuskal Herriko U)
Departament:	Filologia Catalana
Import:	6.600 €
Títol:	Xarxa Temàtica Observatori de la Llengua (2004XT 00088)
Institució:	Institut d'Estudis Catalans
Import:	5.400 €
Títol:	Xarxa Temàtica Història de la Llengua i Literatura Medieval i de l'Edat Moderna (2004XT 00024)
Universitats:	UdG (i URV, UAB, UV, Università degli Studi di Venezia)
Departament:	Filologia Catalana
Import:	6.600 €

Font: CIRIT i OR-IEC.

La 'Xarxa temàtica de Variació lingüística: dialectologia, sociolingüística i pragmàtica' coordinada des de la Universitat de Barcelona per Joaquim Viaplana (Grup de variació en el llenguatge (GVL)) durant els seus anys d'existència va aplegar investigadors de les diverses universitats dels Països Catalans (UB, UAB, UdL, URV, UPF, UV, UA, UJI i UIB) i de l'IEC. En la darrera convocatòria de finançament de la xarxa (2004XT 00078) hi constaven fins a 96 investigadors participants. L'objectiu

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

prioritari era dinamitzar i consolidar la col·laboració entre els grups que desenvolupaven recerca sobre la variació geogràfica, social i funcional de la llengua catalana. Per la seva banda la 'Xarxa temàtica Observatori de la Llengua' més aviat focalitzava la seva atenció en l'anàlisi de la situació sociolingüística del català.

3.2. Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans canalitza la tasca de planificació, coordinació, realització i difusió de la recerca a través de diferents canals, els més importants dels quals són els seus programes de recerca, els centres de recerca propis, la publicació de treballs d'investigació ja sigui en forma d'assajos monogràfics o d'articles en les revistes científiques que gestiona (veg. 6.2) i la convocatòria de premis Sant Jordi que convoca anualment. No tenim en compte ara tot el seguit d'activitats que durant el període 2003-2009 l'IEC va realitzar per promocionar i difondre la recerca ja que depassarien els objectius d'aquest report. En qualsevol cas, aquestes dades es poden consultar en les *Memòries* que l'IEC publica cada any.²⁴

3.2.1. Programes de recerca, projectes i centres

Segons les dades dels programes anuals atorgats per les Seccions de l'IEC durant el període 2003-2009 es van finançar 2 projectes de forma gairebé continuada: el 'Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae'²⁵ (investigador principal: Joan Bastardas (2003-2008); Joan A. Argenter (2009)) i l'Observatori de Neologia²⁶ (M. Teresa Cabré Castellví). El 2008 i 2009 es va finançar els 'Treballs de l'estàndard oral-lèxic'²⁷ (Joan Veny) i el 2009 'Treballs de la proposta de transcripció del grec modern'²⁸ (Carles Miralles). En el programa del 1r Pla triennal de recerca de l'IEC (2005-2007) dins de la Secció Filològica hi constaven sis projectes: 'Estudis Romànics' (Antoni M. Badia i Margarit i Joan Veny), 'Epistolari de Josep Sebastià Pons' (August Bover i Josep Moran), 'Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball

²⁴ Es poden consultar a l'apartat Publicacions > Portal de Publicacions > Edicions en línia > Memòries de l'IEC del web: <http://www.iec.cat>.

²⁵ El finançament rebut va ser: 1.800€ anual (2003, 2004, 2005) i 6.000€ anual (2007, 2008, 2009). No consta finançament el 2006.

²⁶ El projecte va disposar d'un finançament anual de 3.000€ del 2003 al 2009.

²⁷ El 2008 el projecte va rebre un ajut de 3.500€ i el 2009 de 3.000€.

²⁸ Finançat amb 1.000€.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

en xarxa via internet' (M. Teresa Cabré Castellví), 'Publicació del "Vocabulari de la llengua catalana medieval" de Lluís Faraudo de Saint-Germain' (Germà Colón), 'Llengua i territori a Ponent i a l'Alt Pirineu (I). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja' (Ramon Sistac) i 'Atlas Lingüístic del Domini Català' (Joan Veny i Lúdia Pons). En el 2n Pla triennal de recerca de l'IEC (2008-2010) la Secció Filològica va rebre finançament per a dotze projectes, dels quals dos no eren de contingut lingüístic i quatre ja havien estat finançats anteriorment.²⁹ Els nous projectes finançats eren: 'L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics' (Joan A. Argenter), 'Neoxoc: Desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolectals del català' (M. Teresa Cabré Castellví), 'Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana' (Joan Martí, Yorick Gómez), 'Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic (GCA)' (Josep Martines), 'Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer' (Carles Miralles) i 'La revernacularització del català a la ciutat de València' (Brauli Montoya). Entre la nòmina de tots aquests projectes n'hi ha que clarament es poden adscriure a algun dels àmbits d'aquest report. Tot seguit, després de sintetitzar alguns detalls dels projectes lingüístics dels plans de recerca del IEC (veg. la taula 16 i la taula 32 per a les dades del finançament), en fem una breu descripció, alhora que els presentem agrupats a partir de les àrees del report tot i les diverses possibilitats classificatòries d'alguns dels treballs.³⁰

²⁹ Es tracta de 'L'espai segons el veien i el pensaven els grecs' (Montserrat Jufresa i Mariàngela Vilallonga) i 'Obra completa de Santiago Rusiñol. Recopilació, edició, estudi i publicació' (Vinyet Panyella, Jaume Cabré) per una banda i, per l'altra, de 'Estudis Romànics', "Vocabulari de la llengua catalana medieval" de Lluís Faraudo de Saint-Germain', 'Llengua i territori a Ponent i a l'Alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja' i 'Atlas Lingüístic del Domini Català'.

³⁰ També en aquest cas partim de la informació recollida en les *Memòries* dels anys corresponents de l'IEC.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 16

*Programes de recerca de l' IEC corresponents al finançament de projectes de la Secció
Filològica (2003-2009)*

Programa	Període	Projecte / (IP)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Estudis Romànics (Antoni M. Badia i Margarit)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Epistolari Josep Sebastià Pons (August Bover, Josep Moran)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via internet (Maria Teresa Cabré Castellví)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Publicació del <i>Vocabulari de llengua catalana medieval</i> de Lluís Faraudo de Saint (Germà Colón)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja (Ramon Sistac)
1r Pla triennal	1/1/2005- 31/12/2007	Atlas Lingüístic del Domini Català (Joan Veny, Lídia Pons)
2n Pla triennal	1/1/2008- 31/12/2010	L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics (Joan Argenter)
2n Pla triennal	1/1/2008- 31/12/2010	Estudis Romànics (Antoni M. Badia i Margarit)
2n Pla triennal	1/1/2008- 31/12/2010	NEOXOC: desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català (Maria Teresa Cabré Castellví)
2n Pla triennal	1/1/2008- 31/12/2010	<i>Vocabulari de la llengua catalana medieval</i> de Lluís Faraudo de Saint-Germain (Germà Colón)
2n Pla triennal	1/1/2008- 31/12/2010	<i>Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana</i> (Joan Martí; Yorick Gómez)
2n Pla triennal	1/1/2008-	Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	31/12/2010	(GCA) (Josep Martines)
2n Pla trienal	1/1/2008-	Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau
	31/12/2010	d'Olwer (Carles Miralles)
2n Pla trienal	1/1/2008-	La revernacularització del català a la ciutat de València (Brauli
	31/12/2010	Montoya)
2n Pla trienal	1/1/2008-	Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I i II). El patrimoni
	31/12/2010	etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la
		Franja (Ramon Sistac)
2n Pla trienal	1/1/2008-	<i>Atles Lingüístic del Domini Català</i> (ALDC) (Joan Veny; Lídia Pons)
	31/12/2010	

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC).

3.2.1.1. *Història de la llengua*

Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (ab anno DCCC usque ad annum MCXXXI)

Aquest programa, dirigit per Joan Bastardas i iniciat el 1988, es va desenvolupar de forma conjunta amb la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (IMF-CSIC), la Universitat de Barcelona (UB) i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). La seva finalitat era l'elaboració d'un recull del lèxic llatí específic aparegut en les fonts catalanes entre els segles IX i XII.

Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona

L'objectiu del projecte era la publicació de l'obra completa del gramàtic, lexicògraf, traductor i poeta menorquí Antoni Febrer i Cardona en col·laboració amb l'Institut Menorquí d'Estudis (IME). El mes d'abril de 2008 aparegué publicat el setè volum de l'*Obra completa* de l'autor intítulat *Preceptiva poètica* (a cura de Joan Ramon Veny Mesquida), que comprèn dues obres: *Les regles de la quantitat o explicació de la Prosòdia del P. Àlvarez* (1800) i el *Compendi de la poesia menorquina* (1818). Anteriorment l'IEC havia editat el *Diccionari menorquí, espanyol, francès i llatí* (2001) a cura de Maria Paredes, i les *Obres gramaticals, I* (2004), edició a cura de Jordi

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Ginebra.

3.2.1.2. Gramàtica i lexicografia històriques

Vocabulari de la Llengua Catalana Medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain

La finalitat del programa, iniciat el 2001, era la publicació dels materials lexicogràfics que l'erudit Lluís Faraudo de Saint-Germain va deixar en herència a l'Institut d'Estudis Catalans. Un dels objectius del projecte era processar les quaranta mil fitxes que componen el *Vocabulari de la llengua catalana medieval*, recollit per Lluís Faraudo de Saint-Germain i fer-ne una edició en xarxa. Les consultes a través d'Internet ja es poden realitzar des del web de l'IEC.³¹

Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic

Aquest projecte, que es va activar el 2008, i en el qual participen principalment investigadors de la Universitat de València i de la Universitat d'Alacant (IVITRA) té com a objectiu continuar i finalitzar l'elaboració d'un corpus textual informatitzat del català antic, que faciliti la investigació gramatical i la recerca sintagmàtica. A finals de 2009 ja s'havia introduït una base documental de 32 obres.

Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana

La finalitat d'aquest programa és crear un diccionari temàtic organitzat per sis camps semàntics (1. L'art i la cultura, 2. La vida militar, 3. El mar, 4. L'economia, 5. La vida social, i 6. La vida privada) que reculli tots els italianismes presents en la llengua catalana. Cada paraula catalana té indicacions històriques relatives a la primera dada de la seva aparició i al procés de la derivació lingüística de l'italià. Les paraules italianes a la base del català tenen indicacions històriques relatives a la primera dada d'aparició i un tractament etimològic.

³¹ La consulta es pot fer a: <http://www.iec.cat/faraudo/>.
Institut d'Estudis Catalans
Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)
Filologia catalana: Llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

3.2.1.3. *Dialectologia*

Atles Lingüístic del Domini Català

Aquest és un dels projectes de més llarga durada i ambició de l'IEC. El programa de recerca fou acollit per aquesta institució el 1989 tot i que les enquestes, que en constitueixen la base, es van començar el 1964 i es van acabar el 1975. El desenvolupament del projecte es va planificar en dues fases: una primera de formació d'una base de dades informatitzada amb els materials dialectològics recollits (2.452 preguntes en 190 poblacions) i una segona d'explotació de la base de dades. El 1998 es va editar *Atles Lingüístic del Domini Català: etnotextos del català oriental* (152 textos, un glossari i una casset) i el 2001 es va iniciar la publicació dels quatre volums (dels deu previstos) en format cartogràfic que fins ara han sortit: *Introducció. 1. El cos humà. Malalties* (2001, vol. I); *2. El vestit; 3. La casa i les ocupacions domèstiques* (2003, vol. II); *4. La família. Cicle de la vida; 5. Món espiritual: l'Església. Festes religioses. Creences; 6. Jocs; 7. Temps cronològic. Meteorologia; 8. Topografia* (2006, vol. III); *9. El camp i els cultius* (2008, vol. IV). El 2008 es va publicar el *Petit atlas lingüístic del domini català* (vol. 1), una obra de tipus més generalista. Al final del període d'aquest report, any 2009, es va publicar el *Petit atlas lingüístic del domini català* (vol. 2) i s'havien iniciat els treballs de preparació del volum V de l'ALDC que comprenia el capítol 10. *Indústries relacionades amb l'agricultura* i 11. *Els vegetals*. També s'estava treballant en la transcripció d'etnotextos del català nord-occidental i en la preparació d'un glossari que s'havia d'introduir en una base de dades recentment elaborada.

Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I/II). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja

Es tracta d'un inventari patrimonial i lingüístic (inclòs el component etnolingüístic i de cultura oral) sobre el dialecte autòcton al territori del piemont pirinenc central, inclosa la zona de frontera administrativa entre Catalunya i Aragó (Ribagorça). Es pretén estudiar la incidència dels canvis produïts en la geografia humana i física, la transformació dels grups socials implicats en el territori (l'Alta Llitera, l'Alta Noguera, la Baixa Ribagorça, el Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça), així com realitzar una investigació toponímica i un estudi dialectològic i sociolingüístic que permeti analitzar la dinàmica dels dialectes de

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

frontera/transició. En finalitzar el 2009 el corpus dialectal del projecte comptava amb 229 entrevistes realitzades en 97 poblacions compreses dins el territori estudiat. La recollida, la gestió i el tractament i estudi dels materials els duia a terme l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu amb seu a la Universitat de Lleida i adscrit al Departament de Filologia Catalana i Comunicació.

Les notes personals de Manuel Milà i Fontanals sobre els dialectes catalans

La finalitat d'aquest projecte ha estat transcriure i interpretar les notes personals manuscrites de Manuel Milà i Fontanals sobre el valencià, contingudes en setanta-vuit quartilles, i conservades a la Biblioteca de Menéndez Pelayo de Santander. A més de la transcripció, s'ha fet un inventari complet dels fulls per tal que el material sigui accessible als investigadors interessats en el català parlat al sud del domini lingüístic durant el segle XIX.

3.2.1.4. Onomàstica

Les activitats relacionades amb l'onomàstica que promou l'Institut d'Estudis Catalans es vehiculen a través de la seva Oficina d'Onomàstica (OdO), dirigida per Josep Moran — responsable acadèmic de l'OdO— i on desenvolupa tasques tècniques Joan Anton Rabella, com a cap de l'OdO, i Maria del Mar Batlle. Malgrat que l'activitat principal de l'OdO ha estat des del principi atendre i donar resposta a les consultes que sobre toponímia i antroponímia arriben a la institució, a partir de les quals el 2003 es va començar a crear una base de dades, a la vegada genera una activitat de recerca important i un volum de publicacions destacable. Cal tenir present també que l'OdO és l'encarregada, per llei, d'expedir certificacions per a la normalització de la grafia de noms i cognoms.

Durant el període que ens ocupa, a més de la seva implicació en la publicació del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* en suport de paper i DVD (2003), Josep Moran i Joan Anton Rabella, com a membres a més de la Comissió de Toponímia de Catalunya, van participar en diversos projectes com ara l'ampliació del *Nomenclàtor oficial* (2009), amb la inclusió de la transcripció fonètica de tots els noms dels nuclis de població de Catalunya; l'elaboració d'un *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord* (iniciat el curs 2004-2005 i publicat el 2007), amb la col·laboració

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

de Joan Peytaví; la creació d'una base de dades sobre els topònims catalans en les fonts clàssiques (iniciat el curs 2003-2004); així com la publicació dels *Criteris toponímics d'àmbit municipal* (2006) coordinada des de l'OdO, i d'altres obres dins de la col·lecció «Treballs de l'Oficina d'Onomàstica» (veg. la informació a la taula 80). A més, des de l'OdO s'ha assessorat altres institucions (Institut d'Estudis Occitans i Institut d'Estudis Aranesos, 2005) a l'hora de realitzar nomenclàtors i s'ha continuat organitzant col·loquis, cursos i cicles de conferències relacionats amb l'onomàstica.

3.2.1.5. *Altres projectes*

A més dels projectes descrits anteriorment, l'IEC desenvolupa d'altres d'activitats que tractem en un bloc a part perquè o bé són projectes més generalistes o bé perquè tenen a veure amb algun dels àmbits del report de manera més tangencial. En el primer cas destacaríem el *Diccionari del Català Contemporani - Diccionari descriptiu de la llengua catalana* dirigit per Joaquim Rafel i la publicació de les *Obres Completes* de Pompeu Fabra, sota la direcció de Jordi Mir i Joan Solà, projectes importants especialment per a la lexicografia i la història de la llengua i la lingüística, respectivament.

El *Diccionari del Català Contemporani* (DCC) és un projecte lexicogràfic de gran abast que l'IEC va iniciar el 1985 i l'objectiu del qual és aplegar de forma sistemàtica dades sobre el lèxic català. D'aquest projecte n'han derivat el Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC) i una base de dades lexicogràfica (BDLex). L'explotació de les dades del CTILC ha de permetre elaborar el *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* (DDLX), que parcialment ja es pot consultar a través de la xarxa.

Les *Obres Completes* de Pompeu Fabra és un projecte que va aprovar la Secció Filològica de l'IEC el 17 de maig de 2002 amb l'objectiu de publicar de forma compendiada i completa l'obra del gramàtic. El 16 de desembre d'aquell mateix any la Generalitat de Catalunya, el Govern de les Illes Balears i l'IEC van signar un conveni que permetia d'iniciar-lo sota la direcció de Jordi Mir i Joan Solà. El 18 de maig de 2005 es va fer la presentació oficial del volum 1: *Gramàtiques de 1891, 1898, 1912*. Fins al 2009 es van publicar sis volums dels nou previstos, més un desè d'índexs: *Sil·labari. Gramàtiques de 1918 (curs mitjà), 1928, 1929, 1941. Cursos orals* (vol. 2,

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

2006); *Articles erudits. Gramàtiques francesa i anglesa* (vol. 3, 2006); *Obra ortogràfica. Manuals divulgatius (1925-1926)* (vol. 4, 2008); *Diccionari general de la llengua catalana* (vol. 5, 2007); *Gramàtiques de 1918/1933, 1956, 1946. Traduccions de teatre* (vol. 6, 2009).

Entre els projectes finançats per l'IEC que s'ocupen de forma complementària d'alguns dels àmbits d'aquest report destacariem el projecte de 'Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via Internet' i concretament un dels projectes derivats: la constitució de NEOXOC. Aquest projecte es va començar a desenvolupar el curs 2007-2008 concebut com una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català, integrada per vuit universitats catalanes constituïdes en nodes de treball: (*nord-occidental*: Universitat d'Andorra, Universitat de Lleida i Universitat Rovira i Virgili (*tortosí*); *valencià*: Universitat d'Alacant; *balear*: Universitat de les Illes Balears; *septentrional*: Universitat de Perpinyà; *central*: Universitat de Girona, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Rovira i Virgili) i amb una durada inicial de 3 anys (2008-2010). L'objectiu del projecte era estudiar les diferents tendències de creació de neologismes en els diferents territoris de parla catalana a partir de llengua escrita procedent del buidatge de textos de premsa editada en aquests territoris. Es partia de la idea de treballar amb una plataforma de treball cooperatiu en xarxa i utilitzar el programa d'extracció automàtica de neologia BUSCANEU desenvolupat en un projecte anterior també finançat per l'IEC. El darrer objectiu de l'equip era poder presentar un treball conjunt d'anàlisi i contrast de les dades obtingudes en les diferents fases del projecte.

També en l'àmbit de la dialectologia s'hi ha treballat des del Laboratori de Fonètica de l'IEC, un dels seus centres propis de recerca, dirigit per Daniel Recasens, que a la vegada és membre del grup de recerca consolidat 'Grup de Fonètica Experimental' de la UAB, finançat per la Generalitat de Catalunya (2005SGR 00864, 2009SGR 3) i que l'any 2003 va organitzar el XV Congrés Internacional de les Ciències Fonètiques (Barcelona, 3-9 agost de 2003). A més de recerca en fonètica experimental, el laboratori treballa en tres temes fonamentals: la descripció fonètica dels dialectes catalans, els mecanismes de producció dels sons i els factors articuladoris, acústics i perceptuals que generen canvis fonètics.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

3.2.2. Premis

L'IEC cada any per Sant Jordi convoca el cartell de premis i borses d'estudi amb l'objectiu de guardonar persones i institucions i distingir obres i investigadors que destaquin en qualsevol dels àmbits de la ciència i la cultura catalanes, a través de les propostes que es fan des de cadascuna de les cinc seccions de l'IEC. La convocatòria inclou també premis per a estudiants i borses d'estudi per estimular la recerca.³² La Secció Filològica convoca premis relacionats amb la literatura i la llengua i, en aquest darrer cas, vinculats als àmbits del report. Els que ho estan de forma més directa són: el 'Premi Marià Aguiló de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua' (instituit el 1947), que s'atorga a la millor tesi doctoral o al millor treball d'investigació sobre gramàtica històrica o història de la llengua; el 'Premi Joan Coromines de Lexicografia i Onomàstica' (instituit el 1997), que premia la investigació sobre lexicografia o onomàstica; el 'Premi Francesc de B. Moll de Dialectologia' (instituit el 1999) que premia la recerca sobre dialectologia catalana.

L'IEC també reconeix altres àrees del treball lingüístic amb: el 'Premi Pompeu Fabra de Gramàtica' (instituit el 1964) que s'atorga a la millor tesi doctoral o al millor treball d'investigació sobre fonètica, fonologia, morfologia o sintaxi; el 'Premi Lluís Nicolau d'Olwer de Filologia' (instituit el 1965), ofert a la millor tesi doctoral o al millor treball d'investigació sobre filologia; el 'Premi de Sociolingüística' (instituit el 2001; des del 2009 'Premi Jaume Camp de Sociolingüística, convocat conjuntament per l'IEC i Òmnium Vallès Oriental), ofert a la millor investigació empírica sobre sociolingüística de la llengua catalana; el 'Premi Prat de la Riba' (instituit el 1916), que s'adjudica per torns a cada una de les cinc seccions de l'IEC (Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències socials).

³² Igualment, cal tenir en compte la promoció de la recerca mitjançant convocatòries de premis o beques que es fan des d'altres institucions. Aquest és el cas, per exemple, de la Beca Joan Veny, promoguda per l'Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana (I convocatòria (2004), II (2006) i III (2010)). També podem esmentar el Premi Internacional de Recerca en Filologia Catalana 'Joan Solà', promogut pel Departament de Filologia Catalana i Comunicació (Universitat de Lleida) i l'Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell (Diputació de Lleida), que fou convocat per primer cop el 2009, i de temàtica variable segons les convocatòries; la primera incloïa la geolingüística, la història de la llengua i la història de la lingüística, entre d'altres.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 17

Premis Sant Jordi concedits per l'IEC en l'àmbit filològic (2003-2009).

Edició	Premis convocats i atorgats	Àmbit	Títol del treball i autor/a
2003	Premi Pompeu Fabra de Gramàtica	Història de la lingüística	<i>L'obra lingüística d'Alfons Par.</i> M. Salomé Ribes
2004	Premi Lluís Nicolau d'Olwer de Filologia	Fonètica / dialectologia	<i>La fonètica dels parlars baleàrics segons les notes de Manuel Milà i Fontanals. Interpretació i estudi lingüístic.</i> Francesc Bernat i Baltrons
2005	Premi Marià Aguiló de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua	Gramàtica històrica	<i>Evolució semàntica i gramaticalització de venir (segles XII-XVI). Una aproximació segons la semàntica diacrònica cognitiva.</i> Sandra Montserrat i Buendia
	Premi Joan Coromines de Lexicografia i Onomàstica	Lexicografia	<i>Les interjeccions en un corpus audiovisual. Descripció i representació lexicogràfica.</i> Anna Matamala Ripoll
	Premi de Sociolingüística	Sociolingüística	<i>Del conflicte lingüístic a l'autogestió. Materials per a una sociolingüística de la complexitat.</i> Josep J. Conill Ripollès
2006	Premi Prat de la Riba	Fonètica	<i>Fonètica aplicada catalana. Dels fonaments a les aplicacions de les ciències fonètiques.</i> Joan Julià-Muné
	Premi Pompeu Fabra de Gramàtica	Pragmàtica	<i>Dixi de persona i marcs participatius en català.</i> Neus Nogué Serrano
2007	Premi Lluís Nicolau d'Olwer de Filologia	Literatura	<i>Quinze anys de periodisme: les col·laboracions de J. V. Foix.</i> Pere Gómez Inglada
2008	Premi Marià Aguiló de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua	Història de la llengua	<i>L'obra editada del canonge Teodor Tomàs (València, 1677-1748). Estudi lingüístic i edició.</i> Joaquim Juan-Mompó i Rovira
	Premi Joan Coromines de	Onomàstica	<i>Estudi de les unitats fraseològiques antroponímiques catalanes:</i>

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Lexicografia i Onomàstica		<i>aplicació al fràsic del Diccionari català-valencià- balear. Sílvia J. Pínter i Soler</i>
2009	Premi Francesc de B. Moll de Dialectologia	Dialectologia / història de la llengua	<i>La interferència dels parlars sards en el català de l'Alguer entre els segles XVII i XVIII. Estudi del lèxic a través dels Registres de danys de la «Barracelleria» (1683-1829). Andreu Bosch i Rodoreda</i>
	Premi Pompeu Fabra de Gramàtica	Sintaxi / semàntica	<i>La cohesió lèxica en seqüències narratives. Josep Ribera i Condomina</i>

Font: IEC.

3.3. Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats

La Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) és una fundació creada el 2001 per la Generalitat de Catalunya que col·labora amb les universitats i centres de recerca de Catalunya. L'objectiu és estimular el creixement de la recerca d'excel·lència a Catalunya, sobretot a través de convenis que facilitin la contractació de professors d'investigació i investigadors ICREA, i possibilitar la seva integració en equips de recerca d'universitats i centres de recerca catalans.

L'ICREA finança la recerca actualment a través de dos convocatòries: Sènior i Acadèmia. Fins al 2007 també hi havia una convocatòria anomenada Júnior Empresa i Júnior que consistia en un contracte de cinc anys de durada a investigadors doctors, amb un període de formació postdoctoral de dos anys ja realitzat, per treballar conjuntament amb equips de recerca en les instal·lacions de les institucions catalanes que acollien els candidats seleccionats o en empreses. La convocatòria Sènior està adreçada a investigadors amb experiència internacional d'un mínim de quatre anys en l'àmbit predoctoral i postdoctoral. El programa ICREA Acadèmia, vigent des del 2008, s'adreça al personal docent i investigador de les universitats públiques catalanes i comporta la dedicació prioritària durant els cinc anys de durada del programa a les activitats de recerca en una universitat pública; es tracta, doncs, d'un programa d'intensificació de la recerca. Des del 2008 han estat premiats 20 investigadors en l'àrea de les Humanitats,

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

dels quals sis estan relacionats amb àrees de la lingüística, tot i que no amb els àmbits filològics d'aquest report: Albert Bastardas (UB, 2010; sociolingüística), Maria Teresa Espinal (UAB, 2009; semàntica i sintaxi), Joan Mascaró (UAB, 2008, fonologia i morfologia), Louise McNally Seifert (UPF, 2008, semàntica i pragmàtica), Carme Muñoz (UB, 2010, lingüística aplicada), Daniel Recasens (UAB, 2011, fonètica), Núria Sebastián (UPF, 2008, adquisició lingüística).

Entre el 2003-2009 es van contractar 32 investigadors ICREA en l'àmbit de les Humanitats. D'aquests només set tenen a veure amb recerca en l'àmbit lingüístic: Albert Costa (UPF, any d'inici: 2008), 'Processament lingüístic, psicologia cognitiva, neurociència, bilingüisme, control de l'atenció'; Ruth del Diego (UB, 2007), 'Adquisició lingüística'; Pilar Prieto (UPF, 2009), 'Prosòdia, gestualitat, adquisició'; Josep Quer (UPF, 2009), 'Lingüística formal, lingüística de signes, llenguatge i cognició'; Antoni Rodríguez-Fornells (UB, 2004), 'Aprentatge lingüístic i neurociència cognitiva'; Joan Torruella (2005, UAB), 'Tecnologies de la informació i la comunicació, corpus digitalitzats, lingüística diacrònica'; Leo Wanner (UPF, 2005), 'Lingüística computacional, lexicologia, lexicografia'. Com es pot comprovar, tanmateix, cap dels investigadors està relacionat de foma específica amb la recerca filològica en llengua.

3.4. Consell Superior d'Investigacions Científiques

El Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) és un organisme públic de recerca autònom, que depèn actualment del Ministeri d'Economia i Competitivitat. A Catalunya, el CSIC disposa de vint-i-quatre centres de recerca que treballen en sis àrees científicotècniques: Humanitats i Ciències socials, Biologia i Biomedicina, Recursos Naturals, Ciència i Tecnologies Físiques, Ciències i Tecnologies Químiques, i Ciència i Tecnologia de Materials. A més, des de 1993 disposa de la Residència d'Investigadors, creada conjuntament pel CSIC i la Generalitat de Catalunya, l'objectiu de la qual és poder oferir un lloc d'allotjament per a investigadors que visiten Barcelona i alhora organitzar activitats científiques o culturals. Dels seus centres de recerca només dos estan adscrits a l'àmbit de les Humanitats i Ciències socials (Institució Milà i Fontanals (IMF) i Institut d'Anàlisi Econòmica (IAE)) i només el primer està relacionat tangencialment amb l'estudi lingüístic.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

La Institució Milà i Fontanals està organitzada en dos departaments (Arqueologia i Antropologia; Ciències històriques: Estudis Medievals, Història de la Ciència i Musicologia) i tres línies d'investigació: *a)* El Mediterrani: espai d'intercanvis i relacions de poder, *b)* Estabilitat i canvi social en les societats humanes: passat, present i futur, *c)* Pràctiques culturals, sabers i patromini en espais urbans: música, ciència i medicina. Tot i l'aparent distància d'aquests projectes amb els interessos filològics, en la línia de recerca 'El Mediterrani: espai d'intercanvis i relacions de poder' es treballa en un projecte amb caràcter filològic i lexicogràfic que consisteix a publicar un *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*, és a dir, un diccionari de llatí medieval de Catalunya i que per tant permeti interpretar la producció escrita catalana entre els segles IX i XII. Aquest projecte, com ja hem comentat anteriorment es va iniciar el 1988 i es va desenvolupar de forma conjunta amb la Universitat de Barcelona (UB) i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Segons dades de la *Memòria* de l'IEC (curs 2007-2008) l'equip que aleshores treballava en el projecte estava format per: Joan Bastardas (IEC, UB), Teresa Gràcia Sahuquillo (IMF-CSIC), Ana Gómez Rabal (IMF-CSIC, IEC), Pere J. Quetglas (UB), Laura Trias Ferri (UB), Carolina Altolaquirre Tolosa (UB), Joan Maria Jaime Moya (IMF-CSIC) i Marta Segarrés (UB). L'objectiu final del projecte és crear el *Corpus Documentale Latinum Cataloniae*, a partir de la digitalització de les fonts documentals que s'utilitzen per redactar el *Glossarium*.

3.5. Altres institucions

En relació amb un dels àmbits del report, l'onomàstica, caldria destacar la feina desenvolupada des de la Societat d'Onomàstica (SdO), creada el 1980 per Enric Moreu-Rey juntament amb professors universitaris i estudiosos de l'onomàstica. Entre els seus objectius destaca el foment de l'inventari onomàstic de bibliografia i documentació, l'estudi dels noms propis de persona (antroponímia) i de lloc (toponímia), la coordinació d'activitats d'investigadors d'aquest camp i la publicació d'un *Butlletí Interior* així com diverses monografies especialitzades (veg. 6.3), algunes gràcies al conveni de col·laboració signat el 2005 amb l'Institut Cartogràfic de Catalunya. La SdO també és l'encarregada d'organitzar col·loquis, jornades i conferències sobre onomàstica, com a mitjà per potenciar la recerca en aquest àmbit. Durant el període 2003-2009 es van

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

celebrar els col·loquis de la SdO següents: XXX (Tortosa, 2003), XXXI (Barcelona, 2004), XXXII (Algemesí, 2005), XXXIII (Montblanc, 2006), XXXIV (València, 2007), XXXV (L'Alguer, 2008) i XXXVI (Les Borges Blanques, 2009).

4. RECURSOS HUMANS

En aquest apartat de recursos humans ens fixem sobretot en l'equip docent de les universitats que ofereixen la titulació de Filologia catalana i en la nòmina de personal investigador vinculat a les universitats catalanes a través de les convocatòries oficials d'ajuts a la recerca i, específicament, de formació de personal investigador. Aquestes dades es completen amb les que ja havíem donat relatives a investigadors relacionats amb altres institucions (veg. 3.2, 3.3 i 3.4).

4.1. Personal docent i investigador

Pel que fa a docents, que òbviament també desenvolupen tasques de recerca, ja havíem donat a l'apartat 3.1.1. les xifres absolutes (gràfic 1), així com la distribució global per universitats (taula 6). Tot seguit es concreten les dades relatives a cada una de les universitats tenint en compte la categoria professional dels docents vinculats durant el període 2003-2009. S'exclou de la relació la UOC —tot i que constava a la taula 5— ja que no es disposa de dades específiques per cursos. A més, cal tenir en compte que hi ha dues universitats que no imparteixen la titulació de Filologia catalana però que tenen docents assignats a aquesta àrea. A la Universitat Ramon Llull hi consten 4 professors adscrits a l'àrea de Filologia catalana (una professora a la Facultat de Filosofia i tres a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna). També a la Universitat de Vic diversos professors —no en podem precisar el nombre—, que formen part del Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura, estan adscrits a aquesta àrea.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

a) Universitat de Barcelona

TAULA 18

*Distribució de PDI segons categoria professional**

	CU	CEU	TU	AG	TEU	L	A	AS	E
2002-2003	5	1	21		13		7	10	1
2003-2004	7	1	21		11		8	9	2
2004-2005	6	1	21		11	1	9	8	1
2005-2006	6	1	21	2	11		10	5	1
2006-2007	6	1	19	3	11	3	11		1
2007-2008	8		18	3	11	3	11		
2008-2009	8		17	3	11	3	11		

*Llegenda: CU (catedràtic d'universitat), CEU (catedràtic d'escola universitària), TU (titular d'universitat), AG (agregat), TEU (titular d'escola universitària), L (lector), C (col·laborador permanent), A (associat), AS (associat substitut), E (emèrit), V (visitant).

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

b) Universitat Autònoma de Barcelona

TAULA 19

Distribució de PDI segons categoria professional

	CU	CEU	TU	AG	TEU	L	A	V	Altres
2002-2003	5	1	22		8		11		
2003-2004	5	1	22		8	1	14		
2004-2005	4	1	22		8	2	12	1	1
2005-2006	4	1	22	1	8	4	17		1
2006-2007	4	1	20	2	8	3	18		2
2007-2008	4	1	20	5	8	2	17		2
2008-2009	4	1	23	6	5	1	21		2

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

c) Universitat de Lleida

TAULA 20

Distribució de PDI segons categoria professional

	CU	CEU	TU	TEU	L	A	AS	C
2002-2003	1	2	8	4		3	1	
2003-2004	1	2	7	4		4		
2004-2005	1	2	7	4	1	3		
2005-2006	1	2	7	4	1	2	1	
2006-2007	1	2	7	4	1	2		
2007-2008	1	1	7	4	1		2	1
2008-2009	1	1	8	3	1		2	1

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

d) Universitat de Girona

TAULA 21

Distribució de PDI segons categoria professional

	CU	TU	TEU	AG	L	A	E	Altres
2002-2003	3	11	1			3		
2003-2004	4	10	1			3		1
2004-2005	4	10				3		1
2005-2006	4	10			1	2		1
2006-2007	3	10		1			1	1
2007-2008	3	9		1		1	1	1
2008-2009	3	9		1		1	1	1

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya).

e) Universitat Rovira i Virgili

TAULA 22

Distribució de PDI segons categoria professional

	CU	TU	TEU	A	AS	Altres
2002-2003	1	8	1	2	3	
2003-2004	1	8	1	2	3	
2004-2005	1	8	1	4	1	
2005-2006	1	8	1	5		
2006-2007	1	7	1	4		1
2007-2008	1	7	1	4		1
2008-2009	1	7	1	4		

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca (Generalitat de Catalunya).

4.2. Beques de recerca

Quant a les convocatòries relacionades amb personal investigador (predoctoral i postdoctoral), segons les dades aplegades per Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de resolucions de la Generalitat de Catalunya i el Govern espanyol, es van obtenir resultats positius en les convocatòries següents: Beques i ajuts predoctorals per a la formació de personal investigador (FI, Generalitat de Catalunya), Programa Juan de la Cierva (JCI, Govern espanyol), Becas y ayudas de Formación de Personal Investigador (FPI, Govern espanyol) i Becas y ayudas de Formación de Profesorado Universitario (FPU, Govern espanyol). En el cas de les convocatòries de FI, FPI i FPU es tracta d'ajuts previstos per a un període de 4 anys, mentre que el Subprograma JCI, creat el 2004 i adreçat a la contractació de doctors novells, estableix un contracte laboral durant

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

3 anys. Les beques aconseguides en l'àrea de Filologia catalana es mostren en les taules de més avall (23-26). També es va detectar una concessió l'any 2007 en el marc de la convocatòria de 'Subprograma Acció Integrada', que forma part del Programa d'Internacionalització de la I+D, en el marc del V Plan Nacional I+D+I (2004-2007). En concret es tracta d'una Acció Integrada amb França, concedida a la Dra. M. Teresa Espinal Farré del Departament de Filologia Catalana de la UAB. Cal dir, tanmateix, que en el període de 2003-2009 no es va detectar cap concessió per a Filologia Catalana en les convocatòries del Programa Beatriu de Pinós (BP) i Beques de recerca per a professors i investigadors visitants a Catalunya (PIV), ambdues de la Generalitat de Catalunya, ni tampoc en les convocatòries del govern espanyol corresponents al Programa Ramón y Cajal (RYC), Estancias de profesores e investigadores extranjeros en año sabático (SAB) i Estancias de jóvenes doctores extranjeros (SB).

TAULA 23

Beques i ajuts predoctorals per a la formació de personal investigador (FI) (2003-2009)

Universitat	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UB	2	2		1			
UAB	1		1	1			
UdL			1		1		
UdG	1		1	2			
URV			1				
Total	4	2	4	4	1		
(Filologia Cat)							
Total	228	215	284	389	202	300	271
(Catalunya)							

Font: Generalitat de Catalunya.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 24

Becas y ayudas de formación de personal investigador (FPI) (2003-2009)

Universitat	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UB				1		1	1
UAB		1			4		
UdG	1	1		1			
Total	1	2		2	4	1	1
(Filologia Cat)							
Total	211	188	203	214	254	243	272
(Catalunya)							

Font: OR-IEC, a partir dels webs del MICINN i BOE.

TAULA 25

Becas y ayudas de formación de profesorado universitario (FPU) (2003-2009)

Universitat	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UB	1				1	1	
UAB	1		1	1	1	1	1
UdG					1		
Total	2		1	1	3	2	1
(Filologia Cat)							
Total	188	194	208	233	220	234	200
(Catalunya)							

Font: OR-IEC, a partir dels webs del MICINN i BOE.

TAULA 26

Programes Juan de la Cierva (JCI) (2004-2009)

Universitat	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UAB	1					1
Total	1					1
(Filologia Cat)						
Total	103	93	118	125	107	93
(Catalunya)						

Font: OR-IEC, a partir dels webs del MICINN i BOE.

5. RECURSOS ECONÒMICS

En l'àmbit que ens ocupa les fonts de finançament que aporten els recursos per poder desenvolupar qualsevol tipus de recerca ja hem vist que es canalitzen a través de les convocatòries oficials d'ajuts europeus, nacionals i, especialment, els de la Generalitat de Catalunya. S'hi sumen altres ajuts procedents d'institucions com ara l'Institut d'Estudis Catalans. Els recursos aconseguits per aquestes vies es presenten en l'apartat de *recursos generals* i complementen les dades ja presentades anteriorment.

5.1. Recursos generals

En les taules següents a més de les dades i quantitats —sempre que ens ha estat possible de disposar-ne— relatives a projectes de recerca obtinguts en les diferents convocatòries oficials es concreten també altres accions, com ara les destinades a finançar l'organització de congressos, cicles de conferències, seminaris o reunions científiques de caràcter internacional que se celebrin a Catalunya (ARCS). S'hi inclou també els ajuts que ofereix l'IEC en el marc dels seus programes de recerca.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 27

Projectes de recerca de la UE en l'àmbit de la filologia (llengua) i lingüística (2003-2009)

Programa	Centre/Institució (participació catalana)	Projecte / (període)	Import concedit
ISCH (Individuals, Societies, Cultures and Health)	Dept. Filologia Catalana (UAB)	Cross-linguistically robust stages of children's linguistic performance (2005- 2010)	---
ISCH (Individuals, Societies, Cultures and Health)	Dept. Filologia Catalana (UAB)	Language Impairment in a Multilingual Society: Linguistic patterns and the road to assessment (2009-2013)	---
FP6-IST	Centre de Tecnologies i Aplicacions del llenguatge i la parla (UPC)	Enabling an intelligent natural language based hub for the deployment of advanced semantically enriched multi- channel mass-scale online public services (HOPS) (2004-2006)	2.789.460 €
FP6-IST	Departament de Traducció i Filologia (fins 14/12/2008) (UPF)	Statistical machine translation using monolingual corpora: from concept to implementation (METIS-II) (2004- 2007)	1.000.000 €
FP6-Mobility	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	Demolinguistics and language revitalisation (DMLX) (2005-2007)	80.000 €
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Modular architectures for natural language description and artificial intelligence (MODULAR ARCHITECTURE) (2004-2005)	34.708 €
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Analyzing biomolecular structures in a linguistic paradigm (BIO-LING-GBE) (2005-2006)	40.000 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Combinatorial approach to machine translation (COMTRANS) (2006-2008)	194.604 €
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Molecular computing and intractable problems (MOLCIP) (2006-2009)	186.101 €
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Grammatical inference with correction queries (GICQ) (2007-2010)	233.028 €
FP6-Mobility	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Constraint solving and language processing for bioinformatics (CSLPB) (2008-2011)	374.016 €
FP7-Infrastructures	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	Common language resources and technology infrastructure (CLARIN) (2008-2010)	4.100.000 €
FP7-People	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	Common language resources and their applications (CLARA)(2009-2013)	3.613.919 €
FP7-People	Departament de Filologies Romàniques (URV)	Statistical machine translation using monolingual corpora (MONOTRANS) (2009-2011)	207.884 €
ECOTENT (European Digital Content on the Global Networks)	Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA, UPF)	Linguistic infrastructure for interoperable resources and systems (LIRICS) (2005-2007)	1.700.000 €

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de la base de dades CORDIS i d'altres fonts d'informació.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 28

Projectes de recerca i accions complementàries del Plan Nacional I+D+I concedits als departaments la Filologia catalana de les universitats catalanes (2003-2009)

Universitat	Centre/Ins titució	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UAB	Dept. Filologia Catalana	133.280 €	35.720 €	93.540 €	480.729 €	79.860 €	112.530 €	286.770 €
UB	Dept. Filologia Catalana		125.380 €	236.120 €	147.942 €	136.488 €	232.320 €	146.410 €
	Dept. Filologia i Comunicació							94.380 €
UdG	Dept. Filologia i Filosofia	89.400 €	53.600 €	55.720 €	94.820 €	31.097 €	95.590 €	
UdL	Dept. Filologia i Comunicació			13.900 €		20.570 €	32.670 €	
UVic	Dept. Filologies Catalana i Espanyola		44.000 €				43.560 €	
UPF	Dept. de Traducció i Filologia (fins 2008)	182.000 €	216.060 €	63.080 €	152.610 €	260.271 €	194.810 €	
URV	Dept. Filologia Catalana				27.830 €			38.115 €

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 29

*Projectes de recerca fonamental del Plan Nacional de I+D+I en de la filologia
(llengua) i lingüística (2003-2009)*

Programa	Centre/Insti tució	Projecte / (IP)	Import concedit
FFI2008	Dept. Filologia Catalana (UB)	Sciència.cat: hacia un corpus digital de la ciencia y de la técnica en catalán en su contexto románico durante la Edad Media y el Renacimiento (Lluís Cifuentes Comamala)	53.240 €
FFI2008	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC/UdG)	Las representaciones de la lengua catalana en la historia (Josep M. Nadal Farreras)	68.970 €
FFI2008	Dept. Filologia Catalana i Comunicació (UdL)	Estudio y dinamización del dialecto pallarés (Ramon Sistac Vicén)	32.670 €
FFI2009	Dept. Filologia Catalana (UB)	Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y proyección dialectal (M . Àngels Massip Bonet)	55.660 €
HUM2004	Dept. Filologia Catalana (UB)	Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada (Mari Rosa Lloret Romañach)	55.820 €
HUM2005	Dept. Filologia Catalana (UB)	Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y variación dialectal (M . Àngels Massip Bonet)	33.320 €
HUM2005	Dept. Filologia Llatina (UB)	Informatización del <i>Glosarium Mediae Latinitatis Cataloniae</i> (5) (Pedro Juan Quetglas Nicolau)	38.080 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

HUM2005	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC/UdG)	Historia de la lengua catalana (siglos XIX y XX) (Josep M. Nadal Farreras)	54.145 €
HUM2005	Dept. Filologia Catalana i Comunicació (UdL)	Lengua y territorio en Pallars y Ribagorza (Ramon Sistac Vicén)	11.900 €
HUM2007	Dept. Filologia Catalana (UB)	Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada (2a fase) (Mari Rosa Lloret Romañach)	136.488 €

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de les dades MICINN i del BOE.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 30

Ajuts de suport a les activitats dels grups de recerca (SGR)

Entitat	Centre	SGR2001	SGR2005	SGR2009
		Import (€)	Import (€)	Import (€)
Institut d'Estudis Catalans	Institut d'Estudis Catalans	20.434,41		
Universitat Autònoma de Barcelona	Departament de Filologia Catalana	86.545,74	76.200	140.800
	Departament de Filologia Catalana	95.560,92	108.200	123.200
Universitat de Barcelona	Departament de Filologia Grega			34.400
	Departament de Filologia i Comunicació (des de 24/7/2009)			38.400
Universitat de Girona	Departament de Filologia i Filosofia (fins 23/7/2009)			
	Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC)	20.434,41		
Universitat de Lleida	Departament de Filologia Catalana i Comunicació			98.400
Universitat de Vic	Departament de Filologies Catalana i Espanyola		25.030	35.200
Universitat Oberta de Catalunya	Estudis d'Arts i Humanitats (des de 1/10/2008)			50.406
Universitat Pompeu Fabra	Departament de Traducció i Ciències del llenguatge (des de 15/12/2008)			34.400
Universitat Rovira i Virgili	Departament de Filologia Catalana			72.800
Total		222.975,49	209.430	628.006

Font: OR-IEC, a partir del CUR (Comissionat per a Universitats i Recerca) i del DOGC.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 31

Ajuts per a l'organització d'accions mobilitzadores en l'àmbit de la filologia catalana (ARCS) (2003-2009)

Universitat	Entitat	Convocatòria	Import concedit
UAB	Departament de Filologia Catalana	ARCS 2005	3.000 €
UB	Departament de Filologia Catalana	ARCS 2007	2.750 €
UdL	Departament de Filologia Catalana i Comunicació	ARCS 2004	3.000 €
URV	Departament de Filologia Catalana	ARCS 2003	2.500 €
		ARCS 2006	3.000 €
UVic	Departament de Filologia Catalana i Espanyola	ARCS 2005	2.000 €

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de la base de dades de l'AGAUR.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 32

Programes de recerca de l'IEC corresponents al finançament de projectes de la Secció Filològica (2003-2009)

Programa	Projecte / (Període)	Import concedit
1r Pla triennal	Estudis Romànics (Antoni M. Badia i Margarit) (2005-2007)	42.540 €
1r Pla triennal	Epistolari Josep Sebastià Pons (August Bover, Josep Moran) (2005-2007)	36.000 €
1r Pla triennal	Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via internet (Maria Teresa Cabré Castellví)(2005-2007)	27.000 €
1r Pla triennal	Publicació del <i>Vocabulari de llengua catalana medieval</i> de Lluís Faraudo de Saint (Germà Colón) (2005-2007)	36.000 €
1r Pla triennal	Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja (Ramon Sistac) (2005-2007)	21.600 €
1r Pla triennal	Atles Lingüístic del Domini Català (Joan Veny, Lídia Pons) (2005-2007)	66.335 €
2n Pla triennal	L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics (Joan Argenter) (2008-2010)	31.350 €
2n Pla triennal	Estudis Romànics (Antoni M. Badia i Margarit) (2008-2010)	31.350 €
2n Pla triennal	NEOXOC: desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català (Maria Teresa Cabré Castellví) (2008-2010)	28.500 €
2n Pla triennal	<i>Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain</i> (Germà Colón) (2008-2010)	25.650 €
2n Pla triennal	<i>Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana</i> (Joan	14.250 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Martí; Yorick Gómez) (2008-2010)	
2n Pla triennal	Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic (GCA) (Josep Martines) (2008-2010)	24.250 €
2n Pla triennal	Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer (Carles Miralles) (2008-2010)	31.350 €
2n Pla triennal	La revernacularització del català a la ciutat de València (Brauli Montoya) (2008-2010)	14.250 €
2n Pla triennal	Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja (Ramon Sistac) (2008-2010)	34.200 €
2n Pla triennal	<i>Atles Lingüístic del Domini Català</i> (ALDC) (Joan Veny; Lídia Pons) (2008-2010)	57.000 €

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC).

5.2. Recursos per grups de recerca

En aquest apartat es fa una relació dels recursos econòmics rebuts pels grups de recerca que hem seleccionat per a cada àmbit temàtic del report, obviant l'àmbit de l'onomàstica per les raons ja adduïdes. Mantenim la mateixa distribució d'aquests recursos segons consta a l'aplicació de gestió de recerca de les pròpies universitats, ja que en la majoria dels casos disposen d'una base de dades similar (GREC), la qual cosa facilita l'explotació d'aquestes dades i la seva presentació uniformitzada. Les relatives a la UAB s'han obtingut a través del gestor de Producció Científica d'aquesta universitat. En alguns casos les dades s'han complementat amb altres fonts d'informació que, així i tot, no ens han permès de poder disposar de dades completes de forma generalitzada, per exemple relatives als imports concrets rebuts en cadascuna de les accions que s'esmenten.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

5.2.1. Història de la llengua

En aquest apartat es tenen en compte els recursos obtinguts pel grup d'"Història de la Llengua" i el de 'Llengua i Literatura de l'Edat Moderna', ambdós de la UdG. En el segon cas s'han omès les referències econòmiques dels ajuts que explícitament corresponien a la recerca en l'àmbit de la literatura que realitza el grup, atès que no correspon a l'abast del report.

TAULA 33

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup Història de la Llengua (UdG)			
Accions especials i complementàries	2007	Primeres Jornades sobre Llengües Minoritàries. Ajuts per a la realització d'accions complementàries (MEC, HUM2007-30601-E)	4.000 €
Ajuts a la recerca	2007	(2) Ajudes per a estades de becaris FPI (MEC)	No disponible
Grups consolidats	2004	<i>Xarxa Temàtica d'Història de la Llengua i Literatura Medieval i de l'Edat Moderna.</i> Ajuts per a la creació, el desenvolupament i la consolidació de xarxes temàtiques (DURSI, 2004XT 00024)	6.600 €
Projectes de recerca	2004	<i>Historia de la lengua catalana (siglos XIX y XX).</i> Projectes de recerca del PN (MEC, HUM2005-05116)	45.500 €
	2007	<i>Las representaciones de la lengua catalana en la historia.</i> Projectes de recerca del VI Pla Nacional (MEC, FFI2008-04496)	57.000 €
	2008	<i>Dels idiomes naturals a la llengua.</i> Ajuts a projectes cooperatius de R+D	14.000 €

Font: GREC de la UdG i OR-IEC.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 34

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup Llengua i Literatura de l'Edat Moderna (UdG)			
Accions especials i complementàries	2006	(2) ³³	
	2009	(1) Conversió de <i>Qüern</i> en <i>Qüern digital</i> . Convocatòria d'ajuts a Accions Singulares d'R+D (VUDG-Universitat de Girona).	6.680 €
Contractes	2007	Avaluació i assessorament dels programes de beques i ajuts que gestiona l'AGAUR (AGAUR, 069/07 13/07/2007)	No disponible
Grups consolidats	2008	<i>Llengua i Literatura de l'Edat Moderna</i> . Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca (AGAUR, 2009 SGR 90)	38.400 €
Projectes de recerca	2005	(1) ³⁴	
	2006	<i>Els instituts de recerca en filologia a l'estat espanyol i Europa: panorama general</i> . Ajuts a projectes cooperatius d'R+D (UdG)	12.000 €
	2008	(1) ³⁵	

Font: GREC de la UdG OR-IEC.

5.2.2. Gramàtica i lexicografia històriques

Tot seguit es donen dades relatives als recursos obtinguts pels grups 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' (UdG), 'Lèxic i Gramàtica' (UdG) i 'Lexicografia i Diacronia' (UAB).

³³ Es tracta de dues actuacions que tenen a veure amb la recerca en literatura del grup i amb l'organització i celebració del *VI Col·loqui Internacional Problemes i Mètodes de Literatura Catalana Antiga: Francesc Fontanella en el seu temps* (HUM2006-27317-E i 2006/ARCS/00156).

³⁴ Correspon a un projecte de literatura: *Inventario general de la poesía catalana del Barroco en cancioneros manuscritos (s. XVII-XVIII)*. (HUM2006-08326/FILO).

³⁵ Projecte de literatura: *La literatura catalana del Renacimiento y el Barroco en el contexto europeo. Edición de textos* (FFI2009-09630).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 35

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada (UdG)			
Accions especials i complementàries	2006	(1) 17 Coloquio de Gramática Generativa. Ajuts per a la realització d'Accions Complementàries (MEC, HUM2006-27370-E)	6.000 €
		(2) 17 Col·loqui de Gramática Generativa. Ajuts per a l'organització d'accions mobilitzadores (AGAUR, 2006/ARCS2/00007)	4.000 €
	2007	XXIII Encuentro Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas. Ajuts per a la realització d'accions complementàries (3r termini) (MEC, HUM2007-31149-E)	7.000 €
	2008	<i>Els estels i l'home medieval</i> . Convocatòria d'ajuts a accions de comunicació de la recerca (VUDG-Universitat de Girona)	No disponible
Ajuts a la recerca	2006	Beques i ajuts per a estades per a la recerca fora de Catalunya (BE) (AGAUR, 2006 BE 00323)	3.210 €
	2007	Beques i ajuts per estades per a la recerca fora de Catalunya (BE) (AGAUR)	No disponible
	2008	<i>Els estels i l'home medieval</i> . Convocatòria d'ajuts a accions de comunicació de la recerca (VUDG-Universitat de Girona)	No disponible
Contractes	2007	Conveni de traspàs del finançament necessari per tal d'atendre les necessitats de recerca (VUAB, R06/07)	10.000 €
	2009	Conveni de traspàs de fons per facilitar les tasques que ha de dur a terme el grup de recerca CONEIXMEDI en el desenvolupament de la xarxa 'Didàctica de les Ciències Socials' (VUAB, R16/09)	No disponible
Projectes de recerca	2004	(1) <i>Fonètica i ordinador</i> . Ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent (DURSI, 2004MQD 00147)	9.400 €
		(2) <i>Lingüística Diacrònica</i> . Projectes de recerca d'alguns programes del PN (MEC, HUM2005-08149-C02-02)	18.000 €
	2007	<i>Gramática comparada y lingüística diacrónica</i> . Projectes d'I+D+I del Vi Pla Nacional (MEC, FFI2008-06324-C02-02)	59.000 €

Font: GREC de la UdG i OR-IEC.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 36

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup de Lèxic i Gramàtica (UdG)			
Accions especials i complementàries	2006	17 <i>Coloquio de Gramática Generativa</i> . Ajuts per a la realització d'Accions Complementàries (MEC, HUM2006-27370-E)	6.000 €
	2008	Ajut a la publicació d'articles vinculats a tesis doctorals (Pau Maré Soler) (UdG)	No disponible
	2009	(1) 'Jo fa eso de segon'; 'Están subido una de piedras arriba': com és i per què el primer català o castellà dels estrangers. Convocatòria d'ajuts a accions de comunicació de la recerca (ACR2009) (UdG)	2.500 €
		(2) Ajut a la publicació d'articles vinculats a tesis doctorals (Laura Garganta Saurí) (UdG)	900 €
	(3) <i>Corpus parla catalana produïda per aprenents estrangers</i> . Convocatòria d'ajuts a Accions Singulares d'R+D (UdG)	12.000 €	
Ajuts a la recerca	2006	(1) Beques i ajuts per estades per a la recerca fora de Catalunya (BE) (AGAUR, 2006 BE 00323)	3.210 €
		(2) Beques i ajuts per estades per a la recerca fora de Catalunya (BE) (AGAUR, 2006 BE 00689)	3.130 €
	2008	Ajuts complementaris per a la Mobilitat d'Investigadors de la UdG (UdG)	No disponible
Contractes	2006	Elaboració de materials de suport per a l'aprenentatge de la llengua catalana (Departament d'Educació i Universitats)	74.562 €
Grups consolidats	2005	<i>Grup de Lèxic i Gramàtica</i> . Ajuts per a grups de recerca consolidats (GRC) (AGAUR, 2005SGR 00427)	0 €
	2008	<i>Grup de Lèxic i Gramàtica</i> . Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca per a l'any 2009 (AGAUR, 20009SGR 543)	0 €
Projectes de recerca	2004	<i>Fonètica i ordinador</i> . Ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent (DURSI, 2004MQD 00147)	9.400 €
	2005	<i>Lenguas e inmigración: la diversidad tipológica en la morfosintaxis y en el léxico y su influencia en el aprendizaje del catalán y del español</i> . Projectes de recerca del Pla Nacional (1r i 2n termini) (MEC, HUM2006-	72.000 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		07217/FILO)	
	2008	<i>Lenguas e inmigración: gramática comparada, léxico y adquisición de L2. Teoría, descripción y aplicaciones.</i> Convocatòria d'ajudes per a la realització de projectes de recerca fonamental, en el marc del VI del Pla Nacional (MICINN, FFI2009-07635)	64.130 €

Font: GREC de la UdG i OR-IEC.

TAULA 37

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup de Lexicografia i Diacronia³⁶ (UAB)			
Ajuts a la recerca	2006	Red Temática: Lengua y Ciencia (HUM2006-26465-E/FISO)	12.000 €
Grups consolidats	2005	<i>Grup de Lexicografia i Diacronia.</i> Ajuts a grups de qualitat (AGAUR, 2005SGR 00568)	37.600 €
	2009	<i>Grup de Lexicografia i Diacronia.</i> Ajuts a grups de qualitat (AGAUR, 2009SGR 1067)	56.800 €
Projectes de recerca	2009	<i>Lematización y categorización morfológica del Corpus del català antic (CICA)</i> (MEC, FFI2009-07479-E/FILO)	43.000 €

Font: Web del grup (<http://grupsderecerca.uab.cat/sfi/>) i OR-IEC.

5.2.3. Dialectologia

En el camp de la dialectologia ja havíem avançat que l'activitat de recerca universitària es desenvolupava sobretot a través del 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB) i de l'"Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL). De totes maneres, en les taules següents es presenten també dades dels grups en què l'interès per la dialectologia no és prioritari però ocupa una part de la recerca que s'hi desenvolupa, així com les d'alguns projectes³⁷ ('Els sons del català' (UB)) concret no adscrit directament a un grup de recerca però rellevant en l'àmbit que tractem. Val a dir que en tots els casos es tracta de

³⁶ S'inclouen només les dades relatives als projectes relacionats amb la llengua catalana, ja que el grup desenvolupa una part important de la seva recerca a l'entorn de la llengua espanyola.

³⁷ Les dades que tenen a veure el projecte 'Scripta i variació dialectal' (UB), s'inclouen a la taula que correspon al Grup d'Estudi de la Variació (ref. HUM2005-02821/FILO) al qual estan integrats alguns dels investigadors del projecte.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

dades generals del grup ja que difícilment es pot destriar la part dels recursos obtinguts per una parcel·la temàtica concreta.

TAULA 38

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup d'Estudi de la Variació (UB)			
Accions especials i complementàries	2003	(1) Elaboración de un sincronizador de texto audio. Aplicación docente. Acción complementaria del Programa Nacional de Difusión de la Ciencia y la Tecnología (MEC, DIF2001-5165-E)	3.000 €
		(2) ³⁸	
		(3) Organización del '11è Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona'. Programa Nacional d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (MEC, BFF2002-12316)	1.635 €
		(4) Atorgament d'un ajut per a Accions especials de Recerca i Desenvolupament (ACES) (DURSI)	
	2004	Atorgament d'un ajut per a Accions especials de Recerca i Desenvolupament (ACES) (DURSI)	No disponible
	2005	(1) <i>15 Coloquio de Gramática Generativa</i> . Pla Nacional d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (MEC, HUM2004-21189-E)	3.800 €
		(2) <i>Histocat-Ms: Analizador morfosintáctico de textos históricos del catalán</i> . Pla Nacional d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (MEC, HUM2005-24438-E)	60.000 €
Ajuts a la recerca	2003	(1) ³⁹	
		(2) Concessió Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic (Joan Solà)	No disponible
	2004	Ajuts per a la creació, el desenvolupament i la consolidació de xarxes temàtiques (DURSI, 2004XT 00078)	6.600 €
	2005	(1) Atorgament d'ajuts per a l'organització d'accions	No disponible

³⁸ I Simposi Internacional Salvador Espriu.

³⁹ Subvenció per a l'organització del Congrés 'I Simposi Internacional Salvador Espriu'.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		mobilitzadores (ARCS1-2005) (2) Atorgament d'ajuts per a l'organització d'accions mobilitzadores (ARCS1-2005)	3.025 €
	2006	(1) Ajut al projecte 'Dificultats en l'aprenentatge del sistema fonicomorfològic del català' (AGAUR) (2) Ajut per a 'Una jornada científica en commemoració del Primer Congrés Internacional de la llengua catalana'	No disponible No disponible
	2007	Estada a Universitat Stendhal Grenoble III. Ajuts per a estades de recerca fora de Catalunya (AGAUR)	No disponible
	2008	(1) Estada fora de Catalunya per a la realització del projecte 'Polítiques lingüístiques escolars en situacions de plurilingüisme escolars en situacions de plurilingüisme: resultats i impactes' (2) Estada de professors espanyols en centres estrangers (programa 'Savador de Madariaga')	No disponible No disponible
	2009	(1) Ajut per a l'organització d'accions mobilitzadores: 'Variació lingüística i complexitat' (AGAUR) (2) <i>Adopció i manteniment de llengües en els processos de resocialització dels joves</i> . Ajuts a projectes de recerca d'investigadors joves (AGAUR)	5.000 € No disponible
Grups consolidats	2005	<i>Grup d'Estudi de la Variació</i> . Ajuts a grups de qualitat (AGAUR, 2005SGR 01046)	38.600 €
	2009	<i>Grup d'Estudi de la Variació</i> . Ajuts a grups de qualitat (AGAUR, 2009SGR 521)	44.800 €
Projectes de recerca	2004	(1) <i>Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada</i> . Convocatòria d'ajuts per a projectes de recerca del PN (MEC, HUM2004-01504/FILO) (2) <i>Aprenentatge reflexiu i autònom aplicat a la docència de la llengua catalana: l'aplicació del portfolio</i> . Programa de Recerca en Docència Universitària REDICE (ICE-UB)	55.820 € No disponible
	2005	(1) <i>Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y variación dialectal</i> . Ajuts per a la realització de projectes de recerca del PN (MEC, HUM2005-02821/FILO) (2) <i>Pragmática, estilo e identidades: análisis de rasgos verbales y no verbales en el discurso de hablantes plurilingües</i> . Ajuts per a la realització de projectes de	33.320 € 29.750 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		recerca del PN (MEC, HUM2005-01936/FILO)	
	2006	(1) <i>Evolución y transmisión de grupos lingüísticos</i> . Ajuts per a la realització de projectes de recerca del PN (MEC, HUM2006-04395/FILO) (2) <i>Resocialización y Lenguas. Los efectos lingüísticos del paso de la educación primaria a secundaria</i> . Ajuts per a la realització de projectes de recerca del PN (MEC, HUM2006-05860/FILO)	36.542 € 54.450 €
	2007	<i>Explotación de un corpus oral dialectal: análisis de la variación lingüística y desarrollo de aplicaciones informáticas para la transcripción automatizada (2a fase)</i> . Convocatòria d'ajuts per a projectes de recerca del PN (MEC, HUM2007-65531/FILO)	136.488 €
	2008	<i>Coherencia textual y estilos discursivos</i> . Convocatòria d'ajuts per a la realització de projectes de recerca, programes d'activitat investigadora i accions complementàries (MEC, FFI2008-01230/FILO)	33.880 €
	2009	(1) <i>Diatopía y cambio lingüístico. Scripta y proyección dialectal</i> . Convocatòria d'ajuts per a la realització de projectes de recerca, programes d'activitat investigadora i accions complementàries (MEC, FFI2009-12627) (2) <i>Resocialización lingüística en educación secundaria</i> . Convocatòria d'ajuts per a la realització de projectes de recerca, programes d'activitat investigadora i accions complementàries (MEC, FFI2009-09968)	55.660 € 55.660 €

Font: GREC de la UB i OR-IEC.

TAULA 39

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu (UdL)			
Ajuts a la recerca	2003	Borsa de viatge per assistir a congressos i altres reunions (UdL)	229,98 €
	2005	(1) Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	514 €
		(2) II Setmana de la comunicació. Ajuts per a projectes de recerca (IEI)	600 €
	2006	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	500 €
	2007	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	719,62 €
	2008	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	992,65 €
	2009	(1) Ajut del Centre de Cooperació Internacional (UdL)	No disponible
(2) Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)		700 €	
Contractes	2003	<i>Llengua i territori al sud del Pirineu; el Montsec occidental (Osca/Lleida)</i> . Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (X0163) (UdL)	5.000 €
	2005	<i>Organització dels actes commemoratius del centenari del naixement de Joan Coromines i Vigneaux</i> . Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (Conveni, C0755) (UdL)	27.000 €
	2006	<i>Elaboració lingüística i de continguts de publicacions en occità. Suplement 'Aran ath Dia' de Segre</i> . Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (Conveni, C06040) (UdL)	No disponible
	2007	(1) <i>Gestió lingüística del suplement 'Aran ath Dia'</i> . Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (Servei, S07141) (UdL)	No disponible
(2) Conveni de col·laboració entre l'Agaur i la UdL per a l'organització dels actes commemoratius del centenari del naixement de Joan Coromines i Vigneaux. Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (Conveni, C07947) (UdL)		10.789 €	
Grups consolidats	2005	Grup 'Oficina de llengua i literatura de Ponent i del Pirineu'. Ajuts a grups a grups consolidats (AGAUR, 2005SGR 00041)	0 €
	2009	Grup 'Oficina de llengua i literatura de Ponent i del Pirineu'. Ajuts a grups a grups consolidats (AGAUR, 2009SGR 741)	32.800 €

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Projectes de recerca	2005	<i>Lengua y territorio en Pallars y Ribagorza</i> . Ajuts per a projectes de recerca en el marc del PN I+D+I (MEC, HUM2005-07040/FILO)	11.900 €
	2008	(1) Programa IEFA-INTERREG IV: Programa de Cooperación territorial España-Francia-Andorra (2007-2013) (EFA54/08) [Projecte europeu] (2) <i>Estudio y dinamización del dialecto pallarés</i> . Ajuts per a projectes de recerca en el marc del VI PN I+D+I (MEC, FFI2008-06223)	No disponible 32.670 €

Font: GREC de la UdL i Oficina de Suport a l'R+D+I de la UdL.

TAULA 40

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup de Recerca en Fonètica (UdL)			
Accions especials i complementàries	2009	<i>X Coloquio de la Asociación Internacional de Lengua y Literatura Catalanas</i> . Ajuts per a l'organització de congressos, seminaris i altres jornades (MEC, FFI2009-06579-E)	4.000 €
Ajuts a la recerca	2004	(1) <i>El català nord-occidental: bases descriptives i orientacions ortoèpiques</i> . Publicació de treballs d'investigació (UdL)	1.500 €
		(2) <i>El català nord-occidental: bases descriptives i orientacions ortoèpiques</i> . (Versió sonora de 60 textos analitzats, descrits i corregits). Publicació de treballs d'investigació	1.200 €
	2005	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	848 €
	2006	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	500 €
	2007	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	700 €
	2008	Ajut genèric per a grups de recerca (UdL)	700 €
Contractes	2005	Consultoria UOC. Contractes i serveis gestionats per l'Oficina de Suport a l'R+D+I (Formació, K0283) (UdL).	No disponible
Grups consolidats	2005	<i>Grup de Recerca en Fonètica</i> . Ajuts a grups a grups consolidats (AGAUR, 2005SGR 00599)	0 €
	2009	<i>Grup de Recerca en Fonètica</i> . Ajuts a grups a grups consolidats (AGAUR, 2009SGR 408)	32.800 €

Font: GREC de la UdL i Oficina de Suport a l'R+D+I de la UdL.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 41

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús (URV)			
Accions especials i complementàries	2003	Estada de recerca al Centre for Corpus de la Univeristat de Birmingham. Accions especials de recerca (ACES) (CIRIT)	No disponible
	2007	Constitució del <i>Corpus Paral·lel El Periódico-URV (COPEP-URV)</i> 1a fase. Ajuts per a accions específiques de suport a la recerca (ACCE) (URV, 2007ACCES/09)	No disponible
Ajuts a la recerca	2003	(1) <i>II Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'</i> (CIRIT, 2003ARCS 00072)	2.500 €
		(2) <i>II Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'</i> . Ajuts Direcció General de Política Lingüística (DGPL, 2003/2410)	No disponible
		(3) Publicació de les actes del <i>I Congrés sobre Cultura i Territori a la Diòcesi de Tortosa</i> . Ajuts Direcció General de Política Lingüística (DGPL, 2003/2714)	No disponible
		(4) Publicació dels resultats del <i>I Congrés sobre Cultura i Territori a la Diòcesi de Tortosa</i> . Programa de comunicació de la recerca (URV, 2003PCR-05)	No disponible
		(5) Primeres Jornades sobre Toponímia Catalana (Bellver de Cerdanya). Bosses de mobilitat (URV, 2003M3C-138)	No disponible
		(6) <i>II Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'</i> . Ajuts per a organització de congressos (URV, 2003OCO-34)	No disponible
	2005	(1) 10 anys del <i>Diccionari de la llengua catalana</i> . Ajuts per a organització de congressos (URV)	No disponible
		(2) <i>Variació i canvi lingüístic a l'Alt Camp</i> . FI Beques predoctorals per a la formació de personal investigador No disponible (DURSI)	No disponible
	2006	(1) <i>II Congrés de Cultura i Territori a les comarques de la Diòcesi de Tortosa</i> . Ajuts Direcció General de Política Lingüística (DGPL)	No disponible
(2) <i>II Congrés de Cultura i Territori a les comarques de la Diòcesi de Tortosa, Amposta (Montsià) i Rossell (Baix Maestrat)</i> . Ajuts per a organització de congressos (URV)		No disponible	
(3) <i>Variació i canvi lingüístic a l'Alt Camp</i> . FI Beques		No disponible	

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		predoctorals per a la formació de personal investigador (DURSI)	
	2007	Despeses de publicació dels llibres resultants del <i>Congrés de Cultura i Territori de la diòcesi de Tortosa</i> . Programa de comunicació de la recerca (URV)	No disponible
	2008	<i>III Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'</i> . Ajuts per a organització de congressos (URV)	No disponible
	2009	<i>III Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'</i> . Ajuts per a organització de congressos (MEDU/MCYT, FFI2008-02598-E)	5.000 €

Font: GREC de la URV i OR-IEC.

TAULA 42

Recursos econòmics rebuts pel grup (2003-2009)

Grup de Fonètica Experimental⁴⁰ (UAB)			
Accions especials i complementàries	2003	<i>15è Congrés Internacional de Ciències Fonètiques</i> (AGAUR, 2003ARCS-00139)	3.000 €
Grups consolidats	2005	<i>Grup de Fonètica Experimental</i> . Ajuts a grups de recerca consolidats (AGAUR, 2005SGR 00864)	0 €
	2009	<i>Grup de Fonètica Experimental</i> . Ajuts a grups de recerca consolidats (AGAUR, 2009SGR 3)	35.200 €
Projectes de recerca	2003	<i>Paper dels factors articuladoris, aerodinàmics i prosòdics en la implementació dels processos fonològics i de canvi fonètic</i> (MEC, BFF2003-09453-C02-01)	29.000 €
	2006	<i>Factors articuladoris i perceptuals en els canvis fonètics i fonològics</i> (MEC, HUM2006-03743)	111.320 €
	2009	<i>Mecanismos de producción y percepción fonética, y cambio fonético</i> (MEC, FFI2009-09339)	191.180 €

Font: AGAUR, web de Producció científica de la UAB i OR-IEC.

⁴⁰ En aquest cas no s'ha tingut en compte aquells projectes que molt clarament corresponien a una recerca de tipus articulatòria, llevat que incloguessin l'estudi del canvi fonètic.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 43

Recursos econòmics rebuts pel projecte (2006-2009)

Projecte 'Els sons del català' (UB)			
Període	Tipus de contracte/ajut	Entitat/administració finançadora	Import
2006-2008	Conveni	Casa de les Llengües	3.000 €
	Conveni	Institut Ramon Llull	3.000 €
	Ajut d'Innovació docent (2006PID-UB/13) 1a fase	Universitat de Barcelona	3.000€
	Ajut d'Innovació docent (1222764456) 2a fase	Universitat de Barcelona	1.000€
2008-2010	Ajut de Millora de la qualitat docent (2008MQD00189)	AGAUR, Generalitat de Catalunya	9.600 €

Font: Web del grup (www.ub.edu/sonscatala/) i dades curriculars de l'equip responsable del projecte.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 44

Recursos econòmics rebuts pel projecte (2006-2009)

Projecte 'Atles interactiu de l'entonació del català'⁴¹ (UAB)			
Període	Tipus de contracte/ajut	Entitat/administració finançadora	Import
2006	Ajut per al projecte	Càtedra Alcover-Moll-Villangómez	6.000 €
	'Materials per a l'estudi de la prosòdia i l'entonació dels dialectes catalans de les Illes Balears' Ajut de Millora de la qualitat docent per al projecte: 'Atles interactiu de l'entonació del català'	AGAUR, Generalitat de Catalunya	3.000 €
2007-2008	Ajuts Euroregió a xarxes euroregionals de cooperació (PRE/3323/2006) per desenvolupar el projecte: 'Atles de la prosòdia del català i l'occità'	Departament de la Vicepresidència, Generalitat de Catalunya	20.000 €
2007-2010	Ajut per desenvolupar el projecte: 'Atles de l'entonació del català'	Càtedra Alcover-Moll-Villangómez	22.494,53 €
2008-2011	Conveni de col·laboració per desenvolupar el projecte: 'Atles de l'entonació del valencià'	Acadèmia Valenciana de la Llengua i UAB	67.211,20 €

Font: Web del grup (<http://prosodia.upf.edu/atlesentonacio/>) i dades curriculars de la coordinació del projecte.

⁴¹ Ens fixem en els ajuts més directament vinculats al projecte, i alguns que deriven del projecte inicial, mentre n'obviem d'altres relacionats amb l'entonació del català —pròpia o contrastada amb altres llengües— que s'emmarquen en la recerca del grup d'Estudis de Prosòdia (UPF), encapçalat per Pilar Prieto. La recerca d'aquest grup considerem que, en la seva globalitat, correspon a l'abast del report de lingüística i ciències del llenguatge.

6. PRODUCTIVITAT I RESULTATS

La productivitat en qualsevol àmbit de la recerca es mesura a través de diversos indicadors que normalment quantifiquen les aportacions fetes per un grup d'investigació o un/a investigador/a. És per això que bona part de les dades que es contenen en aquest apartat són d'aquesta naturalesa. Primerament, es presenten les relatives als grups universitaris de recerca que al llarg del report s'han tingut en compte per la investigació que desenvolupen en els àmbits que són del nostre interès. N'hem exclòs l'onomàstica, perquè, tal com ja hem comentat, no hi ha cap grup específic de recerca en aquest camp. En qualsevol cas, la productivitat en aquesta àrea es visualitza en les dades de publicacions de l'IEC (veg. 6.2.) i les de la Societat d'Onomàstica (veg. 6.3), així com en les de l'annex 1. Precisament les publicacions de l'IEC i el contingut dels dos annexos complementen les dades del primer bloc. Els annexos recullen, per una banda, producció científica en forma de publicacions sovint no adscrita directament a grups de recerca (annex 1), així com tesis doctorals produïdes també més o menys al marge dels grups universitaris tractats (annex 2).

Les dades que es presenten tot seguit procedeixen en bona part dels sistemes de gestió de la recerca de les pròpies universitats (GREC) i, en alguns casos, de les fonts curriculars dels membres dels grups de recerca, malgrat que l'exhaustivitat a l'hora de mesurar la productivitat —tant individual com col·lectiva— d'un grup de recerca és difícil d'aconseguir. En relació amb les dades dels grups de recerca universitaris s'han tingut en compte bàsicament les publicacions (llibres i revistes), les contribucions a congressos, i les tesis, tesines i treballs d'investigació derivades. Com es pot comprovar, les dades merament quantitatives de les taules inicials de cada grup es completen amb altres de contingut més qualitatiu. En les publicacions de l'IEC i de la SdO, així com en els annexos, les dades es presenten en llistes bibliogràfiques.

6.1. Grups universitaris de recerca

Les dades que es presenten tot seguit corresponen als grups universitaris de recerca que de forma íntegra o parcial generen producció científica en alguns dels àmbits del report que s'especifica en l'encapçalament dels diferents apartats. Cal tenir present, doncs, que

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

les dades generals de cada grup en alguns casos inclouen dades productives relacionades amb àrees diverses en els quals treballen els membres de l'equip. Tanmateix, en els comentaris posteriors s'intenta delimitar la part de les aportacions que més s'adeqüen als àmbits d'aquest report a què s'adscriuen.

6.1.1. Història de la llengua (i la lingüística)

Les dades generals de la producció del grup 'Història de la Llengua' de la UdG són les que es mostren en la taula següent.

TAULA 45

Resultats generals de la productivitat del Grup 'Història de la Llengua' (UdG)

Grup d'Història de la Llengua (UdG)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2004	9	5	6	1
2005	10	14	3	2
2006	2	11	5	3
2007	19	17	3	1
2008	7	14	7	2
2009	1	6	2	2

Font: GREC de la UdG.⁴²

Pel que fa a la publicació d'articles en revistes abunden sobretot els publicats en revistes d'àmbit català, és a dir aquelles que, tot i que poden tenir un rang de revistes

⁴² El període s'inicia el 2004 i no el 2003 perquè així és com consta a l'aplicatiu GREC de la Universitat de Girona. Fem extensiu el comentari a tots els grups de recerca vinculats a aquesta mateixa universitat.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

internacionals, s'editen a casa nostra. Entre aquestes n'hi ha de valoració⁴³ distinta (A: *Caplletra*, *Estudis Romànics*,⁴⁴; B: *Anuari Verdager*; C: *Assaig de teatre*, *Auriga*, *L'Avenç*, *Llengua & Literatura*, *Mot so Razo*, *Quaderns d'Italià*, *Randa*, *Revista de Catalunya*, *Serra d'Or*). Algunes de les revistes editades a la península o les de marcat caràcter internacional estan catalogades amb valoració C (*Miscelánea de Estudios Árabes y Hebraicos*, *Revista de Psicología Social Aplicada*, *Glossa. An Ambilingual Interdisciplinary Journal*, *Studi di Filologia Italiana*). En relació amb la temàtica del treball publicat és ben diversa i a l'entorn d'aspectes com ara la llengua dels trobadors, els estudis de les produccions lingüístiques de diversos autors (Ruyra, Carner, Coromines, Fabra), els inicis del *Diccionari català-valencià-balear*, l'Oficina romànica de lingüística (1928-1936), la llengua de la Cancelleria o el paper de la llengua en la construcció identitària, entre d'altres. Per tant, algunes es podrien encabir també en l'àmbit de la història de la lingüística.

⁴³ Per a la classificació de les revistes partim del sistema classificatori CARHUS Plus+ 2010, proposta desenvolupada per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya per tal d'avaluar la recerca que es duu a terme en el sistema científic universitari català en l'àmbit de les Ciències socials i les Humanitats. En el nostre cas, les revistes acostumen a adscriure's a l'àmbit concret de la Filologia, Lingüística i Sociolingüística. Ens sembla oportú destacar només les revistes classificades amb la categoria de A, B i C. Obviem les revistes amb classificació D o bé que les que no estan incorporades al catàleg del CARHUS Plus+.

⁴⁴ Val a dir però que, segons consta al web de la Generalitat, algunes revistes de catalanística, entre les quals s'inclouen precisament *Caplletra*, *Revista internacional de filologia* i *Estudis Romànics*, resten incloses en el grup A per haver obtingut millor puntuació, encara que no compleixin les condicions necessàries. Les altres revistes que es troben en les mateixes circumstàncies són: *Ausa. Publicació del patronat d'estudis osonencs*, *Catalan Historical Review*, *Catalan Journal in Linguistics*, *Catalan Review. International Journal of Catalan Culture*, *Estudios de fonética experimental*, *Estudis. Revista de historia moderna*, *Faventia. Revista de filologia clàssica*, *Manuscrits. Revista d'història moderna*, *Pyrenae* i *Revista de llengua i dret*. També es mantenen en la categoria A, com en la versió anterior (Carhus+ (2008)), revistes que en versions posteriors seran reavaluades: *Afers. Fulls de recerca i pensament*, *Articles de didàctica de la llengua i la literatura*, *Els Marges. Revista de llengua i literatura catalana*, *Quaderns de filologia. Estudis lingüístics*, *Quaderns. Revista de traducció*.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 46

Revistes de publicació dels treballs del grup 'Història de la Llengua' (UdG)

Grup d'Història de la Llengua (UdG)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Annals del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès</i>	<i>Llengua Nacional</i>
<i>Annals de l'Institut d'Estudis Gironins</i>	<i>Lo Floc</i>
<i>Anuari Verdguer</i>	<i>Modilanum (Revista d'Estudis del Moianès)</i>
<i>Assaig de teatre (Revista de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral)</i>	<i>Mot so Razo. Revista del centre d'Estudis Trobadorescs</i>
<i>Auriga. Revista de divulgació i debat del món clàssic</i>	<i>Quaderns d'Italià</i>
<i>Butlletí del Centre Filatèlic i Numismàtic del Ripollès</i>	<i>Randa</i>
<i>Caplletra</i>	<i>Revista Catalana Anual d'Estudis Hebraics</i>
<i>Estudis de llengua i literatura catalanes</i>	<i>Revista de Catalunya</i>
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Revista de Girona</i>
<i>L'Avenç</i>	<i>Serra d'Or</i>
<i>Llengua & Literatura</i>	<i>Vitel-la. Butlletí d'Informació cultural de Ripoll</i>
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Bricolage. Revista de estudiantes de Antropología Social y Geografía Humana</i>	<i>Revista de Psicología Social Aplicada</i>
<i>Medio Ambiente y comportamiento humano. Revista Internacional de Psicología Ambiental</i>	<i>Theatralia: Revista de Poética del Teatro</i>
<i>Miscelánea de Estudios Árabes y Hebraicos</i>	
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Glossa. An Ambilingual Interdisciplinary Journal</i>	<i>Studi di Filologia Italiana</i>

Font: GREC de la UdG.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

En l'apartat de les publicacions destaca també la producció dels membres de l'equip en altres formats com són capítols de llibres o llibres d'autoria individual o col·lectiva, les dades quantitatives dels quals es donen en la taula inicial. En aquest sentit, en la taula següent es recullen també els títols més relacionats amb la història de llengua catalana. La majoria d'aquestes publicacions s'emmarquen en la col·lecció 'Veus del temps' que edita la mateixa Universitat de Girona.⁴⁵

TAULA 47

Obres publicades per membres del grup 'Història de la Llengua' (UdG)

Any d'edició	Autor/a	Referència bibliogràfica
2004	Iglésias, Narcís	<i>Una revisió de Fabra, una crítica a la norma. L'obra lingüística de Josep Calveras.</i> Girona: CCG Edicions
2005	Nadal, Josep Maria	<i>La llengua sobre el paper.</i> Girona: CCG Edicions
2007	Iglésias, Narcís	<i>Epistolari de l'Oficina Romànica.</i> Barcelona: PAM
2008	Nadal, Josep M.	<i>Las 1001 lenguas.</i> Belcaire d'Empordà: Aresta (2a ed.) / (1a ed.: 2007)
	Iglésias, Narcís	<i>Els inicis del Diccionari català-valencià-balear a través de l'epistolari d'A. M. Alcover i Francesc de B. Moll amb Josep Calveras.</i> Barcelona: PAM
	Casacuberta, Margarida; Feliu, Francesc; Ferrer, Joan; Iglésias, Narcís; Rafanell, August	<i>La llengua de 1907.</i> Girona: CCG Edicions
2009	Prats, Modest	<i>Engrunes i retalls: escrits de llengua i de cultura catalanes.</i> Girona: CCG Edicions

Font: GREC de la UdG.

Les dades quantitatives que tenen a veure amb la producció de diferent tipologia de treballs de recerca es mostren també a la primera taula. En el còmput se sumen treballs de fi de carrera, treballs de recerca de doctorat i tesis doctorals. En aquest bloc, durant el període analitzat, es van presentar dues tesis (veg. la taula 48).

⁴⁵ En la taula no s'inclou algun títol publicat en aquesta col·lecció l'autor del qual no pertany al grup de recerca 'Història de la llengua' de la UdG. La referència tanmateix, es pot trobar en la relació bibliogràfica de l'annex 1 (veg. Rasico, 2006).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 48

Tesis doctorals generades en el grup 'Història de la Llengua' (UdG)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2004	Barbara Renesto	Decameron. Traduzione catalana del 1429. Edizione critica e commento	Francesc Feliu (UdG)
2008	Moisès Esteban Guitart	La construcción de identidades en una muestra de adolescentes de la Universidad Intercultural de Chiapas. Funciones de la identidad y mecanismos psicosociales implicados	Josep Maria Nadal (UdG) Ignasi Vila (UdG)

Font: GREC de la UdG.

La projecció del grup, tant en l'àmbit nacional —incloem Catalunya i Espanya— com internacional, es mesura també per la participació en congressos, simposis, col·loquis i altres reunions científiques. En aquest cas s'inclou tant la presentació de comunicacions i ponències com la de conferències. En la taula següent es donen alguns detalls més d'aquestes participacions del grup.

TAULA 49

Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Història de la Llengua' (UdG)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2004	II Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
Barcelona	2007	Jornada sobre edició de textos anteriors a les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans
	2008	XIII EURALEX International Congress
	2009	V Congrés Català de Sociologia
Girona	2003	Tretzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	2004	II Seminario de la Asociación Española de Estudios Hebreos y Judíos
	2005	Jornada d'Homenatge a Joan Coromines
	2006	Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (Banyoles) VI Col·loqui Internacional 'Problemes i mètodes de la literatura catalana antiga': Francesc Fontanella en el seu temps
	2007	Definir una Llengua, Contruir una Cultura
Tarragona	2003	II Col·loqui Internacional 'La Lingüística de Pompeu Fabra'
	2008	III Col·loqui Internacional 'La Lingüística de Pompeu Fabra'
Oviedo	2006	XXV Xornaes Internacionales d'Estudiu
Vic	2004	Església, societat i poder a les terres de parla catalana
Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Alemanya	2003	19è Col·loqui Germano-Català 'Normes i identitats' (Colònia)
França	2005	Colloque International L'éveil des nationalités et les revendications linguistiques en Europe (1830-1930) (Besiers)
Itàlia	2004	I Jornada d'Ensenyament del Català a Itàlia (Bologna)
	2007	Italianismi e Percorsi dell'Italiano Nelle Lingue Latine (Treviso)
	2008	IX Congresso Internazionale dell'Azzociazione Italiana di Studi Catalani: La Catalogna in Europa, l'Europa in Catalogna. Transiti, passaggi, traduzioni (Venècia)
Mèxic	2004	México y Catalunya: historia comparada (Guadalajara)
	2006	Taller de análisis y discusión sobre Lengua, fronteras, interculturalidad e identidad (San Cristóbal de las Casas (Mèxic))

Font: GREC de la UdG.

Pel que fa a l'altre grup de recerca universitari que havíem esmentat en el bloc d'història de la llengua, el grup 'Llengua i Literatura de l'Edat Moderna' de la UdG vinculat a l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes (UdG), cal dir que les dades relatives a les aportacions globals de l'equip mostren sobretot la seva producció en l'àmbit de la Institut d'Estudis Catalans
Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)
Filologia catalana: Llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

literatura catalana. De fet, en el gestor de dades GREC de la UdG el grup apareix sota el nom de 'Literatura de l'Edat Moderna', diferenciat de l'entrada 'Història de la Llengua', que acabem de tractar. És per aquesta raó que hem considerat oportú no incloure els detalls productius del grup en aquest apartat ja que considerem que no s'adeqüen a l'abast del report.

6.1.2. Gramàtica i lexicografia històriques

Les dades globals de la producció d'un dels grups universitaris relacionats amb l'estudi de la gramàtica històrica i la lexicografia històriques, el grup de 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' de la UdG, són les que es mostren en la taula següent.

TAULA 50

Resultats generals de la productivitat del Grup de 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' (UdG)

Grup de Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada (UdG)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2004	2	5	8	-
2005	3	3	9	-
2006	1	4	6	3
2007	3	9	12	1
2008	3	15	13	2
2009	14	19	22	-

Font: GREC de la UdG.

Les publicacions de l'equip es reparteixen en articles publicats en revistes (veg. la taula següent) de diferent abast i distinta catalogació (A: *Caplletra*; B: *Zeitschrift für Katalanistik*; C: *Llengua & Literatura, Interlingüística*). Els treballs més relacionats amb l'àmbit de la lingüística diacrònica tracten temes com el sistema català de clítics des del punt de vista sintàctic i fonològic, els diferents valors d'algunes conjuncions al llarg del temps, l'anàlisi de diferents tipus d'oracions, el procés de formació lèxica en

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

diacronia, el contrast diacrònic i sincrònic d'alguns verbs, les característiques acústiques i articulatòries d'alguns sons o el tractament de diferents unitats gramaticals en diccionaris diversos. Quant a la publicació de monografies, corresponen més aviat a la recerca del grup en l'àmbit de la gramàtica comparada i que, per tant, aporten una visió més sincrònica que diacrònica de la llengua catalana, per la qual cosa s'aparten de les àrees que ara ens interessin. En tenim un exemple en l'obra de Francesc Roca *L'ucraïnès: estudi comparatiu entre la gramàtica de l'ucraïnès i la del català*, editat l'any 2005 pel Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 51

Revistes de publicació dels treballs del grup 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' (UdG)

Grup Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada (UdG)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Caplletra</i>	<i>Llengua & Literatura</i>
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Cuadernos del Instituto de Historia de la Lengua</i>	<i>Lletres Asturianas</i>
<i>Interlingüística</i>	
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Ianua: Revista Philologica Romanica</i>	<i>Revista Argentina de Lingüística</i>
<i>Journal of theoretical and experimental linguistics</i>	<i>Zeitschrift für Katalanistik</i>
<i>Linguistica Occitana</i>	

Font: GREC de la UdG.

Segons les dades disponibles, durant el període analitzat s'han generat tesis de màster i treballs de recerca de doctorat, però no ens consta cap tesi doctoral. Per una altra banda, la participació dels membres de l'equip en diferent tipus de reunions científiques es concreta en les dades de la taula següent.

Institut d'Estudis Catalans
Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)
Filologia catalana: Llengua

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 52

Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada' (UdG)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2004	II Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2006	IV Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2007	V Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2008	VI Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
Barcelona	2004	II Reunió de la Xarxa Temàtica de Lingüística Teòrica
	2008	VIII Congreso Nacional de la AJHLE
	2009	XXIV Trobada Internacional de l'Associació de Joves Lingüistes
Girona	2008	XXIII Trobada Internacional de l'Associació de Joves Lingüistes
	2009	Congrés Internacional Francesc Eiximenis, sis-cents anys (1409-2009)
Granada	2008	IV Congreso de Fonética Experimental
Jaén	2005	Encuentro de Morfología: Investigación y Docencia
Logroño	2006	XXI Encuentro Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas
Madrid	2004	XXXIV Simposio de la Sociedad Española de Lingüística
	2008	VIII Congreso de Lingüística General
	2009	XXXVIII Simposio de la Sociedad Española de Lingüística Procedural Meaning: Problems and Perspectives International Conference

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Mérida	2006	VII Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española
Palma de Mallorca	2009	IX Congreso Nacional de la Asociación de Jóvenes Investigadores de Historiografía e Historia de la Lengua Española IX Congreso Nacional de la Asociación de Jóvenes Investigadores de Historiografía e Historia de la Lengua Española
Pamplona	2007	XXXVII Simposio Internacional de la Sociedad Española de Lingüística
Santiago de Compostela	2004	VI Congreso de Lingüística General
	2005	III Congreso de Fonética Experimental
	2009	VIII Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española
Sevilla	2007	XXII Congreso Internacional de Jóvenes Lingüistas
Soria	2007	Seminario 'La morfología en la confección de un diccionario histórico'
València	2005	Formal, Functional and Typological Perspectives on Discourse and Grammar
Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Argentina	2007	4º Encuentro de Gramática Generativa (Mendoza)
Àustria	2007	XXV Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Innsbruck)
Brasil	2006	Workshop Romania Nova II (Maceió)
Estats Units	2004	8th Diachronic Generative Syntax Conference (New Haven)
	2008	10th Diachronic Generative Syntax Conference (Ithaca (Nova York))
Londres	2009	Twentieth Colloquium Medieval Hispanic Research Seminar
Mèxic	2006	Taller de análisis y discusión sobre la lengua, fronteras,

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		interculturalidad e identidad (San Cristóbal de las Casas)
Polònia	2005	11th Euroweek Conference (Katowice)

Font: GREC de la UdG.

També de la Universitat de Girona cal referir-se a la producció del grup de 'Lèxic i Gramàtica', tot i que com ja havíem comentat, les línies de recerca del grup són força diverses. En la taula següent es donen les dades quantitatives referents a les seves aportacions.

TAULA 53

Resultats generals de la productivitat del grup de 'Lèxic i Gramàtica' (UdG)

Grup de Lèxic i Gramàtica (UdG)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2004	3	16	9	-
2005	5	15	9	6
2006	4	9	13	3
2007	4	8	4	2
2008	9	15	11	3
2009	3	10	7	2

Font: GREC de la UdG.

Les publicacions que corresponen a articles vinculats a l'àmbit que ens ocupa es reparteixen en les revistes que consten a la taula següent. També en aquest cas les revistes tenen diferents categories valoratives (A: *Articles de didàctica de la llengua i la literatura, Caplletra, Estudis Romànics*; B: *Anuari Verdaguer*; C: *Serra d'Or, Interlingüística, Revista Española de Lingüística, Synergies*). En relació amb la recerca

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

del grup que té a veure amb la descripció sincrònica i diacrònica de les llengües romàniques i la descripció lingüística trobem articles en revistes o altra mena de contribucions (capítols de llibre, per exemple) que versen sobre temes com: l'anàlisi lingüística d'inventaris notariais del s. XVIII, l'evolució d'alguns sons llatins o bé treballs de contrast lingüístic que es fixen en diferents llengües romàniques i en aspectes com ara els tipus de compostos. També s'inclou algun treball de tipus onomàstic. Pel que fa a la publicació de llibres destaquen sobretot els dedicats a la lingüística contrastiva, partint sobretot de la realitat multilingüística de l'àmbit de l'ensenyament, i dedicats a l'estudi comparatiu del català amb llengües com el tagal, el romanès, l'ucraïnès. En una línia de recerca diferent podríem esmentar també l'edició de l'obra *Las fronteras de la composición en lenguas románicas y en vasco* editada per Igone Zabala, Elixabete Pérez i Lluïsa Gràcia (publicat el 2004 per la Universitat de Deusto).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 54

Revistes de publicació dels treballs del grup 'Lèxic i Gramàtica' (UdG)

Grup d'Història de la Llengua (UdG)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Anuari Verdaguer</i>	<i>Estudis Romànics</i>
<i>Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura</i>	<i>Revista de Girona</i>
<i>Caplletra</i>	<i>Serra d'Or</i>
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Interlingüística</i>	<i>Revista Española de Lingüística</i>
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Ianua: Revista Philologica Romanica</i>	<i>Synergies</i>
<i>Revue d'Etudes Catalanes</i>	

Font: GREC de la UdG.

En el capítol de treballs d'investigació, a més de diversos treballs de recerca de doctorat i tesis de màster, podem sumar fins a quatre tesis doctorals de contingut lingüístic dirigides per alguns dels membres de l'equip. D'aquestes, però, només un parell s'apropen a l'àmbit de la gramàtica diacrònica.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 55

Tesis doctorals generades en el grup 'Lèxic i Gramàtica' (UdG)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2005	Joan Costa	Norma i variació sintàctiques: la concepció de Pompeu Fabra (1891-1948)	F. Xavier Lamuela (UdG)
	Cinthyà Arenas	Résidents étrangers en Midi-Pyrénées entre intégration et insularisme. Les processus d'intégration dans la perspective de l'analyse du discours	F. Xavier Lamuela (UdG) Patrick Sauzet (Universitat de Tolosa II)
2009	Filippo Melis	La codificació de la llengua sarda: aportacions i perspectives	F. Xavier Lamuela (UdG)
	Berta Crous	Estudi interlingüístic de les construccions que expressen estats patològics en català i mandinga. (Tesi doctoral europea)	Denis Creissels (Université Lumière) Lluïsa Gràcia (UdG)

Font: GREC de la UdG.

Quant a les reunions científiques en què han participat de forma activa els membres de l'equip s'en concreten algunes dades en la taula següent.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 56

*Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Lèxic i Gramàtica'
(UdG)*

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2005	III Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2008	VI Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
Barcelona	2006	VII Congrés de Lingüística General
	2009	XXIV Trobada Internacional de l'Associació de Joves Lingüistes
Girona	2004	II Jornada de Llengua i Immigració
	2006	III Jornada de Llengua i Immigració. Estudis i propostes dels estudiants de filologia
	2008	XXIII Trobada Internacional de Joves Lingüistes
Lleida	2006	Tres Estats per a una llengua. L'occità, i les relacions amb el català, la pervivència en el temps de les dinàmiques polítiques
Osca	2004	II Seminario Ibérico-Itálico de Minorías Lingüísticas (Graus)
Madrid	2008	VIII Congreso de Lingüística General
València	2004	XX Congreso Internacional de la Asociación Española de Lingüística Aplicada
	2005	XXX Col·loqui de la Societat d'Onomàstica (Algemesí) II Jornades de l'Observatori de la Llengua Catalana
	2006	VII Congreso Internacional de Lingüística Francesa: Linguistique Plurielle

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Argentina	2007	4º Encuentro de Gramática Generativa (Mendoza)
Brasil	2006	Workshop Romania Nova II (Maceió)
Estats Units	2004	8th Diachronic Generative Syntax Conference (New Haven)
Itàlia	2007	Nuovi Strumenti per la Tutela e la Promozione delle Lingue Minori (Trento)
Mèxic	2006	Taller de análisis y discusión sobre la lengua, fronteras, interculturalidad e identidad (San Cristóbal de las Casas)

Font: GREC de la UdG.

En referir-nos als grups universitaris que desenvolupen recerca en l'àmbit de la gramàtica i la lexicografia històriques (veg. 3.1.2.2.) fem també referència al grup de 'Lexicografia i Diacronia' de la UAB. Ja havíem assenyalat aleshores les característiques de l'equip —només una investigadora consta adscrita al Departament de Filologia Catalana— i la seva implicació directa en algun projecte com és l'elaboració del Corpus Informatitzat del Català Antic (CICA). Globalment, però, cal dir que bona part de la recerca del grup té la llengua espanyola com a centre d'interès. És per aquesta raó que presentar els resultats generals de la producció del grup considerem que no s'adequa a l'abast d'aquest report. En tenim una mostra en les tesis generades en el si de l'equip en què, tal com es pot comprovar en la taula 57, només una s'ocupa de la llengua catalana —i en aquest cas més aviat des d'una perspectiva dialectològica (Mar Massanell, 2009) — i una altra analitza la influència del català sobre el lèxic castellà des d'un punt de vista diacrònic (Marta Prat, 2003). Tanmateix, podríem destacar algun altre treball de l'equip com ara la publicació electrònica (edició en CD-ROM) *Índex del lèxic estudiat en l'obra de Germà Colón* per part de Glòria Claveria, Laura Muñoz, Marta Prat i Joan Torruella, editat a la UAB l'any 2005. Tot i que també aquest recurs no és exclusiu per a l'estudi del lèxic català, suposa una aportació en l'àmbit de la lexicografia des d'un punt de vista diacrònic.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 57

Tesis doctorals generades en el grup 'Lexicografia i Diacronia' (UAB)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2003	Marta Prat Sabater	Préstamos del catalán en el léxico español	Glòria Claveria Nadal (UAB)
2004	Margarita Freixas Alás	Las autoridades en el primer diccionario de la Real Academia Española	José Manuel Blecua (UAB)
2007	Cristina Buenafuentes de la Mata	Procesos de gramaticalización y lexicalización en la formación de compuestos en español	Carlos E. Sánchez Lancis (UAB)
2009	Mar Massanell Messalles	La progressió d'issoglosses d'est a oest en el català del Principat: sis estudis de cas	Joan Veny (UB) i Mila Segarra (UAB)

Font: Web del grup (<http://grupsderecerca.uab.cat/sfi/>).

6.1.3. Dialectologia

El 'Grup d'Estudi de la Variació' de la Universitat de Barcelona és un dels grups universitaris que genera producció científica en l'àmbit de la dialectologia, tot i que també ho fa en l'àmbit de la pragmàtica i la sociolingüística. Les dades generals de l'equip són les que es presenten en la taula següent.

TAULA 58

Resultats generals de la productivitat del 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB)

Grup d'Estudi de la Variació (UB)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2003	26	39	42	4
2004	32	44	33	6
2005	35	35	30	8
2006	32	55	56	3
2007	24	45	43	1
2008	18	35	34	5
2009	28	39	27	6

Font: GREC de la UB.

Si ens fixem en els treballs més relacionats amb l'àmbit de la dialectologia, cal dir que la producció dels membres del grup que s'hi dediquen abraça diferents perspectives d'anàlisi que contribueixen a la caracterització dels dialectes catalans. Per una banda, es treballa en la descripció lingüística dels nivells foneticofonològic —s'hi inclou la prosòdia i específicament l'entonació—, morfològic —sobretot la morfologia verbal—, sintàctic i lèxic de diferents dialectes catalans (central, balear, gironí, tarragoní, lleidatà, tortosí, rossellonès) i tant des del punt de vista intradialectal com del contrast interdialectal. En aquest apartat també hi podríem considerar les aportacions en la descripció de la parla de zones determinades (Castelló de la Plana, Cadaqués i el català de la Cerdanya, entre d'altres), així com les reflexions a l'entorn del problema de la codificació d'algun dialecte (alguerès). Per una altra banda, la producció del grup cal valorar-la també per les seves aportacions a la disciplina en la mesura que ajuden a definir els avenços en la recerca dialectològica tot introduint una visió interdisciplinària

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

d'aquesta àrea de la filologia. Ens referim a treballs sobre una aproximació pràctica i teòrica a la dialectometria, el tractament d'aspectes metodològics en dialectologia, l'anàlisi de les percepcions interdialectals, l'estudi de la incidència de les variables socials (dialectologia social) en la dialectologia tradicional, la creació de recursos multimèdia per al tractament de textos dialectals o l'elaboració de corpus orals dialectals. Finalment, caldria destacar també la tasca desenvolupada per algun dels membres de l'equip en el compendi i edició de dades relacionades amb les aportacions de filòlegs que han contribuït de manera decisiva a la descripció dels dialectes catalans: Antoni M. Alcover, Francesc de B. Moll, Manuel Milà i Fontanals, Joan Veny. Aquesta part de la producció de l'equip, doncs, es podria també incloure en l'àmbit de la història de la llengua i la lingüística de la filologia catalana (veg. també l'annex 1).

Les directrius que acabem d'esmentar es palesen de forma evident en les publicacions del grup. En les taules següents es presenten les revistes en què han publicat articles (valoració A: *Estudios de Fonética Experimental*, *Estudis Romànics*, *Catalan Journal of Linguistics*, *Catalan Review*. *International Journal of Catalan Culture*; B: *Sintagma*, *SEPLN. Procesamiento de lenguaje natural*, *Verba*. *Anuario Galego de Filoloxia*, *Zeitschrift für Katalanistik*; C: *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, *Llengua & Literatura*, *Randa*, *Revista d'Etnologia de Catalunya*, *Serra d'Or*, *Revista de Lenguas y Literaturas catalana, gallega y vasca*, *Geólinguistique*). També es pot veure a les taules 59 i 60 una selecció de les obres més destacades que signen alguns membres del grup com a editors o autors. En els dos casos s'ha obviat la producció dels altres membres del grup en els àmbits de la sociolingüística i la pragmàtica.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 59

Revistes de publicació d'alguns treballs del 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB)

Grup d'Estudi de la Variació (UB)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura</i>	<i>Llengua Nacional</i>
<i>Dialectologia. Revista electrònica</i>	<i>Noves SL</i>
<i>Estudis Baleàrics</i>	<i>Randa</i>
<i>Estudios de Fonética Experimental</i>	<i>Revista d'Etnologia de Catalunya</i>
<i>Estudis de Llengua i Literatura Catalanes</i>	<i>Revista d'Igualada</i>
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Serra d'Or</i>
<i>Llengua & Literatura</i>	<i>Sintagma</i>
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Cuadernos de Lingüística (Fundación Ortega y Gasset),</i>	<i>SEPLN. Procesamiento de lenguaje natural</i>
<i>Estudios de Sociolingüística</i>	<i>Verba. Anuario Galego de Filoloxia</i>
<i>Revista de Filoloxía Asturiana</i>	<i>Revista de Lenguas y Literaturas catalana, gallega y vasca</i>
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Catalan Journal of Linguistics</i>	<i>Insula. Quaderno di cultura sarda</i>
<i>Catalan Review. International Journal of Catalan Culture</i>	<i>Journal of Catalan Studies</i>
<i>Dialectologia et Geolinguística</i>	<i>Linguistica Atlantica</i>
<i>Estudios Catalanes</i>	<i>Zeitschrift für Katalanistik</i>
<i>Geolinguistique</i>	

Font: GREC de la UB.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 60

Algunes obres publicades per membres del 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB)

Any d'edició	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Perea, Maria Pilar	<i>Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana</i> . Palma de Mallorca: Conselleria d'Educació i Cultura [publicació multimèdia]
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Francesc de B. Moll a l'inici del segle XXI</i> . Barcelona: Publicacions i Edicions de la UB
	Viaplana, Joaquim et al. (ed.)	<i>Textos orals dialectals del català sincronitzats. Una selecció</i> . Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Obres completes de Francesc de B. Moll. Escrits autobiogràfics</i> , vol. I. Palma de Mallorca: Editorial Moll
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Obres completes d'Antoni M. Alcover. Quatre anys de Vicari General. 1898-1902</i> , vol. I. Palma de Mallorca: Editorial Moll
2004	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Obres completes de Francesc de B. Moll. Mossèn Alcover i l'Obra del Diccionari</i> , vol. II. Palma de Mallorca: Editorial Moll
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Obres completes d'Antoni M. Alcover. Materials biogràfics i ideològics</i> , vol II. Palma de Mallorca: Editorial Moll
	Perea, Maria Pilar	<i>Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana (nova edició ampliada amb índexs)</i> . Palma de Mallorca: Conselleria d'Educació i Cultura [publicació multimèdia]
2005	Carrera Sabaté, Josefina; Fernández-Planas, Ana María	<i>Vocals mitjanes tòniques del català. Estudi contrastiu interdialectal</i> . Barcelona: Horsori
	Perea, Maria Pilar	<i>Dades dialectals. Antoni M. Alcover</i> . Palma de Mallorca: Conselleria d'Educació i Cultura [publicació multimèdia]
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Dialectologia i recursos informàtics</i> . Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias
	Perea, Maria Pilar	<i>Antoni M. Alcover dialectòleg, gramàtic, polemista</i> . Barcelona: PAM
2006	Perea, Maria Pilar	<i>Mossèn Alcover a Tremp (1902, 1906, 1921)</i> . Tremp: Ajuntament de Tremp
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Antoni M. Alcover. Dietari de l'excursió filològica 1906</i> . Barcelona: Proa
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Obres completes de Francesc de B. Moll. Estudis dialectològics i onomàstics</i> , vol. III. Palma de Mallorca: Editorial Moll
	Adam, Montserrat	<i>El català septentrional de transició: nova visió des de la morfologia</i> . Barcelona: IEC
2007	Viaplana, Joaquim; Lloret, Maria Rosa; Perea, Maria Pilar; Clua, Esteve	<i>Corpus Oral Dialectal (CD-rom)</i> . Barcelona: Departament de Filologia Catalana de la UB [publicació multimèdia]

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	(ed.)	
	Bernat, Francesc	<i>Un estudi de dialectologia catalana al segle XIX: les notes de Manuel Milà i Fontanals sobre el maonès</i> . Barcelona: PAM
2008	Perea, Maria Pilar	<i>Epistolari d'Antoni M. Alcover (1880-1931)</i> . Palma de Mallorca: Editorial Moll [publicació multimèdia]
2009	Perea, Maria Pilar (dir.)	<i>Arxiu Audiovisual del parlar salat de la Costa Brava</i> . Palma de Mallorca: Servei de Publicacions de les Illes Balears [publicació multimèdia]
	Perea, Maria Pilar	<i>Antoni M. Alcover a les Valls d'Àneu (1906-1921)</i> . Esterri: Consell Cultural de les Valls d'Àneu

Font: GREC de la UB.

En relació amb la recerca produïda ja sigui en format de tesis de màster, treballs d'investigació o tesis doctorals destacaríem els resultats en aquest darrer bloc. En qualsdevol cas, cal matisar que de les tretze tesis que consten generades en el si de l'equip, només quatre (Pons, 2004; Campmany, 2008; Bosch, 2008; Querol, 2009) podríem dir que es relacionen amb

la descripció d'algunes varietats dialectals catalanes i encara d'una manera laxa es podrien considerar treballs dialectològics, ja que les perspectives adoptades els apropen molt a altres àrees com la fonologia, la morfologia o la història de la llengua.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 61

Tesis doctorals generades en el 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2004	Anna Masferer Giralt	Corpus Lingüísticos y ejercicios de lengua	Oliver Strunk
	Juan Antonio González	Las perífrasis verbales en la lengua catalana en los siglos XVI-XIX	Àngels Massip (UB)
	Clàudia Pons Moll	Els contactes consonàntics en balear. Descripció i anàlisi.	Maria Rosa Lloret (UB) i Joaquim Viaplana (UB)
2005	Neus Nogué Serrano	Dixi de persona i marcs participatius en català	Lluís Payrató (UB)
2006	Rosa Maria Torrens Guerrini	Los italianos en Cataluña. Las dimensiones étnica y lingüística de la identidad	Emili Boix-Fuster (UB)
	Mireia Galindo Solé	Les llengües a l'hora del pati. Usos lingüístics en les converses dels infants de Primària a Catalunya	Emili Boix-Fuster (UB) Francesc Xavier Vila i Moreno (UB)
2008	Salvador Comelles Garcia	La dramaturgia docent. Una perspectiva dramaturgica de la classe universitària com a situació comunicativa	Lluís Payrató (UB)
	Elisenda Campmany Jané	Diferències fonològiques entre diversos estils de parla al català central septentrional	Maria Rosa Lloret (UB)
	Andreu Bosch Rodoreda	La interferència dels parlars sards en el català de l'Alguer entre els segles XVII i XVIII. Estudi del lèxic a través dels 'Registres de danys' de la 'Barracelleria' (1683-1829)	Lídia Pons i Griera (UB)
2009	Jaume Fitó Pardo	Multimodalitat i dixi d'espai en joves catalans multilingües	Lluís Payrató (UB)
	José Luis Quintero Carrillo	La construcción de las identidades culturales y lingüísticas en los migrantes de retorno: el caso de Colima (México)	Antoni Torres Lluís Payrató (UB)
	Laia Querol Cortiella	Aspectes morfofonològics en la morfologia verbal del català nord-occidental	Maria Rosa Lloret (UB)
	Makiko Fukuda	Els japonesos a Catalunya i la llengua catalana: comunitat, llengües i ideologies	Francesc Xavier Vila i Moreno (UB)

Font: GREC de la UB.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Finalment, s'ha de constatar la projecció de la recerca del grup en la seva participació activa en nombroses reunions científiques. En les referències de la taula següent també s'han exclòs les que corresponen als àmbits de la sociolingüística i la pragmàtica i, per tant, s'han prioritzat les que tenen a veure amb treballs relacionats amb la dialectologia.

TAULA 62

Reunions científiques en què han participat els membres del 'Grup d'Estudi de la Variació' (UB)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2006	IV Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
Barcelona	2003	15th International Congress of Phonetics Sciences
	2004	I Workshop 'IV Jornadas de AMPER en España'
	2005	2nd Phonetics and Phonology in Iberia (PaPI)
	2006	VII Congrés de Lingüística General
	2009	- Workshop on Prosody and Meaning - 17è Col·loqui Lingüístic de la UB (CLUB17)
Girona	2003	- XIII Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes - Col·loqui Internacional 'L'Albera i el patrimoni en l'espai transfronterer' (Figueres)
Granada	2008	IV Congreso de Fonética Experimental
Lleida	2009	XV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
Palma de Mallorca	2003	Congrés Internacional Francesc de B. Moll
Múrcia	2005	V Congreso Internacional de Historiografía Lingüística
	2009	I Congreso Internacional de Lingüística de Corpus (U Murcia)
Santiago de Compostela	2004	VI Congreso de Lingüística General

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	2005	III Congreso de Fonética Experimental
	2007	Geografía lingüística ibérica: trabajos y métodos (18-20 de julio de 2007)
Tarragona	2009	III Col·loqui Internacional 'La Lingüística de Pompeu Fabra'
Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Alemanya	2003	2nd Freiburg Workshop on Romance Linguistics. Corpora and Historical Linguistics (Freiburg im Breisgau)
	2006	20. Deutscher Katalanistentag / 20è Col·loqui Germano-Català (Universität Tübingen)
	2008	21. Deutscher Katalanistentag / 21è Col·loqui Germano-Català: "Llengua i migració" (Kiel)
	2009	Morphologies in contact (Bremen)
Anglaterra	2004	- Language contact and minority languages on the littorals of western Europe, St Andrews University (Escòcia) - 11th Colloquium of the North American Catalan Society / 50th Annual Conference of the Anglo-Catalan Society (Eton College) (Eton)
	2006	The Fourteenth Manchester Phonology Meeting (Manchester)
	2008	First Oxford Workshop on Romance Verb Morphology (Oxford)
Àustria	2007	XXV Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Innsbruck)
Canadà	2005	12th International Conference on Methods in Dialectology (Moncton)
	2007	18th International Conference on Historical Linguistics (ICHL 2007, August 6-11, 2007 (Montreal))
Eslovènia	2009	International Society for Dialectology & Geolinguistics (SIDG), 6. SIDG congress (Maribor)
Estats Units	2005	35th Linguistic Symposium on Romance Languages (LSRL-35) (U

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		of Texas at Austin) (Austin)
França	2004	2ème Séminaire du projet de l'Atlas Multimédia Prosodique de l'Espace Roman (Grenoble)
Hongria	2006	- XIV Col·loqui Internacional de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, organitzat per la Universitat Eötvös Loránd de Budapest (Budapest) - Third Old World Conference in Phonology (OCP-3) (Eötvös Loránd U Budapest; Research Institute for Linguistics of the Hungarian Academy Sciences) (Budapest)
Japó	2006	Jornadas sobre Métodos Informáticos en el Tratamiento de las Lenguas Ibéricas (Universidad Sophia) (Tokio)
Letònia	2003	4th International Congress of Dialectologists and Geolinguists (Riga)
Països Baixos	2006	ESF SCSS Exploratory Workshop: Corpora in Phonological Research (Amsterdam)
Portugal	2006	5th Congress of Dialectology and Geolinguistics (Braga)
	2007	Change and Variation in Romance – International Colloquium (Porto)
Praga	2003	XVII International Congress of Linguistics
Xipre	2007	Iclave4 (Nicòsia)

Font: GREC de la UB.

L'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu de la Universitat de Lleida és un dels grups de recerca que també desenvolupa la seva recerca lingüística en l'àmbit de la dialectologia. Els resultats generals de la seva producció científica es mostren en la taula següent.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 63

Resultats generals de la productivitat de l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL)

Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu (UdL)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2003	9	7	6	2
2004	16	3	5	1
2005	17	6	6	4
2006	6	3	4	3
2007	3	7	1	1
2008	4	1	17	2
2009	2	8	22	1

Font: GREC de la UdL.

Les publicacions del grup reflecteixen els diferents eixos principals de la seva recerca dialectològica: l'anàlisi de la realitat dialectal ponentina, del Pirineu lleidatà i de la zona catalana fronterera amb l'Aragó (Ribagorça) a través d'enquestació directa, l'estudi de les relacions de la llengua amb altres components culturals (inventari del patrimoni etnolingüístic de les Terres de Ponent) i el recull toponímic de les àrees estudiades. En la taula 64 s'especifiquen les revistes de publicació d'alguns treballs de l'equip (valoració A: *Estudis Romànics*, *Revista de Educació*, *Zeitschrift für französische Sprache und Literatur*; C: *Llengua & Literatura*, *Llengua i Ús*, *Revista de Catalunya*). En la taula 65 es mostren les obres dels membres de l'equip més relacionades amb la dialectologia i també l'onomàstica.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 64

Revistes de publicació dels treballs del grup 'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL)

Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu (UdL)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Àrnica</i>	<i>Llengua & Literatura</i>
<i>Arts</i>	<i>Llengua i Ús</i>
<i>Butlletí del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya,</i>	<i>Lletres</i>
<i>Butlletí interior de la Societat d'Onomàstica</i>	<i>Nabius</i>
<i>Estudis de Llengua i Literatura Catalanes</i>	<i>Revista de Catalunya</i>
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Ripacurtia</i>
<i>IBIX. Publicació biennal de cultura, arts, lletres, música i ciència dels dos vessants del Pirineu</i>	<i>Sàpiens</i>
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>De Lingua Aragonensi</i>	<i>Revista de Educación</i>
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Estudios Catalanes</i>	<i>Zeitschrift für französische Sprache und Literatur</i>

Font: GREC de la UdL.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 65

Obres publicades per membres del grup 'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL)

Any d'edició	Autor/a	Referència bibliogràfica
2004	Turull, Albert	<i>De Marimanya al Cargol. Inventari toponímic de les Valls d'Àneu</i> . Esterrri d'Àneu: Consell Cultural de les Valls d'Àneu
	Sistac, Ramon	<i>De fronteres i mil·lennis: la Franja, any 2001</i> . Barcelona: IEC
2007	Turull, Albert	<i>La toponímia de les comarques de Ponent. Un assaig d'interpretació tipològica</i> . Barcelona: IEC
2009	Sistac, Ramon; Vidal, Josep Ramon (ed.)	<i>Totxets de Camporrells. 30 anys de recuperació d'una tradició popular (1979-2009)</i> . Lleida: Grup dels Totxets de Camporrells [publicació multimèdia]

Font: GREC de la UdL.

Pel que fa a la recerca generada pel grup, a banda de treballs acadèmicament dirigits i altra mena de treballs de recerca, es registra una tesi doctoral l'any 2005. Tot i que usa la metodologia de la dialectologia clàssica, la investigació se centra en la zona lingüísticament occitana de la Vall d'Aran.

TAULA 66

Tesi generada en l' 'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2005	Aitor Carrera Baiget	Elements de variació diatòica en el Gascó de l'Alta Conca de la Garona. Afers de vocalisme en l'Occità de la Vall d'Aran	Ramon Sistac (UdL)

Font: GREC de la UdL.

Quant a la participació en diverses reunions científiques, tot seguit s'en concreten algunes dades.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 67

Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu' (UdL)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any De celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2005	I Simposi internacional sobre llengües pirinenques. Contactes d'anada i tornada (La Nucia)
	2006	IV Simposi internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2008	- II Encontre Internacional 'Curial e Güelfa': aspectes lingüístics i culturals (La Nucia) - VI Simposi internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia) - XXI Curs de Sociolingüística de la Nucia. Ensenyament, difusió i ús de la norma Lingüística.
	2009	Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Alacant, el Carxe i Guardamar
Barcelona	2004	XXXI Col·loqui General de la Societat d'Onomàstica: Barcelona (Institut Cartogràfic de Catalunya)
	2009	Transferències. La manifestació dels processos extralingüístics en les llengües del món
Girona	2003	13è Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
	2005	IV Jornades transpirinenques (Núria)
	2008	Primeres Jornades sobre Llengües Minoritàries (ODELLEUM- Universitat de Girona)
	2009	VI Col·loqui d'Estudis Transpirinencs. Els Pirineus: frontera i connexió? (Santuari de Núria, Queralt)
Lleida	2004	I Col·loqui sobre la Romanització del Pirineu i els Dominis Lingüístics Actuals (Conselh Generau d'Aran / Universitat de Lleida) (Salardú)
	2005	Jornades sobre el Ribagorçà: El ribagorçà, nus gordià del Pirineu? (Universitat de Lleida)
	2006	V Col·loqui d'Estudis Transpirinencs: Els poders locals als Pirineus: política, societat i cultura (Institut Ramon Muntaner-Centre d'Estudis Ribagorçans)
	2008	I Jornades de formació sobre el patrimoni cultural del Pirineu. El

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		patrimoni cultural a escena
	2009	- XXXVI Col·loqui General de la Societat d'Onomàstica: (Les Borges Blanques) - XV Col·loqui de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
Madrid	2003	Thirteenth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse
Osca	2008	- Eines per a Treballs de Memòria Oral. Centre d'Estudis Ribagorçans - Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Benavarri
Pamplona	2008	- XVI Congreso Internacional de Euskaltzaindia: Las lenguas de los Pirineos: pasado y presente - Pirinioetako Hizkuntzak. Lehena eta oraina (Euskaltzaindia/Real Academia Vasca)
Palma de Mallorca	2003	Congrés Internacional Francesc de Borja Moll
Saragossa	2008	Seminari internacional de traductors de Jesús Moncada (Mequinensa)
	2009	XVI Chornadas sobre as luengas d'Aragón
Tarragona	2003	II Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'
Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Alemanya	2003	19è Col·loqui Germano-Català (Colònia)
Andorra	2004	Trosième Colloque International de l'Association Française des Catalanistes: Els Pirineus; Catalunya i Andorra (Andorra la Vella)
França	2005	Cultures et solidarités dans les Pyrénées centrales et occidentales (Tarba)
	2007	L'Apport de Gerhardt Rohlfs (1892-1986) à la Connaissance des Langues Pyrénéennes (Mairie d'Oloron Ste Marie-Institut Occitan)
	2009	XVI Trobada d'Escriptors al Pirineu (Auloron Sta. Maria)
Hongria	2006	XIV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Budapest)

Font: GREC de la UdL.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Els altres grups, que ja havíem assenyalat que orientaven una part de la seva recerca en l'àmbit de la dialectologia —amb els matisos pertinents—, són l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' de la Universitat Rovira i Virgili, el 'Grup de Recerca en Fonètica' de la Universitat de Lleida i el 'Grup de Fonètica Experimental' de l'Institut d'Estudis Catalans/Universitat Autònoma de Barcelona. En el primer cas, una part dels seus membres ho fan amb treballs dialectològics en sentit estricte, mentre que en els altres dos es tracta més aviat d'un apropament a la descripció fonètica de diferents varietats del català.

Amb relació a la producció científica de l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' de la URV, en la taula següent es mostren les dades globals.

TAULA 68

Resultats generals de la productivitat de l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' (URV)

Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús (URV)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2003	11	22	20	-
2004	3	23	6	-
2005	10	10	9	3
2006	16	21	6	-
2007	12	16	5	6
2008	13	16	20	5
2009	5	9	9	4

Font: GREC de la URV.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Les publicacions de l'equip més relacionades amb la descripció dialectològica corresponen principalment a estudis geolingüístics a l'entorn de diferents zones tarragonines i de les terres de l'Ebre, així com a estudis més detallats d'anàlisi fonètica aplicant la metodologia variacionista. També s'hi inclou algun treball toponímic de les Terres de l'Ebre i del Maestrat. En la taula 69 es concreten les revistes en què els membres de l'equip han presentat els seus treballs (valoració A: *Articles. Revista de Didàctica de la Llengua i la Literatura, Els Marges, Estudis Romànics, Revista de Llengua i Dret, Catalan Review. International Journal of Catalan Culture*, B: *Anuari Verdaguer, Zeitschrift für Katalanistik*; C: *Llengua & Literatura, Llengua i Ús, Randa, Revista de Catalunya, Serra d'Or*). A la taula 70 es presenta una selecció de les obres més destacades publicades per membres de l'equip durant el període analitzat i més properes a la dialectologia. No s'hi inclouen, doncs, altres obres relacionades amb la història de la lingüística (veg. a l'annex 1 les obres de Jordi Ginebra) ni amb àmbits que no corresponen a aquest report, com ara la sintaxi, lexicologia, semàntica, sociolingüística o l'estandardització lingüística, en els quals també l'equip genera producció científica.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 69

Revistes de publicació dels treballs de l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' (URV)

Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús (URV)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Anuari Verdaguer</i>	<i>Llengua & Literatura</i>
<i>Articles. Revista de Didàctica de la Llengua i la Literatura</i>	<i>Llengua Nacional</i>
<i>B/Valls de Lletres</i>	<i>Llengua i Ús</i>
<i>Beceroles</i>	<i>Noves SL</i>
<i>Els Marges</i>	<i>Randa</i>
<i>Estudis de Llengua i Literatura Catalanes</i>	<i>Revista de Catalunya</i>
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Revista de la Comissió de Llengua i Literatura de l'IEV</i>
<i>L'Espill</i>	<i>Revista de Llengua i Dret</i>
<i>La Riuada (revista d'Informació Cultural)</i>	<i>Serra d'Or</i>
	<i>Treballs de Sociolingüística Catalana</i>
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Catalan Review. International Journal of Catalan Culture</i>	<i>Revue d'Études Catalanes</i>
<i>Estudios Catalanes. Revista internacional de lengua, literatura y cultura catalanas</i>	<i>Studia Romanica Posnanensia</i>
<i>Debate Terminológico</i>	<i>Zeitschrift für Katalanistik</i>

Font: GREC de la URV.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 70

*Obres publicades per membres de l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús'
(URV)*

Any d'edició	Autor/a	Referència bibliogràfica
2004	Pradilla, Miquel À. (ed.)	<i>Llengua i literatura a les comarques de la diòcesi de Tortosa</i> . Benicarló: Onada Edicions
2005	Navarro, Pere	<i>Aproximació geolingüística als parlars del Matarranya</i> . Calaceit: Associació Cultural del Matarranya
2009	Cubells, Olga	<i>Els parlars de la Ribera d'Ebre. 1. Estudi geolingüístic</i> . Tarragona: Diputació de Tarragona
	Cubells, Olga	<i>Els parlars de la Ribera d'Ebre. 2. Atlas lingüístic de la Ribera d'Ebre</i> . Tarragona: Diputació de Tarragona

Font: GREC de la URV.

Segons les dades de què disposem, entre els treballs d'investigació generats en el si del grup es van presentar dues tesis doctorals, una de les quals (Cubells, 2005) correspon de ple a l'àmbit de la dialectologia.

TAULA 71

Tesis doctorals generades en l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' (URV)

Any de presentació	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2005	Olga Cubells Bartolomé	Els parlars de la Ribera d'Ebre. Estudi geolingüístic	Pere Navarro (URV)
2007	Xavier Rull	Els substantius d'acció i efecte en català	Jordi Ginebra (URV)

Font: GREC de la URV.

Pel que fa a la projecció de la recerca a través de la participació activa en diferents congressos, simposis, jornades i col·loquis se'n mostren les dades en la taula següent.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 72

Reunions científiques en què han participat els membres de l'Equip de Recerca en Llengua, Estructura i Ús' (URV)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrès/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alacant	2005	III Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2006	IV Simposi Internacional 'Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius' (La Nucia)
	2007	V Simposi internacional 'Vers una sintaxi històrica del català' (La Nucia)
Amposta	2006	II Congrès Cultura i Territori a les Comarques de la Diòcesi de Tortosa (Amposta, Rossell)
Barcelona	2003	15th International Congress of Phonetic Sciences
	2004	Jornada Variació geolèxica i terminologia. Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra / Realiter
	2005	- Espai Terminològic 2005. La normalització de la terminologia - II Jornades sobre el català a les noves tecnologies
	2007	Jornada Toponímia cartogràfica, tendències actuals i futures
	2008	- I Congrès Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques (CINEO 2008) - Primeres Jornades de la Catòsfera (Granollers)
	2009	17è Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona (CLUB 17): Imbricacions entre variació històrica i variació geogràfica en la llengua catalana
Castelló	2003	I Congrès de Cultura i Territori a la Diòcesi de Tortosa (Benicarló)
	2004	II Congrès Internacional sobre Llengua i Societat
Girona	2003	13è Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes.
Lleida	2003	IV Trobada d'Estudiosos de la Comarca de les Garrigues (El Vilosell)
	2009	- XXXVI Col·loqui de la Societat d'Onomàstica (Les Borges Blanques) - XV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
Lleó	2003	V Congreso de Lingüística General
Múrcia	2005	V Congreso Internacional de Historiografía Lingüística

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Osca	2004	Seminario Ibérico-Itálico de Minorías Lingüísticas (Graus)
Tarragona	2003	- II Col·loqui Internacional 'La Lingüística de Pompeu Fabra' - III Jornades d'etnologia a les Terres de l'Ebre. Recerca i interpretació de les formes de treball a la Ribera d'Ebre (Ascó) - Jornades sobre la Llengua a les comarques de Tarragona
	2007	Simposi Josep Güell i Mercader: Per l'Amor al Progrés (Reus)
	2008	III Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'
Tortosa	2005	10 Anys del Diccionari de la Llengua Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (1995-2005)
	2008	I Jornada in memoriam de Josep Panisello. Llengua i ensenyament: llengua estàndard i variació lingüística (Jesús)
València	2007	V Jornada Joan Fuster (Sueca)
	2008	VI Simposi Internacional «Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius» (Sueca)
Vic	2005	VI Col·loqui Verdaguer (Vic/Barcelona)
	2008	VII Col·loqui Internacional Verdaguer (Vic)
Àmbit internacional		
País	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (ciutat)
Andorra	2004	Els Pirineus, Catalunya i Andorra. III Col·loqui de l'Associació Francesa de Catalanistes (Andorra la Vella)
	2007	Segones Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Andorra (Escaldes-Engordany)
	2009	Quarts Debats de Recerca 'La llengua catalana i Andorra' (Andorra la Vella)
Polònia	2003	Congreso Internacional de Lingüística 'El verbo y su entorno: gramática, léxico, texto' (Poznan)

Font: GREC de la URV.

Finalment, incloem algunes dades relatives a la producció científica del 'Grup de recerca en Fonètica' de la UdL i del 'Grup de Fonètica Experimental' (IEC/UAB). Com ja hem advertit amb anterioritat i es pot intuir pel nom dels grups, no són equips que generin recerca dialectològica de forma exclusiva ni entesa en el sentit tradicional del terme. Tanmateix, en ambdós casos, una de les seves línies de recerca contribueix a la descripció fonètica de les principals varietats del català, raó per la qual els incloem aquí.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

En la taula següent es presenten les dades globals del 'Grup de recerca en Fonètica' de la UdL.

TAULA 73

Resultats generals de la productivitat del 'Grup de Recerca en Fonètica' (UdL)

Grup de Recerca en Fonètica (UdL)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2003	6	9	14	-
2004	1	9	7	-
2005	7	5	-	1
2006	5	4	4	1
2007	1	8	1	-
2008	-	4	5	2
2009	2	14	8	1

Font: GREC de la UdL i dades curriculars dels membres pertanyents a altres universitats (UIB i UA).

La producció científica del grup en l'àmbit que ens interessa es pot trobar en la publicació de treballs en diverses revistes (valoració A: *Estudios de Fonética Experimental*, *Estudis Romànics*, *Catalan Review. International Journal of Catalan Culture*; B: *Sintagma*, *Revista de Filología Románica*; C: *Llengua & Literatura*, *Serra d'Or*). Així mateix, en la taula 75 es presenta una selecció de les obres més destacades.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 74

Revistes de publicació dels treballs del 'Grup de Recerca en Fonètica' (UdL)

Grup de Recerca en Fonètica (UdL)	
Revistes d'àmbit català	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Estudis Baleàrics</i>	<i>Revista de Girona</i>
<i>Estudios de Fonética Experimental</i>	<i>Revista de Sociolingüística</i>
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Serra d'Or</i>
<i>Noves SL</i>	<i>Sintagma</i>
<i>Llengua & Literatura</i>	
Revistes d'àmbit estatal	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Revista de Filología Románica</i>	
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Catalan Review. International Journal of Catalan Culture</i>	<i>Estudios Catalanes. Revista internacional de lengua, literatura y cultura catalanas</i>

Font: GREC de la UdL i dades curriculars dels membres pertanyents a altres universitats (UIB i UA).

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 75

Obres publicades per membres del 'Grup de Recerca en Fonètica' (UdL)

Any d'edició	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Segura, Carles	<i>Variació dialectal i estandardització al Baix Vinalopó</i> . Alacant/València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
	Segura, Carles	<i>Una cruïlla lingüística. Caracterització del parlar del Baix Vinalopó</i> . Alacant: Ajuntament d'Elx, Institut Municipal de Cultura
2004	Julià-Muné, Joan; Romero, Sílvia; Creus, Imma	<i>El català nord-occidental. Descripció i orientacions ortoèpiques</i> . Lleida: Pagès editors (amb CD)
2005	Julià-Muné, Joan	<i>Fonètica aplicada catalana. Dels fonaments a les aplicacions de les ciències fonètiques</i> . Barcelona: Ariel (amb CD)
2007	Beltran, Calvo; Segura Carles	<i>El valencià de Torís. El parlar de la Vall dels Alcalans</i> . Torís: Ajuntament de Torís

Font: GREC de la UdL i dades curriculars dels membres pertanyents a altres universitats (UIB i UA).

Durant el període analitzat, hi consta la direcció d'alguns treballs de recerca i treballs acadèmicament dirigits però cap tesi doctoral. Quant a les contribucions de l'equip en diferents reunions científiques se'n poden veure més dades a la taula següent.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 76

Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Grup de Recerca en Fonètica' (UdL)

Àmbit nacional (Catalunya i Espanya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Barcelona	2003	- 15th International Congress of Phonetic Sciences - Jornada d'homenatge a Francesc de B. Moll
	2004	- VII Jornada sobre variació Lingüística: L'explotació de corpus - 1r Congrés internacional i interdisciplinar de participació, animació i intervenció socioeducativa
	2008	I Congrés internacional de neologia a les llengües romàniques.
Girona	2003	13è Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
	2004	4t Congrés sobre la immigració a Espanya: ciutadania i participació
	2005	Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Banyoles
Lleida	2004	Jornada Els camins de la interculturalitat
	2009	XV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
Madrid	2008	Congreso Internacional JAE 100. Centenario de la Junta de Ampliación de Estudios
Palma de Mallorca	2003	Congrés Internacional Francesc de Borja Moll
Santiago de Compostela	2004	VI Congreso de Lingüística General
Tarragona	2003	II Col·loqui Internacional 'La Lingüística de Pompeu Fabra'
	2008	III Col·loqui Internacional 'La lingüística de Pompeu Fabra'
Àmbit internacional		

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alemanya	2003	19è Col·loqui Germano-Català ' Normes i Identitats' (Colònia)
	2006	20è Col·loqui Germano-Català (Tubinga)
Anglaterra	2004	50th Annual Conference of the Anglo-Catalan Society, 11th Colloquium of the North American Catalan Society (Eton)
	2007	Unity within Diversity in the Catalan Speaking Areas (Center of Catalan Studies-Queen Mary University of London, Londres)
Hongria	2006	XIV Col·loqui Internacional de l'Associació de Llengua i Literatura Catalanes

Font: GREC de la UdL i dades curriculars dels membres pertanyents a altres universitats (UIB i UA).

En relació amb les dades disponibles del 'Grup de Fonètica Experimental' ens fixem sobretot en la producció generada des del Laboratori de Fonètica de l'Institut d'Estudis Catalans i la que correspon a l'investigador principal (Daniel Recasens) vinculat, a més, amb la UAB.

TAULA 77

Resultats de la productivitat d'una part del 'Grup de Fonètica Experimental' (IEC/UAB)

Grup de Fonètica Experimental (IEC/UAB)				
Any	Publicacions en revistes	Publicacions en llibres	Contribucions a congressos	Tesis, tesines i treballs d'investigació
2003	-	3	1	-
2004	4	-	-	-
2005	2	-	-	-
2006	3	2	2	-
2007	3	2	1	-
2008	2	1	1	-
2009	5	2	-	-

Font: IEC i Producció científica de la UAB.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Durant el període analitzat es constata la publicació d'articles en diverses revistes (A: *Estudis Romànics*, *Estudios de Fonética Experimental*, *Clinical Linguistics and Phonetics*, *Diachronica. International Journal of Historical Linguistics*, *Journal of Phonetics*, *Journal of the Acoustical Society of America*, *Journal of the International Phonetic Association*, *Phonetica*, *Speech Communication*; C: *Revista de Catalunya*) així com contribucions en format de capítols de llibres o participacions en congressos de marcat caire internacional en tots els casos. Com a obra publicada ens consta l'edició conjunta amb Maria Josep Solé (UAB) i Joaquim Romero (URV) de *Proceedings of the 15th the International Congress of Phonetc Sciences* (3 vol.) (Barcelona: Causal Productions, 2003), congrés celebrat a Barcelona del 3 al 9 d'agost de 2003.

TAULA 78

Revistes de publicació dels treballs del 'Grup de Fonètica Experimental' (IEC/UAB)

Grup de Fonètica Experimental (IEC/UAB)	
Revistes d'àmbit català i nacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Estudis Romànics</i>	<i>Estudios de Fonética Experimental</i>
<i>Revista de Catalunya</i>	
Revistes d'àmbit internacional	
Nom de la revista	Nom de la revista
<i>Clinical Linguistics and Phonetics</i>	<i>Journal of the International Phonetic Association</i>
<i>Diachronica. International Journal of Historical Linguistics</i>	<i>Phonetica</i>
<i>Journal of Phonetics</i>	<i>Speech Communication</i>
<i>Journal of Portuguese Linguistics</i>	<i>Zentrum für Allgemeine Sprachwissenschaft Papers in Linguistics</i>
<i>Journal of the Acoustical Society of America</i>	

Font: IEC i Producció científica de la UAB.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 79

Reunions científiques en què han participat els membres del grup 'Fonètica Experimental' (UAB)

Àmbit nacional (Catalunya)		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Barcelona	2003	15th International Congress of Phonetic Sciences
Àmbit internacional		
Ciutat	Any de celebració	Nom del Congrés/Simposi/Col·loqui (Lloc)
Alemanya	2007	16th International Congress of Phonetic Sciences (Saarbrücken)
Brasil	2006	7th International Seminar on Speech Production (Ubatuba)
França	2008	8th International Seminar on Speech Production (Estrasburg)

Font: IEC i Producció científica de la UAB.

6.2. Publicacions de l'IEC

L'IEC disposa d'un portal de publicacions pròpies que aplega les obres monogràfiques que publica sobre qualsevol branca científica així com col·leccions bibliogràfiques i revistes científiques, a més d'altres edicions en línia de naturalesa diferent. Entre les col·leccions bibliogràfiques que corresponen a la Secció Filològica en trobem de relacionades directament amb els àmbits que ens interessin; en la majoria dels casos són treballs de recerca elaborats sobre aspectes específics de les disciplines implicades. Entre les col·leccions destacaríem: l'*Atles Lingüístic del Domini Català*, el *Petit atlas lingüístic del domini català*, la *Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística*, la *Biblioteca Filològica*, les *Jornades de la Secció Filològica* que realitza de forma periòdica a diferents zones dels territoris de parla catalana (Vic (2003), València (2004), Morella (2005), Banyoles (2006), Castelló (2007), Eivissa i Formentera (2008), Alacant (2009), Tarragona (2009)), els *Repertoris de la Secció Filològica* (treballs d'antroponímia), alguns dels títols publicats a la col·lecció de *Treballs de la Societat*

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Catalana de Lengua i Literatura i els *Treballs de l'Oficina d'Onomàstica*. Pel que fa a les revistes científiques destaquem sobretot *Estudis Romànics* i *Llengua & Literatura*, tot i que apleguen contribucions de temàtica molt variada. *Estudis Romànics* és la revista fundada el 1947 per Ramon Aramon i Serra i que des de l'any 2000 dirigeix Antoni M. Badia i Margarit; a partir de 2004 conjuntament amb Joan Veny. *Llengua & Literatura* (dirigida fins al 2009 per Josep Massot i Muntaner) és la revista que publica des de 1986 la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'IEC. En relació amb la primera, durant el període 2003-2009 es van publicar els números xxv (2003), xxvi (2004), xxvii (2005), xxviii (2006), xxix (2007), xxx (2008) i xxxi (2009). En el mateix període de *Llengua & Literatura* es van publicar els números 14 (2003), 15 (2004), 16 (2005), 17 (2006), 18 (2007), 19 (2008), 20 (2009).

En la taula següent es presenta una selecció de les obres més relacionades amb els àmbits del report segons les diferents col·leccions esmentades.

TAULA 80

Selecció de publicacions del IEC relacionades amb els àmbits del report (2003-2009)

Col·lecció 'Atles Lingüístic del Domini Català' i 'Petit atles lingüístic del domini català'		
Any	Autor/a	Referència bibliogràfica
2004	Pons Griera, Lídia; Veny, Joan	<i>Atles Lingüístic del Domini Català. Volum 2: 2. El vestit; 3 La casa i ocupacions domèstiques</i>
2006	Veny, Joan; Pons Griera, Lídia	<i>Atles Lingüístic del Domini Català. Volum 3: 4. La família: cicle de la vida; 5. Món espiritual: l'Església. Festes religioses. Creences; 6. Jocs; 7. Temps cronològic. Meteorologia; 8. Topografia</i>
2008	Veny, Joan; Pons Griera, Lídia	<i>Atles Lingüístic del Domini Català. Volum 4: 9. El camp i els cultius</i>
2007-2008	Veny, Joan	<i>Petit atles lingüístic del domini català. Volum 1</i>
2009	Veny, Joan	<i>Petit atles lingüístic del domini català. Volum 2</i>
Col·lecció 'Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística' (núm. de la col·lecció)		
2004	Badia i Margarit, Antoni M. (coord.)	<i>Diccionari d'antroponímia catalana: volum de mostra</i> (núm. 9)
2008	Dorca, Jordi	<i>El Parlar de Collsacabra: aproximació i assaig de descripció</i> (núm. 12)
2009	Veny, Joan; Àngels Massip	<i>Scripta eivissenca</i> (núm. 14)
Col·lecció 'Biblioteca Filològica'		
2003	Centre de Recursos Pedagògics Maria	<i>El català de l'Alguer: un model d'àmbit restringit</i> (núm. 48)

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Montessori	
2004	Sistac, Maria Dolors	<i>La llengua dels processos de crims a la Lleida del segle XVI</i> (núm. 49)
2004	Febrer i Cardona, Antoni	<i>Obres gramaticals</i> (núm. 50)
2005	Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit	<i>Els mètodes en dialectologia: continuïtat o alternativa?: I Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit (Barcelona, 11 de març de 2004)</i> (núm. 52)
2006	Soler, Joan	<i>Definició lexicogràfica i estructura del diccionari</i> (núm. 54)
2006	Aebischer, Paul	<i>Estudis de toponímia catalana</i> (núm. 55)
2006	Badia i Margarit, Antoni (ed.)	<i>Homenatge de l'IEC a Joan Coromines, en el centenari de la seva naixença</i> (núm. 57)
2006	Adam, Montserrat	<i>El català septentrional de transició: nova visió des de la morfologia</i> (núm. 58)
2008	IEC	<i>Novetats del diccionari (Diccionari de la llengua catalana, segona edició)</i> (núm. 63)
2008	Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit	<i>Del llatí al romanç, com hem emplenat el buit?: III Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit (Barcelona, 17 de maig de 2007)</i> (núm. 64)
Col·lecció 'Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura'		
2002-2005	IEC. Societat Catalana de Llengua i Literatura	<i>Els substrats de la llengua catalana: una visió actual</i> (núm. 1)
2001-2005	Colón, Germà	<i>Les regles d'esquivar vocables: autoria i entorn lingüístic</i> (núm. 3)
2005	Castellvell, Ventura	<i>El capbreu de Benifallet de 1373</i>
Col·lecció 'Treballs de l'Oficina d'Onomàstica'		
2003	Jassans, Miquel S.	<i>Onomàstica de Colldejou</i> (núm. 7)
2004	Cabré, Dolors; Veciana, Josep	<i>Onomàstica del terme municipal dels Garidells</i> (núm. 8)
2004	Pere Anglès, Ramon	<i>Recull de noms de lloc i de persona de Vilanova de Prades</i> (núm. 9)
2005	Cailà, Montserrat; Escudero, Jean- Paul	<i>Història dels noms de Reiners: les arrels d'un poble del Vallespir</i> (núm. 10)
2006	Perea, Eugeni	<i>Onomàstica de Riudoms</i> (núm. 11)
2006	Pere Anglès, Ramon	<i>Els noms del Vilosell i el seu terme municipal</i> (núm. 12)
2007	Turull, Albert	<i>La toponímia de les comarques de Ponent. Un assaig d'interpretació tipològica</i> (núm. 13)
2008	Jassans, Miquel S.	<i>Onomàstica de Duesaigües i el seu terme</i> (núm. 14)
2008	Amigó, Ramon	<i>Onomàstica del terme municipal de Constantí</i> (núm. 15)

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

2009	Moran, Josep	<i>Característiques del nom propi: estudi d'interpretació lingüística</i> (núm. 16)
------	--------------	---

Font: Portal de Publicacions de l'IEC (<http://publicacions.iec.cat/>).

A banda, en línia es poden consultar altres documents relacionats amb l'estàndard oral, documents de dades sociolingüístiques de la xarxa CRUSCAT, el *Diccionari de la llengua catalana* (2a edició), documents de la Secció Filològica (cinc volums fins al 2003), la *Gramàtica de la llengua catalana* (en procés d'elaboració) i treballs sobre onomàstica com ara el *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya Nord*, editat en paper el 2007.

6.3. Publicacions de la Societat d'Onomàstica

Tenint en compte que una de les finalitats de la SdO és la publicació de monografies en el camp de l'onomàstica, considerem oportú de fer-ne una relació de les publicades durant el 2003-2009, atès que recullen una part important de la recerca que es fa en aquesta disciplina. El 2004 la SdO i l'Institut Cartogràfic de Catalunya van signar un conveni justament per a la publicació de monografies toponomàstiques de poblacions catalanes. A la taula següent també hi afegim el títol genèric de les diferents edicions del *Butlletí Interior* de la SdO.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

TAULA 81

Publicacions de la Societat d'Onomàstica (2003-2009)

Col·lecció 'Monografies' (núm. de la col·lecció)		
Any	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Prats i Auqué, E.	<i>Noms de lloc, llinatges i renoms de l'Argentera</i> (núm. 24)
	Arbós i Gabarró, S.	<i>Onomàstica de Fullela (Garrigues)</i> (núm. 25)
2004	Garcia-Pey, E.	<i>Granera. Recull toponomàstic</i> (núm. 24)
2005	Riera i Fortuny, P.	<i>Noms de lloc, cognoms i renoms de Vilallonga del Camp</i> (núm. 28)
	Garcia-Pey, E.	<i>Castellcir. Recull onomàstic</i> (núm. 29)
2006	Prats i Auqué, A.	<i>Noms de lloc, llinatges i renoms de la Torre de Fontaubella</i> (núm. 31)
2007	Garcia-Pey, E.	<i>Recull onomàstic de Sant Quirze Safaja</i> (núm. 33)
2008	Selfa Sastre, M.	<i>Onomàstica d'Alcover</i> (núm. 35)
	Corredor, Anna M.	<i>Pals. Recull onomàstic</i>
Butlletí Interior de la Societat [núm. d'articles publicats]		
2003		XXVI Col·loqui de Lleida I (1999) (núm. 92) [23]
		XXVI Col·loqui de Lleida II (1999) (núm. 93) [31]
		XXIX Col·loqui de Teulada I (2002) (núm. 94) [20]
		XXIX Col·loqui de Teulada II (2002) (núm. 95) [24]
2004		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 96) [11]
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 97) [9]
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 88-89) [11]
2006		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 100) [11]
		XXVII Col·loqui de Manresa I (2001) (núm. 101) [11]
		XXVII Col·loqui de Manresa II (2001) (núm. 102) [16]
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 103) [10]
2007		XXVIII Col·loqui de Maó i Ciutadella (2002) (núm. 104-105) [22]
		Homenatge a Andreu Romà (núm. 106-107) [24]
2008		XXXII Col·loqui d'Algemesí (2005) (núm. 108-109) [33]
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 110) [12]
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 111) [11]
2009		XXXIV Col·loqui de València (núm. 112)
		Antroponímia, toponímia i bibliografia (núm. 114) [12]
		XXXI Col·loqui de Barcelona (núm. 115) [20]

Font: Web de la Societat d'Onomàstica (<http://www.onomastica.cat/ca/publicacions>).

7. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

Les valoracions finals d'aquest report pretenen apuntar algunes conclusions a partir d'unes dades —no sempre tan exactes i completes com hauríem volgut, i difícils de destriar en alguns aspectes— relatives a determinades branques lingüístiques de la filologia catalana (història de la llengua, gramàtica i lexicografia històriques, dialectologia i onomàstica). Ja avançàvem al principi que aquesta delimitació resulta de vegades ambigua, artificiosa i sovint difícil de traçar, però malgrat tot l'hem mantinguda per coherència respecte als reports que ens han precedit i per evitar excessius encavalcaments i reiteracions amb el report de lingüística i ciències del llenguatge. En relació amb el primer aspecte, a més, els resultats que presentem ens permetran poder-los comparar amb els obtinguts en els períodes anteriors: el report de 1990-1995 i el de 1996-2002 i, consegüentment, poder valorar quina ha estat la trajectòria del nostre camí. Som conscients, tanmateix, que la generalitat de les conclusions següents en alguns casos poden no veure reflectida la realitat dels grups de recerca que hem analitzat o la de la recerca desenvolupada en el marc d'algunes institucions.

7.1. Conclusions

L'anàlisi de les dades presentades en aquest document ens permeten arribar a les conclusions següents:

1. La recerca en filologia catalana té oportunitats desiguals en els programes de recerca de finançament públic.

En l'àmbit europeu la filologia no forma part de les àrees temàtiques prioritàries dels seus programes marcs (dos en el període analitzat: 6è PM (2002-2006) i el 7è PM (2007-2013)). Els canvis respecte a l'aplicació d'aquests programes, que passen dels quatre als set anys, perllonguen encara més aquesta situació de marginació. Segons les dades disponibles, la participació d'algun dels departaments de Filologia catalana de les universitats catalanes s'ha aconseguit només a través de tres projectes (dos de lingüística i un del literatura). A més, pràcticament les úniques possibilitats d'obtenir recursos

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

públics europeus per part dels investigadors que fan recerca en l'àmbit de la filologia catalana és recurrent als programes de mobilitat i, excepcionalment, d'infraestructures.

En el marc dels plans nacionals de recerca i desenvolupament tecnològic la situació és una mica millor però encara poc favorable. Malgrat l'aposta per finançar la investigació bàsica del IV Pla (2000-2003) la filologia catalana forma part, de forma implícita, del bloc de les àrees temàtiques d'Humanitats i les Ciències socials, i ha de procurar aconseguir finançament a través del Programa de Promoció General de Coneixement (IV Pla), del gairebé homònim Programa Nacional de Promoció General del Coneixement (V Pla: 2004-2007) o del Programa de Generació de Coneixements i Capacitats Científiques i Tecnològiques (VI Pla: 2008-2011). En la conovocària del V Pla Nacional d'Humanitats s'establia com a prioritats temàtiques, entre d'altres, el llenguatge —junt amb el pensament i societat—, la comunicació i la lingüística, així com el desenvolupament i l'aplicació de noves tecnologies en humanitats; la filologia, tanmateix, no hi apareix. Els investigadors van recórrer també a les convocatòries vinculades als recursos humans (beques de personal investigador, mobilitat de personal) i, en menor mesura, a infraestructures. Segons dades facilitades per l'OR-IEC en relació amb els Projectes de recerca i accions complementàries del Plan Nacional I+D+I, concedits als departaments la Filologia catalana de les universitats catalanes durant el període 2003-2009, el finançament ha estat vacil·lant i a la baixa (9 projectes el 2007; 10 el 2003, 2009; 17 el 2008; 18 el 2006; 21 el 2004 i 2005).

Pel que fa a l'àmbit autonòmic, els resultats sembla que han estat més favorables. En el marc dels diferents Plans de Recerca (III: 2001-2004) i Plans de Recerca i Innovació (2005-2008, 2010-2013) els investigadors en filologia catalana han rebut finançament sobretot a través del 'Programa de suport a la recerca', al 'Programa de personal de recerca' (beques predoctorals i postdoctorals) i els 'Ajuts de suport a la recerca: Congressos i simposis' (ARCS). En el primer apartat, que és quantitativament el més destacat, els ajuts rebuts en el SGR2009 van superar de molt el finançament aconseguit en la convocatòria SGR2001 i SGR2005. Val a dir, tanmateix, que en la convocatòria de SGR2005 alguns dels grups de recerca consolidats, malgrat el reconeixement, no van obtenir finançament, la qual cosa no cal dir que juga en contra dels avenços en recerca. Aquesta —també en l'àmbit de la filologia catalana— té un cost.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Els investigadors catalans poden comptar igualment amb els recursos que ofereix l'Institut d'Estudis Catalans en el si dels seus programes de recerca, tot i que en aquest cas els recursos s'han de distribuir entre diverses línies de recerca i sovint estan vinculats a projectes propis de la institució de llarga durada.

Les fonts de finançament que ofereixen les pròpies universitats o bé institucions de caràcter més local s'observa que són especialment aprofitades per grups de recerca de les universitats més petites.

2. La recerca filològica es genera majoritàriament en l'àmbit universitari i encara té poca projecció externa

El gruix de la recerca que es desenvolupa en filologia catalana en el marc institucional es concentra bàsicament a la universitat i estructuralment ho fa sobretot en l'àmbit departamental propi. Tot i que la posada en marxa del III Pla de Recerca (2001-2004) ja va evidenciar la desigualtat entre institucions de recerca i que consegüentment es va activar una política de captació de talent (ICREA) i la creació de nous centres de recerca (sistema de centres CERCA), en l'àmbit de les humanitats no s'ha creat cap centre que tingui com a objectiu la investigació a l'entorn de la llengua catalana. La relació a més de la recerca acadèmica amb el món empresarial és pràcticament inexistent. En aquest sentit sembla que s'esmercen pocs esforços per apropar la recerca filològica a la societat. A banda del marc universitari, però, cal destacar també els esforços i els resultats obtinguts en la recerca filològica duta a terme des d'institucions com l'IEC.

Quant al debat implícit que subjau en el tema de què tractem sobre el tipus de recerca que es fa en el camp de la filologia catalana, bàsica o aplicada, considerem que en les àrees que ofereixen un tractament historicista de la llengua encara predomina la recerca bàsica. Això no significa, tanmateix, que no calgui continuar promocionant-la. El cert és però que en àrees com ara la dialectologia o l'onomàstica es percep una obertura cap a una visió més aplicada de les disciplines, encara que no és menys cert que de vegades es concreta simplement en la creació d'eines tecnològiques útils bàsicament per a la comunitat d'investigadors.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

3. Els recursos humans i productius dels àmbits del report analitzats no permeten traçar un panorama d'especialització selectiva

Segons les dades presentades, l'assignació de personal docent i investigador a l'àrea de la Filologia catalana durant el període 2003-2009 s'ha mantingut més o menys estable. Si ens fixem en la categoria acadèmica d'aquest PDI, les xifres més altes corresponen als professors titulars universitaris, però alhora s'observen unes xifres també molt altes de professorat associat. Això significa que es tracta de persones amb una dedicació parcial a la universitat i amb feines complementàries. Aquesta situació cada cop més juga en contra de la consolidació d'una trajectòria investigadora estable i regular. De fet, la producció de tesis doctorals en els àmbits del report és baixa. Durant el període 2003-2009 es van llegir 439 tesis doctorals en el camp de la filologia i la lingüística de les quals 55 estan adscrites directament a un departament de Filologia catalana (12,5%); d'aquestes darreres, 10 (18,1%) estan relacionades amb alguns dels àmbits del report.

Quant a l'oferta docent relacionada amb les àrees del report es detecta en totes les universitats la presència de les assignatures d'història de la llengua, la gramàtica històrica i la dialectologia. L'explicació és ben evident: aquestes assignatures són obligatòries o troncales. En canvi, en cap s'ofereix específicament lexicografia històrica i només en algunes es pot estudiar onomàstica (UB, UdL, i URV), com a assignatura optativa i no de forma regular en tots els cursos; només a la UdL s'ha ofert de forma ininterrompuda durant el període 2003-2009. En canvi, la presència d'aquest tipus d'assignatures a tercer cicle es redueix força. També s'observa poca presència d'assignatures específicament de contingut metodològic; la majoria es relacionen amb la dialectologia ('Mètodes en la recerca dialectal del català' (UB), 'Investigació en dialectologia catalana' (UdL) i 'Metodologia de l'estudi de la filologia catalana' (UAB)).

En relació amb la producció investigadora que emana dels grups de recerca universitaris, d'una banda hem constatat que en la majoria dels casos no es tracta d'una recerca exclusiva en els àmbits analitzats, de manera que els membres d'un mateix grup tenen interessos diferents, ja sigui en altres àrees lingüístiques o fins i tot en l'àmbit de la literatura; potser amb l'excepció del 'Grup d'Història de la Llengua' de la UdG. Es tracta, doncs, de grups que desenvolupen de forma integrada recerca en diferents àmbits

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

(dialectologia, pragmàtica, sociolingüística, lingüística aplicada, fonètica i fonologia, etc.). D'altra banda, es constata també que hi ha àmbits en què es treballa des de distintes universitats, com ara la dialectologia i, en canvi, no existeix cap grup de recerca universitari on la investigació en onomàstica sigui l'objectiu principal. En aquest camp més aviat es tracta d'una recerca personal adscrita a altres grups que investiguen en àrees distintes, o bé d'una recerca desenvolupada fora de l'àmbit universitari.

Un cop avaluada la situació, doncs, ens costaria de traçar de forma clara el panorama d'especialització per universitats segons els àmbits del report. Tot i que «entendre el conjunt de les universitats públiques catalanes com una sola universitat de Catalunya, en què es distribueixen les diverses especialitats segons l'excel·lència en la recerca de cadascuna» (IEC, 2005: 967) era una de les recomanacions del *Report* del període 1996-2002, ara com ara sembla que aquesta situació es perfila més pels resultats productius de cada grup i, per tant, de cada universitat, que no per l'aplicació d'una política universitària definida.

4. En els àmbits analitzats en general es detecta poca internacionalització de la recerca desenvolupada

Algunes de les consideracions apuntades anteriorment, com ara els problemes en la captació de recursos europeus, repercuteixen de forma negativa en la internacionalització de la recerca. Cal dir, tanmateix, que hi ha una responsabilitat que cal que assumeixin els propis investigadors. Ens referim al fet que cal potenciar la difusió de la recerca, per exemple amb la participació en reunions científiques de caràcter internacional o en la publicació en revistes internacionals que tinguin una valoració reconeguda d'excel·lència. La renúncia a poder-ho fer en la pròpia llengua és un preu que irremeiablement s'ha de pagar sovint, però en cap cas no és —o no hauria de ser— una condició per a la internacionalització de la nostra recerca. Per un altre costat, el nombre més o menys elevat d'investigadors d'un equip o la vinculació a una universitat major o menor no hauria de ser un punt determinant per a l'internacionalització, com sí que creiem que succeeix en alguns dels casos avaluats.

També és important mantenir els esforços en l'organització de trobades científiques internacionals que es converteixen en punts de referència. De la mateixa manera hauríem de procurar captar allò que s'anomena el 'talent de fora'; l'excel·lència

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

en la recerca és el millor reclam perquè investigadors d'altres països s'integrin en equips de recerca en filologia catalana.

5. S'observa una tendència a no mantenir de forma estable la cooperació interuniversitària

Tan important, o més, que la projecció exterior creiem que és la cooperació entre tota la comunitat universitària. És habitual —i segurament també normal— que els investigadors d'un grup de recerca tinguin uns vincles directes amb la institució a la qual s'adscriuen; hem vist que passa en l'àmbit universitari i, en bona mesura, també en altres institucions de promoció de la recerca com l'IEC. Ara bé, malgrat que ja hi ha grups integrats per membres d'universitats diferents, considerem que enfortir els llaços de la recerca interuniversitària tindria resultats positius. Durant el període que ens ocupa s'ha de lamentar la desaparició el 2004 de les convocatòries per a xarxes temàtiques, que durant uns anys van contribuir a aquesta col·laboració a què ens referim. Tot i que les xarxes temàtiques van ésser substituïdes per les xarxes de referència, en el moment de redactar aquest informe hi ha vuit xarxes de referència i cap d'humanitats.

6. La investigació individual en l'àmbit de la filologia catalana continua sent habitual

Tot i que, com ja hem comentat, cada cop més la recerca en el nostre àmbit es desenvolupa en el marc universitari o d'altres institucions, encara hi ha una part de la recerca que respon a una investigació individual. Malgrat que aquesta situació no tingui una correlació directa amb l'avaluació de la qualitat d'aquesta recerca, sovint en dificulta les oportunitats de projecció i, per tant, en fa menys visibles els resultats.

7. No s'han superat encara alguns dels punts febles detectats en períodes anteriors

En els reports precedents dels períodes 1990-1995 i 1996-2002 s'assenyalaven alguns punts dèbils que, per les dades obtingudes en el present document, pensem que no s'han superat encara. En aquells moments es fixaven com a punts febles: la poca presència en els currículums universitaris d'alguna assignatura (l'onomàstica); la necessitat d'una revisió crítica constant de les metodologies que s'apliquen en la recerca; la conveniència d'una projecció molt més internacional de la recerca en filologia catalana; conèixer les

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

necessitats reals de la societat per tal d'enfocar adequadament la prioritització en els temes i la direcció de la recerca.

Creiem que s'han fet avenços a l'hora d'adaptar les innovacions tecnològiques en els treballs de recerca en filologia catalana i que s'ha difòs la 'cultura de la sol·licitud' de suport humà i material per a la recerca, encara que amb resultats desiguals. En canvi, com ja havíem comentat, considerem que s'ha retrocedit en la relació interuniversitària en qüestions de recerca.

8. Cal reforçar els punts forts

També en els reports anteriors, s'apuntaven alguns punts forts que subscriuim, però que cal reforçar, com ara que totes les branques que hem avaluat disposen d'investigadors i investigadores de primera línia, la consolidació de formació de grups de recerca o que són notables els resultats quantitius i qualitius dels resultats de la recerca. Hi afegiríem que cal continuar explotant la captació de recursos de fonts diverses, com la majoria de grups fan. També considerem positiva la interdisciplinarietat evident en alguns equips de recerca, la qual cosa permet desenvolupar nous plantejaments científics.

Respecte al fet que els especialistes universitaris en filologia catalana acostumen a tenir una dedicació exclusiva a la docència i a la recerca, valoració feta en el *Report* (1996-2002), les dades obtingudes ens duen a considerar que hi ha un percentatge força alt de PDI que no compleix aquestes condicions. A més, la contractació progressiva de nou personal docent no sembla que es pugui garantir i, òbviament, a llarg termini creiem que aquesta circumstància no és un factor favorable per a la consolidació de la recerca en filologia catalana. També s'ha de destacar que ja en la fase final del període analitzat, sobretot el 2008-2009, la concessió de beques per a la formació de personal investigador ha devallat de forma notable.

Per tot plegat, la nostra conclusió final és que la recerca lingüística en filologia catalana és encara lluny d'equiparar-se a la que es fa en altres àmbits de la tecnologia o les ciències empíriques i formals. Tot i els avenços interns en la disciplina, no sembla que el pas del temps hagi aportat canvis significatius respecte a la valoració externa. El fet que les nostres aportacions no es mesurin en beneficis directes sens dubte en dificulta la

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

trajectòria, però cal que la recerca bàsica es mantingui com a suport de la recerca aplicada.

7.2. Recomanacions

Les recomanacions o propostes de futur són sempre subjectives i depèn de l'òptica des de la qual s'avaluï una situació. És per això que gosem fer algunes recomanacions amb la cautela necessària i conscients que la prioritització d'uns aspectes sobre altres pot no ser compartit per tots els investigadors i investigadores implicats en els resultats del report. De fet, és justament a partir de la valoració de les dades disponibles i de la pròpia experiència que prenen cos les recomanacions següents que presentem en forma d'enumeració sumària.

1. Cal plantejar-se una planificació de la política científica que millori les oportunitats de finançament de la recerca en filologia catalana, sobretot en aquells marcs institucionals en què ara és menys favorable (àmbit europeu i estatal). Cal acabar amb la marginació i discriminació que encara pateix la filologia catalana. No oblidem que un dels reptes i objectius dels Plans de Recerca de la Generalitat és la construcció de l'espai europeu de recerca, suposem que sense excepcions.
2. Convé que des de l'àmbit autonòmic s'incrementi —o si més no, es mantingui— la inversió en recerca en l'àmbit de la filologia catalana. Això inclou la conveniència de crear un centre de recerca que equipari la investigació en aquest àmbit a la que es fa en altres àmbits de les Ciències socials.
3. Cal trobar punts de diàleg entre els agents implicats que permetin definir una política clara que defineixi les prioritats i les directrius de la recerca en filologia catalana.
4. S'haurien d'incrementar els esforços per part d'algunes institucions catalanes per tal d'apostar per la promoció de la recerca en l'àmbit que ens ocupa. No és suficient dependre només de les convocatòries públiques dels organismes més directament implicats en el finançament de la recerca.
5. S'ha de vetllar perquè es mantinguin en els plans d'estudi les assignatures amb un perfil més historicista de la llengua, alhora que cal reforçar la presència d'altres com ara

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

l'onomàstica. Així mateix, els programes de doctorat o màsters han de proporcionar també les eines necessàries (formatives i metodològiques) perquè es pugui continuar fent recerca en els àmbits del report.

6. És imprescindible la col·laboració entre grups de recerca. En aquest sentit cal trobar noves fórmules, des dels òrgans oficials que dissenyen la política científica del nostre país o des dels mateixos grups de recerca, que reactivin aquesta interacció. Creiem que això aportaria beneficis a diferents nivells: poder compartir infraestructures, intercanvis de personal investigador, reflexió a l'entorn d'aspectes metodològics, inversions compartides per a la creació de nous recursos, major difusió de la recerca, etc. D'aquesta manera també s'afavoreix la interdisciplinarietat.

7. Seria bo crear mecanismes (creació de bases de dades, etc.) que permetessin aplegar la recerca que es fa, així com els resultats obtinguts, en cada una de les àrees que hem tractat en el report. Això ajudaria a difondre la nostra recerca.

8. Cal continuar amb la tasca d'avaluació de les revistes científiques en què es publica en català per tal que puguin aconseguir la valoració que els correspon. Alhora s'han de fer les recomanacions pertinents així com oferir el suport necessari per millorar el rànquing d'aquestes revistes. S'ha d'intentar que algunes d'aquestes puguin competir en un rang internacional d'excel·lència. De moment, és satisfactori saber que la informació continguda en el *Reports de la recerca a Catalunya: 1996-2002* de l'IEC s'ha tingut en compte a l'hora de classificar les revistes catalanes dels àmbits de la llengua, la literatura i la història (sistema CARHUS Plus+ de l'AGAUR). Aquest, però, és només un primer pas.

9. La implicació dels investigadors en la gestió dels resultats de la recerca és imprescindible per difondre-la. Si bé el gestor GREC —o similars— és a hores d'ara present en gairebé totes les universitats catalanes, cal que els investigadors siguin curosos i responsables de mantenir actualitzades aquestes bases de dades en aquella part que els correspon. A més, considerem que és fonamental la difusió particular de cada grup de recerca o dels diversos projectes actius per fer més visible i accessible la recerca que es fa en cadascun dels àmbits analitzats. Malauradament, la informació no està sempre disponible ni prou actualitzada.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

10. S'han de trobar els mecanismes necessaris per apropar la recerca en filologia catalana a la societat. Això implicaria ampliar les possibilitats de transferència del coneixement.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1998), *Reports de la recerca a Catalunya. La Lingüística i les ciències del llenguatge (1990-1995)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. També disponible en línia a:

<<http://institucional.iec.cat/gc/ViewPage.action?siteNodeId=460&languageId=1&contentId=-1>> [Consulta: desembre 2011].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2000), *Reports de la recerca a Catalunya. Filologia catalana (1990-1995)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. També disponible en línia a:

<<http://institucional.iec.cat/gc/ViewPage.action?siteNodeId=460&languageId=1&contentId=-1>> [Consulta: desembre 2011].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2005), «Filologia catalana: llengua», dins *Reports de la recerca a Catalunya: 1996-2002*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 881-967. També disponible en línia a:

<http://www.iecat.net/recerca/reports/Publicats2Edicio/Rep_16_Filolo-lleng.pdf> [Consulta: desembre 2011].

MIQUEL, Victòria; TÀSIES, Jordi i CADEFAU, Joan (2006), «Els ajuts per a la creació, el desenvolupament i la consolidació de xarxes temàtiques: suport a la integració de la recerca a Catalunya», *Coneixement i Societat*, 10: 86-107.

VALSALOBRE, Pep (2009), «Institut de Llengua i Cultura Catalanes: 25 anys de recerca en filologia catalana», *Zeitschrift für Katalanistik*, 22: 293-303.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

ANNEXOS

Annex 1. Obres publicades en diversos àmbits del report.⁴⁶

TAULA 82

Obres publicades en els diversos àmbits del report (2003-2009)

HISTÒRIA DE LA LLENGUA I HISTÒRIA DE LA LINGÜÍSTICA		
	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Alcover, Antoni M. (edició a cura de M. Pilar Perea)	<i>Obres completes I</i> . Palma: Editorial Moll
	Guiscafrè, Jaume; Picornell, Antoni (ed.)	<i>Actes del Congrés Internacional Antoni M. Alcover</i> . Palma, Barcelona: Universitat de les Illes Balears, Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, PAM, Biblioteca Abat Oliba, 257
	Alomar i Canyelles, Antoni Ignasi	<i>La llengua catalana a les Balears al segle XX</i> . Palma: Documenta Balear
	Alomar i Canyelles, Antoni Ignasi	<i>La llengua catalana a les Balears al segle XIX</i> . Palma: Documenta Balear
	Colón Domènech, Germà	<i>De Ramon Lluïll al Diccionari Fabra. Acostament lingüístic a les lletres catalanes</i> . Barcelona: PAM, Col·lecció Germà Colón d'Estudis Filològics
	Colón Domènech, Germà (ed.)	<i>Del nombre y de la unidad literaria de la lengua catalana: Discurso leído ante la Real Academia Española en la recepción pública del Sr. Antonio Rubió y Lluch el día 23 de marzo de 1930</i> . Barcelona: IEC
	Julià-Muné, Joan	<i>El desenvolupament de les ciències fonètiques als Països catalans durant el s. XX: aproximació cronològica a la fonètica catalana</i> . Lleida: Universitat de Lleida [En doble versió: catalana i anglesa]
	Lleal, Coloma	<i>Breu història de la llengua catalana</i> . Barcelona: Barcanova
	Miralles i Montserrat, Joan	<i>Francesc de B. Moll: L'home dels mots</i> . Palma de Mallorca: Editorial Moll
	Moll, Francesc de Borja (edició a cura de M. Pilar Perea)	<i>Obres completes I. Els meus primers trenta anys (1903-1934). Els altres quaranta anys (1935-1974)</i> . Palma: Editorial Moll
2004	Alcover, Antoni	<i>Obres completes II</i> . Palma: Editorial Moll

⁴⁶ No s'inclouen referències d'articles publicats en revistes, ni miscel·lànies o obres de temàtica diversa en què puntualment hi pugui haver algun treball relacionat amb els àmbits que ens interessin. En el contingut de la taula hem inclòs també la producció d'autors del País Valencià i les Illes Balears per la rellevància de les publicacions en les àrees corresponents.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	M. (edició a cura de M. Pilar Perea)	
	Badia i Margarit, Antoni M.	<i>Moments clau de la història de la llengua catalana</i> . València: Universitat de València
	Farreny Sistac, Maria Dolors	<i>La llengua dels processos de crims a la Lleida del segle XVI</i> . Barcelona: IEC, Biblioteca Filològica, 49
	Moll, Francesc de Borja (edició a cura de M. Pilar Perea)	<i>Obres completes II</i> . Palma: Editorial Moll
	Moran, Josep	<i>Estudis d'Història de la Llengua Catalana</i> . Barcelona: PAM
	Pazos i Noguera, Maria-Lluïsa	<i>Història de la llengua catalana, dels orígens al segle XV</i> . Castellterçol: La Busca Edicions
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Francesc de B. Moll a l'inici del segle XXI</i> . Barcelona: Universitat de Barcelona
2005	Gimeno Betí, Lluís	<i>Els orígens de la llengua</i> . Alzira: Bromera
	Jufresa, Montserrat; Cabré, Rosa; Malé, Jordi (ed.)	<i>Del romanticisme al noucentisme. Els grans mestres de la filologia catalana i la filologia clàssica a la UB</i> . Barcelona: Universitat de Barcelona
	Perea, Maria Pilar	<i>Antoni M. Alcover: dialectòleg, gramàtic, polemista</i> . Barcelona: PAM
2006	Grau, Josep	<i>La lliga regionalista i la llengua catalana: (1901-1924)</i> . Barcelona: PAM
	Junyent, Maria del Carme	<i>Lingüística històrica</i> . Barcelona: Universitat de Barcelona
	Montonya Abad, Brauli	<i>Història de la llengua catalana en un territori de frontera: Petrer (Vinalopó Mitjà)</i> . Alacant, Petrer: Universitat d'Alacant, Centre d'Estudis Locals del Vinalopó
	Perea, Maria Pilar	<i>Mossèn Alcover a Tremp (1902, 1906, 1921)</i> . Tremp: Ajuntament de Tremp
	Rasico, Philip D.	<i>El català antic</i> . Girona: CCG Edicions
	Ginebra, Jordi	<i>Llengua i política en el pensament d'Antoni Rovira i Virgili</i> . Barcelona: PAM
	Veny, Joan	<i>Tradició, traducció i interferència en el «Diccionari mallorquí (1840) de Pere Antoni Figuera»</i> . Palma: Departament de Cultura
2007	Martí Baiget, Maria	<i>Francesc Matheu i la revista catalana: l'oposició a la normativització del català (1918-1926)</i> . Barcelona: PAM
	Ginebra, Jordi; Solà, Joan	<i>Pompeu Fabra. Vida i obra</i> . Barcelona: Teide
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>L'any 1906 i el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana</i> . Manacor: Patronat de l'Escola Municipal de Mallorca
	Perea, Maria Pilar	<i>Llums i ombres en el Primer Congrés de la Llengua Catalana (1906). La resposta dels intel·lectuals</i> . Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Baleàrics
	Perea, Maria Pilar	<i>Tomàs Forteza i Antoni M. Alcover. Història d'una amistat (1880-1898)</i> . Palma de Mallorca: Moll

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

2008	Cabré, Teresa; Prat, Marta; Torruella, Joan	<i>Joan Coromines i la filologia romànica</i> . Barcelona: UAB, Servei de Publicacions
	Comellas, Jaume	<i>La nació és la llengua: el pensament lingüístic de Joan Maragall</i> . Cabrera de Mar: Galerada
	Ferrer, Josep; Pujadas, Joan	<i>Epistolari Joan Coromines & Lluís Nicolau d'Olwer</i> . Barcelona: Curial Edicions Catalanes
	Forteza, Tomàs	<i>Gramàtica de la llengua catalana</i> . Barcelona: PAM
	Guzmán, Alexandra	<i>La tradició de l'epigrafia romana al Renaixement: patrimoni bibliogràfic català</i> . Barcelona: PAM
	Iglesias, Narcís	<i>Els inicis del diccionari català-valencià-balear a través de l'epistolari d'A. M. Alcover i F. de B. Moll amb J. Calveras</i> . Barcelona: PAM
	Marfany, Joan-Lluís	<i>Llengua, nació i disglòssia</i> . Barcelona: L'Avenç
	Moll, Francesc de B.	<i>Gramàtica catalana: referida especialment a les Illes Balears</i> . Palma: Editorial Moll
	Casanova, Emili; Echenique, M. Teresa (ed.)	<i>El deler de les paraules. Les aportacions de Germà Colón a la romanística</i> . València: Universitat de València
	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Tomàs Forteza Cortés. Gramàtica de la llengua catalana, vol. I</i> Barcelona: PAM
2009	Perea, Maria Pilar (ed.)	<i>Tomàs Forteza Cortés. Gramàtica de la llengua catalana, vol. II</i> Barcelona: PAM
GRAMÀTICA I LEXICOGRAFIA HISTÒRIQUES		
	Autor/a	Referència bibliogràfica
2005	Martines, Josep; Pérez Saldanya, Manuel (ed.)	Monogràfic « <i>Sintaxi històrica</i> ». <i>Caplletra. Revista Internacional de filologia</i> , 38. València: PAM, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
2007	Alegre, Montserrat	<i>Diàlegs de Sant Gregori: estudi lingüístic de la versió catalana de 1340</i> . Barcelona: PAM
	Moll, Francesc de B.	<i>Gramàtica històrica catalana</i> . València: Universitat de València
	Montserrat, Sandra	<i>La semàntica diacrònica cognitiva: una aplicació a propòsit de «venir», «arribar» i «aplegar» (segles XII-XVI)</i> . Barcelona: PAM
	Montserrat, Sandra	<i>La semàntica diacrònica</i> . Barcelona: PAM
	Wheeler, Max	<i>Morfologia i fonologia catalana i romànica: estudis diacrònics</i> . Barcelona: PAM
2009	Pérez Saldanya, Manuel; Martines, Josep (ed.)	<i>Per a una gramàtica del català antic</i> . Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Symposia philologica, 17
DIALECTOLOGIA (descripció i propostes d'estandardització)		
	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Alturo, Núria;	<i>Variació dialectal i estandardització</i> . Barcelona: PPU i Secció de

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Vila, Xavier (ed.)	Lingüística Catalana de la UB
	Scala, Luca	<i>Català a l'Alguer: criteris de llengua escrita</i> . Barcelona: PAM, Biblioteca Serra d'Or, 301
	Veny, Joan	<i>Esriptura i oralitat a Mallorca</i> . Palma: Editorial Moll
2004	Gimeno Betí, Lluís	<i>Mossèn Alcover i les comarques centrals dels territori lingüístic</i> . Barcelona: PAM
	Ribes, Enric	<i>Llengua i terra unides</i> . Eivissa: Edicions Can Sifre
2005	Giralt, Javier	<i>Lèxic de la Llitera</i> . Lleida: Editorial Milenio
	Sifre Gómez, Manuel	<i>Llengua i dialecte</i> . Alzira: Edicions Bromera
2006	Benet Parente, Ariadna	<i>Aproximació al parlar de Llofriu</i> . Llofriu: Fundació Llofriu
	Colomer i Llobera, Antoni	<i>Eines i estris del camp: varietat dielactal de Sineu</i> . Sineu: Ajuntament de Sineu
	Dorca, Jordi	<i>El parlar de Lluçanès: aportació al coneixement del català</i> . Prat de Lluçanès: Solc
	Espunyes, Josep	<i>Dites, locucions i frases fetes de Trespunts avall: amb la correspondència en castellà</i> . Tremp: Garsineu
	Manent, Albert; Cervera, Joan	<i>Els noms populars de núvols, boires i vents a l'Urgell</i> . Lleida: Pagès editors
	Veny, Joan	<i>Contacte i contrast de llengües i dialectes</i> . València: Universitat de València
2007	Veny, Joan	<i>Escrits lingüístics mallorquins</i> . Palma de Mallorca: Editorial Moll
2008	Beltran, Vicent	<i>El parlar de les valls del Vinalopó i del Carxe</i> . Vinalopó: Centre d'Estudis Locals del Vinalopó
	Dorca, Jordi	<i>El parlar de Collsacabra: aproximació i assaig de descripció</i> . Barcelona: IEC
	Guijarro, Joan Ramon	<i>El parlar de Sant Vicent del Raspeig i del Camp d'Alacant</i> . Sant Vicent del Raspeig: Centre d'Estudis Sequet però Sanet
	Llorca, Francesc Xavier	<i>Llengua d'arraix: la parla almadravera valenciana</i> . València: Generalitat Valenciana
	Moners, Jordi	<i>La llengua de Castigaleu (Ribagorça): estudi de dialectologia</i> . Benavarri: Centre d'Estudis Ribagorçans
	Verge, Joan Antoni	<i>El parlar d'Alcalà de Xivert: estudi fonètic, morfològic, morfosintàctic i lèxic</i> . Alcalà de Xivert: Associació d'Amics de Mainhardt
2009	Carcellé, Pep	<i>El parlar de La Ràpita. Llengua i país II</i> . Sant Carles de la Ràpita: Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita
	Veny, Joan	<i>Per a una història diatòpica de la llengua catalana</i> . Barcelona: PAM
ONOMÀSTICA		
	Autor/a	Referència bibliogràfica
2003	Miralles i Montserrat, Joan	<i>Estudis d'onomàstica</i> . Barcelona/Palma: PAM i Universitat de les Illes Balears
	Planas Ferrer, Rosa	<i>Els malnoms dels xuetes de Mallorca</i> . Palma: Lleonard Muntaner
	Prats i Auqué, Enric	<i>Noms de lloc, llinatges i renoms de l'Argentera</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya
		<i>Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya</i> . Barcelona:

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

		Generalitat de Catalunya (1a edició)
	Porras, Encarna; Terrado, Javier; Vázquez, Jesús	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Perarrúa.</i> Lleida: Milenio
	Selfa, Moisés	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Capella.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Hidalgo, María Asunción; Martín de las Puebas, Jesús	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Chía.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Vázquez Obrador, Jesús	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Estadilla.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Martín de las Puebas, Jesús	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Sahún.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Martín de las Puebas; Hidalgo, María Asunción	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Villanova.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Selfa, Moisés	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio del Valle de Lierp.</i> Lleida: Editorial Milenio
2004	Badia i Margarit, Antoni M. (coord.)	<i>Diccionari d'antroponímia catalana.</i> Barcelona: IEC, Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística, 9
	Rizos, Carlos Ángel	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Graus: Jusseu, Aguilanius y Torres del Obispo.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Selfa, Moisés	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Seira.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Martín de las Puebas; Hidalgo, María Asunción	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Sesué.</i> Lleida: Editorial Milenio
2005	Amigó Anglès, Ramon	<i>Espigoladures onomàstiques.</i> Barcelona: Biblioteca Milà i Fontanals, PAM
	Muray, Joan	<i>Entre el pedigrí i l'estigma: motius i noms populars del Masnou.</i> Barcelona: Davinci Continental
	Ribes i Marí, Enric	<i>La supervivència de la toponímia precatalana d'Eivissa i Formentera i l'Onomasticon cataloniae.</i> Barcelona: Biblioteca Miquel de Sants Oliver, PAM
	Terrado, Javier <i>et al.</i>	<i>Els noms de lloc del municipi de Vilaller.</i> Lleida: Pagès editors
	Terrado, Javier; Rourera, Cristina	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Monesma y Cajigar.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Selfa, Moisés	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Foradada de Toscar.</i> Lleida: Editorial Milenio
2006	Moran, Josep	<i>L'etimologia i l'onomàstica.</i> Barcelona: Grup Promotor
	Rabella, Joan Anton; Adroer Anna	<i>Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal.</i> Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Hidalgo, Asunción; Martín de las Puebas, Jesús	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Benasque.</i> Lleida: Editorial Milenio
	Rizos, Carlos	<i>Toponímia de Ribagorza. Municipio de Graus II: zonas de Barasona,</i>

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

	Ángel	<i>Graus y Panillo</i> . Lleida: Editorial Milenio
2007	Rizos, Carlos Ángel	<i>Toponimia de Ribagorza. Municipio de Graus III: zona de Fantova</i> . Lleida: Editorial Milenio
	Terrado, Javier	<i>Toponimia de Ribagorza. Municipio de Puente de Montañana</i> . Lleida: Editorial Milenio
2008	Hidalgo, María Asunción; Martín de las Puebas, Jesús	<i>Toponimia de Ribagorza. Municipio de Bisaurri</i> . Lleida: Editorial Milenio
	Terrado, Javier	<i>Toponimia de Ribagorza. Municipio de Viacamp y Literá</i> . Lleida: Editorial Milenio
2009		<i>Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya (2a edició)
	Selfa, Moisés; Rizos, Carlos Ángel	<i>Toponimia de Ribagorza. Municipio de Benavarri</i> . Lleida: Editorial Milenio

Font: catàlegs bibliogràfics i dades curriculars dels autors.

DOCUMENT DE TREBALL

(NOTA: El report de Lingüística i ciències del llenguatge està en procés de redacció)

Annex 2. Tesis doctorals relacionades amb els àmbits del report realitzades durant el període 2003-2009 (no incloses en la productivitat i resultats dels grups de recerca esmentats (veg. 6)).

TAULA 83

Any de presentació	Àmbit	Autor/a	Títol de la tesi	Director/a
2003	Història de la lingüística	Salomé Ribes Amorós	L'obra lingüística d'Alfons Par	Amadeu Viana San Andrés (UdL)
2004	Història de la llengua; gramàtica històrica	Montserrat Alegre Urgell	Diàlegs de Sant Gregori: Transmissió i estudi lingüístic de la versió catalana de 1340	Josep Moran Ocerinjauregui (UB)
	Dialectologia	Maite Cot Ardevol	Els parlars dels Ports. Estudi geolingüístic	Pere Navarro Gómez (URV)
	Gramàtica històrica	Juan Antonio González	Las perífrasis verbales de la lengua catalana en los siglos XVI-XIX	M. Àngels Bonet Massip
2008	Gramàtica històrica; lexicografia històrica	Eva Lope Poch	El desenvolupament del vocabulari tècnic feudal en els documents de l'arxiu comtal de Barcelona. Estudi dels fons Aca, Cancelleria, pergamins, Ramon Borrell, Berenguer Ramon I, Ramon Berenguer I, Ramon Berenguer II, Berenguer Ramon II i Ramon Berenguer II	Pere Joan Quetglas Nicolau (UB)

Font: Observatori de la Recerca (OR-IEC), a partir de múltiples fonts d'informació.